

onze vogels

35e jaargang no. 8, augustus 1974

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

se/

De /

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.
Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.
2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) 1 86 31.
Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.
Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25.
District Friesland: J. Forsten, Molenpolle 2, Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drente: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, Barger Oosterveld.
District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.
District Utrecht: J. G. Harskamp, Loenapad 14, IJsselstein, telefoon (03478) 21 25.
District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (02508) 3 26.
District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.
District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: J. M. Hoebers, Hoofdstraat 5, Horst, telefoon (04709) 12 64.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48, voor tropen, grasparkieten etc.
H. J. Veerkamp, Lorentzlaan 19a, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55, voor kleur- en postuurkanaries.
H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 66 07, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur, 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.
Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden.
De contributie bedraagt in dit geval f 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.
Binnenland f 15,- per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 16,- per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.
België: 220 BFr. per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.
Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub
Secretaris: P. Kool, Wolphaertsbocht 421, Rotterdam-20, telefoon (010) 85 17 13.
Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn, Postgiro 43948 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a.d. Rijn t.n.v. N.Z.C.
Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.
Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries.
Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, Hoogvliet, telefoon (010) 16 54 96.
Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Harderwijk, telefoon 03410-62 73.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.
Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.
Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden
Secretaris: H. A. Vervest, Peppelgaarde 41, Etten-Leur.
giro-rekening: 31.58.484 t.n.v. spec.club Eur. Vogels, H. van Es, Wilhelminastraat 23, Barendrecht. Telefoon 01806-2980.
Contributie f 13,- per jaar.
Speciaalclub voor liefhebbers van insekten- en vruchtenetende vogels.
Secretaris: H. Kehl, Kruiningenstraat 170, Rotterdam-3023, telefoon (010) 80 28 54.
Penningmeester: W. Ouweland, Dahliastraat 40a, Rotterdam-25, giro 2625815 t.n.v. penn. speciaalclub.
Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.

SPECIAALCLUB PARKIETEN

Inlichtingen over, waar en bij wie u zich kunt melden worden u gaarne verstrekt door:
A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek, of bij A. v. d. Waal, Laan Olieslagers 50, telefoon (01646) 28 88, Hoogerheide.
Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

De
sel

Vogels

D VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

Het volgende nummer wordt per post bezorgd op
23 september 1974

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven
P. Rijnders
Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties - ook die van leden en abonnees - met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere nlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de V.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,- per advertentie.

Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

LEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Lochem.

LANGKANARIES aan: M. van Woezik, Homberg 27-16, Wijchen.

RASPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek.

EBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPEN-ASTAARDEN aan: D. J. v. d. Molen, Esschingstraat 30, Dalfsen.

ROTE PARKIETEN EN BASTAARDEN MET KANARIEBLOED aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

IN DIT NUMMER

	PAG.
Wetsperikelen	340
Clorophonia's	344
Stichting hulpdienst natuurovogels	350
Eigen kweek met drie soorten Afrikaantjes	353
Capuzensijs	355
De noordse gele kwikstaart had zijn nest niet om het hoekje van de deur	357
Fazanten	360
N.B.v.V. Boekenservice	362
Ook vogels vragen	363
Wilde planten: een rijke bron van vogelgezondheid III	364
Opleiding keurmeester vorm- en postuurkanaries	367
Geslaagde kweek met lentepapegaaitjes	368
Allerlei	370
Kolibries III	371
Kleurkanaries 8	374
Beplanting in en om de volière: wilgen	377
Belangrijke mededelingen	377
Prijslijst Centraal Magazijn	378
Vraag + Aanbod	379

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	PAG.
Sluis	346
Sabri, Oosterhout N.B.	349
Beaphar, Raalte	352
Cédé, Tilburg	352
De Vogelhorst	352
Veraka	352
Kemper	352
Metaalwarenfabriek Hulskamp N.V.	354
Benny Slagers	354
Fa. Jan D. Kapelle & Zn.	354
Blankenstijn's Vogelhandel	356
Vic van Heeswijk	359
W. Rouppe van der Voort	359
A. P. v. Gils	366
W. Rouppe van der Voort	366
404 Insecticide	376
De Vogelspecialist	378
V.V.R. Vogelvoederfabriek	381
Rein v. d. Veen	383
Conditio	383
Edelchemie b.v. Panheel	383
Animali	383
Witte Molen	384

Foto omslag: Goudvink
Horst Müller

Uitsluitend brieven met betaald antwoord!

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

WETSPERIKELLEN

Het is niet zonder reden dat we als voorplaat van dit augustusnummer een „huiselijk tafereeltje” van de familie goudvink kozen.

Voor de zoveelste maal gedurende het ruim veertigjarig bestaan van onze organisatie, willen we weer eens gewag maken van onze grieven ten opzichte van de weinig flexibele houding van de overheid inzake onze liefhebberij en met name waar het gaat om het houden en kweken van EUROPESE vogels.

Tallose besprekingen zijn gevoerd met allerlei instanties. Door uw bestuur zijn in de loop der jaren diverse ministers, staatssecretarissen, ambtenaren, commissieleden, kamerleden etc. etc. bezocht. Ach ja, je werd goed ontvangen; je mocht de belangen naar voren brengen en er was steeds wel een aandachtig gehoor. Men toonde vaak zelfs begrip voor onze situatie en waardering voor onze liefhebberij. Wanneer je dan zo'n bespreking voor het eerst bijwoont, ben je zelfs geneigd om optimistisch te worden. Opgelucht reis je dan huiswaarts met de idee toch wel iets bereikt te hebben. Dat optimisme moest echter al gauw plaats maken voor een geweldige desillusie. Geen enkele bespreking leverde ook maar enig resultaat op; NIETS, NIETS EN NOG EENS NIETS.

Dit alles werkt dermate frustrerend dat je geneigd zou zijn om alles aan de kant te gooien en de zaak te laten voor wat ze is. Gelukkig is dat nog steeds niet gebeurd. Altijd weer hebben we de draad weten op te pakken en we zullen dat ook blijven doen. We weten namelijk dat we vechten voor een eerlijke zaak. We willen dat de overheid onze hobby VOLLEDIG erkent en eindelijk eens een einde maakt aan een zekere mate van discriminatie.

Wanneer je een organisatie als de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers weet op te bouwen, wanneer je door het werk in die bond daadwerkelijk meeheeft om meer dan 100.000 mensen een goede vorm van vrijetijdsbesteding te doen beoefenen, wanneer je daardoor een belangrijk stuk recreatie weet te scheppen gepaard aan liefde voor de natuur in het algemeen en de vogels in het bijzonder, dan heb je, mede door die belangrijke sociale functie, recht op erkenning; op VOLLEDIGE erkenning.

Veel ambtenaren en ook politici zijn er zich kennelijk niet van bewust hoe sterk, door de industrialisatie, door de verstedelijking etc., de mentaliteit van de mensen ten gunste van het natuurbewustzijn veranderd is. Er is een grote hang ontstaan naar huisdieren. Tienduizenden zijn er de afgelopen jaren toe overgegaan om een voliëre te bouwen en vogels te houden. Dat bewijst hoe sterk de mensen, bewust of onbewust, verlangen naar een vervanging van datgene wat ze vroeger op natuurlijke wijze om zich heen hadden.

Gelukkig voor ons zijn er nu ook politici die zich met ons willen inspannen voor onze zaak. Al eerder

stelde mr. J. N. Scholten van de A.R.fractie in de Tweede Kamer vragen aan de toenmalige staatssecretaris Vonhof. Recentelijk heeft mr. Scholten, tijdens de behandeling van het wetsontwerp tot bescherming van uitheemse diersoorten, wederom een pleidooi gehouden voor verruiming van de Vogelwet opdat o.a. goudvinken voortaan legaal in kooien mogen worden gehouden. Mr. Scholten drong bij staatssecretaris W. Meijer van CRM aan op de instelling van een commissie die een herziening van het Vogelbesluit dient voor te bereiden. In die commissie dienen, naar de mening van genoemd kamerlid, ook afgevaardigden van de N.B.v.V. zitting te nemen. Sprekend namens de christen-democratische fracties achtte hij een soepeler beleid noodzakelijk. Op 13 juni jl. deelde staatssecretaris W. Meijer in de Tweede Kamer mee, dit als antwoord aan mr. Scholten, dat hij van mening is dat het houden van „gekooide goudvinken” gelegaliseerd moet worden. In hoeverre de staatssecretaris dit kan waarmaken dienen we af te wachten.

Ook het Tweede Kamerlid drs. H. M. Franssen van de P.v.d.A.-fractie heeft ons beloofd zich voor onze belangen te willen inzetten.

Wij hopen oprecht dat beide politici succes zullen boeken.

Voorlopig is er echter nog niets veranderd en hebben wij nog steeds te kampen met een sterk verouderde vogelwet. Een wet die is afgestemd op de omstandigheden en mentaliteit van bijna 40 jaar geleden. Men heeft er kennelijk nooit aan gedacht dat in de loop van die jaren de mens ook sterk veranderd is; dat er ook bij de vogelliefhebbers sprake is van een mentaliteitsverandering en een gewijzigde opstelling ten opzichte van de natuur. Waar het waarschijnlijk vroeger ging om het vangen en het houden, nu is er duidelijk sprake van KWEKEN.

Wij vragen niet om vangvergunningen; wij willen de natuur geen geweld aandoen. Wij beseffen maar al te goed, misschien wel beter dan wie ook, dat we juist daarop zuinig moeten zijn.

Tijdens de diverse besprekingen is er vooral van de zijde van de ambtenaren nogal eens gesuggereerd dat wij maar eens met voorstellen moesten komen dat we onze ideeën maar eens op papier moesten zetten. Dit hebben we steeds gedaan. We hebben zelfs onze gehele administratieve staf ter beschikking gesteld voor registratie en afhandeling van de vergunningenstelsel. In een enkel geval hebben we op onze voorstellen een bericht van ontvangst gekregen, maar beslist niets meer dan dat.

Desondanks hebben we ons wederom in de materie verdiept en hebben we getracht om aan de overheid wederom kenbaar te maken op welke wijze men tegemoet kan komen aan onze gerechtvaardigde wensen. Deze zijn tot uitdrukking gebracht in een voorstel tot wijziging van enkele artikelen van het Vogelbesluit 1937.

Artikel 1

4° „Eigen kweek vogels”, de in dit besluit genoemde kooivogels welke in gevangenschap zijn geboren en welke zijn voorzien van een vaste voering waarin een inscriptie vermeldende het kweek-, c.q. registratienummer van de kweker, het jaar van geboorte van de vogel, het kenmerk van de rechtspersoon die de ringen verstrekt en het volgnummer van de ring.

Deze uitbreiding van artikel 1 met 4° wordt door ons niet alleen gezien als een definitie van het begrip „eigen kweek kooivogel” maar bovendien als een erkenning hiervan.

Er worden in gevangenschap redelijke aantallen zogenaamde kooivogels gekweekt. Er bevindt zich thans een voldoende groot bestand in de volièren om, zonder nog maar te denken aan wildvang, mee verder te kweken.

Met betrekking tot de ringen zij opgemerkt dat deze regeling beslist wel betrouwbaar is, hetgeen in het meer dan 40 jaar bestaan van onze organisatie en het nog veel langer bestaan van deze vorm van liefhebberij wel is bewezen.

Artikel 2

Niet tot beschermde vogels in de zin van de Vogelwet 1936 worden gerekend de in dit besluit genoemde kooivogels waarvan de kleur volledig afwijkt van deze in de kooi of in vrijheid levende exemplaren van dezelfde soort.

Lijst 1:

Voor onbepaalde tijd en voor het gehele rijk de zwarte kraai, *Corvus corone* en de huismus, *Passer domesticus*.

Het vóór lijst 1 gestelde is ons inziens een noodzakelijke aanvulling. Juist door de intensieve kweek en voortdurende selectie van de kweekparen ontstaan er nieuwe kleurslagen. In het buitenland is men daarmee al aanmerkelijk verder omdat men daar meer mogelijkheden heeft. Er bestaan thans in Engeland, Duitsland, België etc. grote kweekstammen van bijvoorbeeld lutino en isabel groenlingen etc. Ook in ons land zijn er reeds kleurslagen gekweekt doch omdat ook deze als „normale” kooivogels worden beschouwd zijn de kwekers van deze kleurslagen er niet mee op keuringen en tentoonstellingen kunnen komen omdat voor het vervoeren van die vogels een vogelvergunning D is vereist en deze niet wordt afgegeven. Als motief om deze kleurslagen toch als normale kooivogels te beschouwen wordt door het Ministerie gesteld dat ook deze behoren tot de in Europa in het wild voorkomende soorten en dat ook in het wild wel kleurafwijkende exemplaren voorkomen. Dit laatste moge dan wel juist zijn, maar het zijn toch wel de in kleur afwijkende exemplaren die door de natuur zelf het eerst worden elimineerd. Ware dat niet het geval dan zou men bijvoorbeeld reeds lang naast de zwarte ook de witte merel hebben gekend; dan zou de witte raaf geen zeldzaamheid zijn.

342

use/

De,

Artikel 9

Vogels voor de kooi zijn:
de zwarte lijster, *Turdus merula*
de vink, *Fringilla coelebs*
de goudvink, *Pyrrhula pyrrhula*
de Europese kanarie, *Serinus serinus*
de groenling, *Chloris chloris*
de putter, *Carduelis carduelis*
de sijs, *Carduelis spinus*
de kneu, *Carduelis caunabina*
de frater, *Carduelis flavirostris*
de barmsijs, *Carduelis flammea*

Om tegemoet te komen aan de reële wensen en behoeften van de vogelliefhebbers is de voorgestelde uitbreiding van het aantal kooivogels noodzakelijk. Zoals reeds eerder gesteld, heeft men beslist geen wildvang ten behoeve van de vogelliefhebberij te vrezen. Ook ten aanzien van de thans nog niet in de vogelwet als kooivogel genoemde soorten geldt deze opmerking.

Alle genoemde soorten zijn zonder uitzondering uitstekend geschikt om ze in de volière te houden en, waar het in feite om gaat, **te kweken**. De geelgors, die thans nog wel als kooivogel is genoemd, is daarvoor minder geschikt en dat is dan ook de reden dat die soort niet wordt genoemd.

Komt men niet tot uitbreiding van het aantal kooivogels dan blijft men, voor wat betreft de goudvink, de Europese kanarie, de barmsijs en de frater, in een vicieuze cirkel ronddraaien. Ondanks de processen-verbaal, de inbeslagnemingen en de verbeurdverklaringen zal door de rechtgeaarde liefhebbers van die soorten steeds weer worden getracht deze te bemachtigen. Een echte voetballer blijft tegen een bal schoppen ook al is hem opgelegd alleen maar te tennissen.

VOGELBESCHIKKING 1937

Artikel 32

De vogelvergunningen D worden slechts verleend:
a Voor het vervoeren van een vogel of een verzameling van vogels, ten aanzien waarvan degene, die de vergunning verleent, geen reden heeft te vermoeden, dat die vogel of één of meer van die vogels van die verzameling geheel of ten dele op onwettige wijze in het bezit van de aanvrager zijn gekomen.

b Voor het vervoeren van eigen kweek kooivogels gedurende de periode van 15 oktober tot 15 februari en uitsluitend ten behoeve van een keuring c.q. tenoonstelling of ter overdracht aan derden met het oogmerk daarmee verder te doen kweken.

De redactie van artikel 32 luidt thans zoals het in ons voorstel tot wijziging tot en met a is weergegeven.

Putters

Als noodzakelijke aanvulling zouden we het gestelde onder b gaarne opgenomen zien. Die is, naast de aanvulling van artikel 9 van het Vogelbesluit 1937, dringend gewenst. Juist door deze bepalingen met vanzelfsprekend de uitvoering daarvan, zijn wij als vogelliefhebbers in staat om onze hobby volledig te beoefenen.

Wij menen met de voorgestelde wijzigingen c.q. aanvullingen te hebben aangetoond dat onze wensen beslist niet overdreven zijn. Dat het ons bovendien niet gaat om de wezenlijke vogelbescherming geweld aan te doen. Zo vragen wij ook geen verruiming van de afgifte van vangvergunningen. Wij willen noch het vogelbestand noch de natuur in het algemeen benadelen, eerder met kracht beschermen.

Het gaat ons echter wel om een duidelijke erkenning en legalisering van onze liefhebberij binnen redelijke grenzen. Door de voorgestelde wijzigingen aan te nemen zal de wetgever beslist niet zijn gezicht verliezen en zal men nog steeds toonaangevend zijn waar het gaat om vogelbescherming. Daarnaast zal er eindelijk na vele, vele jaren eens een einde kunnen komen aan een toch wel discriminerende houding ten opzichte van de duizenden Nederlandse vogelliefhebbers.

Het is bijzonder moeilijk om in woorden weer te geven wat het gevoel is om in je zo geliefde sport jarenlang op de reservebank te zitten, dit verdienen onze leden wildzangers beslist niet.

Redactie

NBV voor u die vogels houdt

Groene organist

COLOROPHONIA'S

door dr. J. Ingels

De kleinste tangara's, t.t.z. de organisten, worden samengebracht in de geslachten Chlorophonia, Euphonia en Pyrrhuphonia. Het geslacht Chlorophonia telt slechts 4 soorten, waarvan de lengte varieert tussen 10 en 13 cm. De mannetjes zijn overwegend grasgroen gekleurd, meestal afgewisseld met levendig gele en lichtblauwe kleurpartijen. Bij de popjes ontbreken de levendige kleurschakeringen, en ze zijn overwegend onopvallend groen gekleurd.

Chlorophonia's hebben een korte, tamelijk brede snavel, met uitzondering van de groene organist (*Chlorophonia cyanea*), die een kort kegelvormig snaveltje heeft. De voorhoofdsviertjes rondom de snavel zijn kort en stevig. Bij de lichaamsveertjes dragen de baarden aan het veertopje geen baardjes, waardoor het verenkleedje een vezelig (harig) aanzien krijgt. Alle soorten hebben ook een korte staart en relatief korte, fijngebouwde pootjes.

De wetenschappelijke naam chloro-phonia (Grieks) wordt vertaald als: groene-zanger. Soms beschrijft men deze naam ook als een samentrekking van chloro-euphonia, wat zoveel als groene euphonia of groene organist betekent. De Duitse naam voor dit geslacht

van kleine tangara's, nl. Grünorganisten, is daarvan afgeleid. In de Engelse en de Franse literatuur spreekt men resp. over the chlorophonia's of the green tanagers, en les chlorophones. In het Nederlands kan men trouwens ook van de chlorophonia spreken; bijv. de groengele chlorophonia i.p.v. de groengele organist (*Chlorophonia flavirostris*).

De chlorophonia's leven in de koelere bergwouden van de subtropische en gematigde klimaatzones, in tegenstelling met het grootste gedeelte van de organisten (*Euphonia*'s), die lager gelegen en warmere gebieden verkiezen.

De levenswijze van de vier Chlorophonia-soorten verschilt weinig. Het voedsel bestaat voornamelijk uit de bessen van de tropische vogellijmachtigen (vooral Loranthaceae-soorten), die verwant zijn aan onze inheemse maretak. Verder eten ze ook nog allerlei andere soorten bessen en ook kleine insecten.

Bij de Chlorophonia-soorten komt de blauwnekorganist alleen maar in Midden-Amerika voor, terwijl de groene organist, de groengele organist en de bruinbuikorganist uitsluitend in Zuid-Amerika voorkomen. Een mee uitgebreide kleurbeschrijving van deze soorten werd reeds gegeven in „Organisten (1)“ (*Onze Vogels*, nr. 2, 1971).

De blauwnek- of blauwkroonorganist (*Chlorophonia occipitalis*, ongeveer 13 cm) is de grootste *Chlorophonia*-soort en komt in twee ondersoorten voor in Midden-Amerika. De wetenschappelijke naam, *occipitalis*, betekent: met een vlek op de bovenkop. De blauwnekorganist heeft namelijk een duidelijke, kroonvormige blauwe vlek op de bovenkop, en hij wordt daarom ook wel de blauwkroonorganist genoemd. In het Engels spreekt men ook over the blue-crowned of turquoise-naped chlorophonia; en in het Duits heeft men het over der Blaunackenorganist. Verder zit bij deze organist een smalle, bruine borstrand tussen de groene keel en de gele borst, en ontbreekt de gele voorhoofdsvlek, waardoor verwarring met de groene organist uitgesloten is.

De nominaatvorm *Chl. occipitalis occipitalis* (Eng. Mexican chlorophonia) komt voor in Zuidoost-Merico, Noord-Nicaragua, Guatemala, Honduras en El Salvador. De tweede ondersoort *Chl. occipitalis callophrys* (Eng. Costa Rican chlorophonia) (*callo-phrys* betekent: met mooie wenkbrauwen), onderscheidt zich van de andere ondersoort door de brede, geelkleurige wenkbrauwen. Deze *chlorophonia*'s voor in de bergwouden van de staten slacht. Ze komt voor in Costa Rica en West-Panama.

In Zuidoost-Mexico komen deze *chlorophonia*'s voor in de bergwouden van de staten Veracruz en Chiapas. Ze worden meest opgemerkt in hoge bomen, die overwoekerd zijn met *Loranthacea*-soorten.

In Guatemala komen ze voor in de regenwouden tussen 550 en 1850 m in de subtropische zone van de Andeshellingen naar de Caribische Zee toe, en op de hellingen van het vulkanische hoogland. Ze zijn tamelijk zeldzaam en trekken in kleine groepjes rond door de vochtige oerwouden en de hoger gelegen plantages.

In El Salvador is de blauwnekorganist een algemeen voorkomende standvogel in de nevelige oerwouden in het bovenste gedeelte van de tropische zone, d.i. tussen 1600 en 2500 m. Ze leven als enkeling of paarsgewijze, hoog in de door tropische vogellijmsorten overwoekerde bomen. De broedtijd valt in maart en april, en de jonge vogels gelijken zeer goed op de popjes.

In Costa Rica komt de blauwnekorganist vrij algemeen voor in het centrale berggebied. Ze houden zich vooral op langs de randen van de koelere regenwouden boven 1500 m en op vlakten waarop verspreide hoge bomen en struikgewas voorkomen. Ze vermijden

de dichte oerwoudbegroeiing. Deze organisten trekken rond in groepjes, die voornamelijk uit popjes en jonge vogels en soms een paar volwassen mannetjes bestaan. Soms ziet men ook wel rondtrekkende paartjes. De groepjes zoeken hun voedsel op zowat alle hoogten in de bomen en het struikgewas. De rondtrekkende troepjes mengen zich soms met andere kleinere vruchtenetende vogelsoorten. Bij het oversteken van open ruimten vliegen ze op een vlugge, stotende of kort golvende wijze (zoals mezen) naar de overkant. Bij het voedsel zoeken, speuren ze vooral de onderzijde van de takken en het gebladerte af naar insecten en blijven dan rondhangen bij bessendragende takken of in de bosjes parasitaire vogellijmachtigen. Ze „knabbelen“ de afgeplukte bessen langzaam leeg en laten de lege vruchthuiden dan vallen. Met stijve pootjes en in een opgerichte houding ontdoen ze zich met komische wippende bewegingen van kleverige uitwerpselen. Deze gedraging is een typische organistengewoonte. De blauwnekorganisten hebben verder een groot aantal fluitende roepjes, die ze bij de meest uiteenlopende gelegenheden laten horen.

De broedgedragingen van dezelfde ondersoort, nl. *Chl. occipitalis callophrys*, werden door Skutch in Costa Rica uitvoerig bestudeerd. Buiten het broedseizoen (van juli tot november) trekken ze rond in groepjes van

Bruinbuikorganist

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opfokvoer - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

Sluis Ei-Krachtvoer is:

1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1 kg,
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opfokvoer.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

max. 12 stuks, meestal bestaande uit popjes en jonge mannetjes. De broedtijd loopt van ongeveer januari tot juni, en de jonge kwekende mannetjes dragen dikwijls nog hun jeugdkleed. De nesten zitten hoog in de bomen (tussen 10 en 30 m), meestal verborgen tussen het mos en de parasitaire plantengroei op een boomstam of op takken. Het overdekte bolvormige nest wordt door beide oudervogels gebouwd van allerlei soorten mos, fijne wortels en parasitaire planten (epifyten) en spinnewebben.

Een legsel bestaat waarschijnlijk uit 3 tot 5 eitjes, die door het popje alleen bebroed worden. De broedtijd duurt, zoals bij alle organisten, ongeveer 14 tot 18 dagen, en de jongen verlaten het nest na ongeveer 22 tot 25 dagen. De mannetjes krijgen pas na ongeveer 2 jaar hun prachtig gekleurde verenpakje.

Deze chlorophonia's werden voor het eerst in 1915 door de Berlijnse dierentuin ingevoerd, maar tegenwoordig komen ze vrij regelmatig in West-Europa aan (vooral in Engeland). Het acclimatiseren verloopt meestal niet erg gemakkelijk. Het verschil tussen

Blauwnekorganist (uit *Encyclopedie voor de vogelliefhebber*)

de koele, vochtige bergwouden en een warme, droge kooi of voliëre is de meeste exemplaren duidelijk te groot.

Het zijn overigens levendige vogeltjes, die een grote behoefte hebben aan vochtigheid en baden. Ze laten tijdens het rondscharren in de voliëre regelmatig hun fluitend roepje horen. De blauwnekorganist is moeilijk te wennen aan een uitgebreid voedselmenu. Gewoonlijk houdt hij het bij een bepaalde soort vruchten, meestal bananen, soms ook bij sinaasappelen of geweekte rozijnen. Dit eenzijdige dieet heeft na enkele maanden natuurlijk funeste gevolgen voor deze kleine snoepertjes.

De bruinbuikorganist kreeg zijn naam door het vertalen van het Engelse chestnut-bellied chlorophonia (*Chlorophonia pyrrhophrys*, 12 cm). Deze chlorophonia valt op door de geheel blauwe bovenkop en hals, de gele stuit, een smalle, zwarte borstband en door de verticale brede, vlekkerige bruine band over het midden van de buik. Het popje heeft een opvallend kastanjebruine voorhoofdsvlek, die doorloopt tot boven de ogen. De soortnaam pyrrhophrys betekent dan ook: met vuurrode wenkbrauwen.

Deze chlorophonia leeft in de subtropische en gematigde klimaatzones (d.i. tussen 1500 en 3500 m) in Noordwest-Venezuela, Columbia en Oost-Ecuador. Hij werd reeds ingevoerd in Engeland.

De groengele organist (Eng. green-and-yellow chlorophonia; *Chlorophonia flavirostris*, 10 cm) onderscheidt zich van alle andere chlorophonia-soorten door de opvallende ivoorkleurige snavel en poten en een gele oogring. De wetenschappelijke naam flavirostris betekent dan ook: met een gele snavel; en in het Engels spreekt men ook over: the yellow-billed chlorophonia of de geelsnavelchlorophonia. Het popje heeft echter een roodbruine snavel. Het mannetje heeft een cirkelvormige gele band over de schouders en de borst, die op de borst door een smal bruin bandje van de groene keel is gescheiden. De boven- en onderstaartdekveren zijn eveneens opvallend geel gekleurd. Het verspreidingsgebied van deze chlorophonia is zeer klein, en beperkt zich tot een gebied aan de kust van de Stille Oceaan in Zuidwest-Columbia en Noordwest-Ecuador. Ze leven er in de oerwouden in de tropische zone (lager dan ongeveer 1000 m) op de westelijke hellingen van het Andesgebergte. De groengele organist is zeer zeldzaam, en er bestaat slechts een drietal balgen (gedroogde huidjes) in wetenschappelijke verzamelin-

gen. Het al of niet bestaan van bijv. ondersoorten wordt nog bestudeerd, maar er schijnen wel onderlinge kleurverschillen te bestaan tussen exemplaren uit verschillende gedeelten van het verspreidingsgebied. In 1968 kreeg mrs. K. M. Scamell (Engeland) een mannetje van deze zeldzame chlorophoniasoort in haar verzameling. Dit is waarschijnlijk het eerste exemplaar dat West-Europa bereikte. Een kleurenfoto van dit exemplaar verscheen in „The Avicultural Magazine” (vol. 75, nr. 1, 1969).

De groene organist, of ook wel geelvoorhoofdorganist (*Chlorophonia cyanea*; 11 tot 12 cm) is de meest bekende en meest ingevoerde chlorophonia. De wetenschappelijke naam *cyanea* betekent: blauwachtig. In het Engels en het Duits spreekt men algemeen over resp. the blue-backed of the yellow-fronted chlorophonia, en der Grünorganist, of der Blaurückenorganist. Deze soort onderscheidt zich van de andere chlorophonia's door de min of meer duidelijke gele voorhoofdsband en door de zachtgeel gekleurde buik (zie bijgevoegde kleurenfoto). Ze leeft in 6 (of 7) ondersoorten verspreid over Zuid-Amerika. Ze komen meestal voor in de oerwouden van de tropische zone (tussen 1500 en 3000 m). Hun bolvormige nesten met een ronde ingang werden in Venezuela o.a. ook aangetroffen in spleten en gleuven van begroeide rotswanden. Het legsel bestaat meestal uit 3 roodbruin gevlekte witte eitjes. De jongen worden met opgebrakt voedsel grootgebracht. Jonge vogels hebben een geheel vuilgroene kop, keel en bovenborst en een gele derzijde. Jonge mannetjes verliezen hun jeugdkleed pas volledig na ongeveer 2 jaar. De volwassen mannetjes hebben een geelgroene kop, keel en bovenborst en een gele onderzijde. De rug en een brede band in de nek zijn blauw. De buitenste vleugel-

staartveren zijn zwart, met een smal groen randje. De binnenste vleugelveeren en de schouderveren zijn groen. Het popje is dof-fer gekleurd, met een meer groenachtige bovenzijde en een meer olijfgeloe onderzijde. De snavel is donker hoornkleurig, terwijl de poten bruinachtig zwart zijn.

De eerste ondersoort *Chlorophonia cyanea cyanea* (Eng. blue-backed green tanager, of de groene organist met de blauwe rug), heeft een opvallende zachtblauwe rugkleur. Ook de stuit en een ringvormige vlek rondom de ogen hebben een opvallend blauwe kleur. Deze ondersoort noemt men ook in Argentinië (Sp.) *tangara espalda azul* (blauw-rugtangara). In Brazilië heeft men het over bonito de campo, wat letterlijk het schoontje (d.i. het schone organistje) uit het veld betekent, en ook wel gaturamo.

De naam wordt echter door de inlandse bevolking voor zeer veel organistensoorten (ook *Euphonia*'s) gebruikt. Ze leeft in Zuid-oost-Brazilië, Noordoost-Argentinië en Paraguay.

De tweede ondersoort, *Chlorophonia cyanea longipennis* (Eng. long-winged green tanager, of langvleugelige groene organist) heeft het grootste verspreidingsgebied en komt voor in West-Venezuela, Oost-Columbia, Oost-Ecuador, Oost-Peru en Noord-Bolivia. De kleurbeschrijving van deze ondersoort valt samen met de algemeen gegeven kleurbeschrijving. De derde ondersoort, *Chlorophonia cyanea psittacina* (Eng. Santa Marta chlorophonia) is de groene organist die voorkomt in de Sierra Nevada de Santa Marta (het Santa Marta-gebergte) in Noord-Columbia. Deze ondersoort heeft een meer groenachtige bovenzijde, maar lijkt verder vrij goed op de volgende ondersoort. De gele voorhoofdsband is zeer duidelijk, ook bij de popjes.

use!

De

De vierde ondersoort, *Chlorophonia cyanea frontalis* (Eng. yellow-fronted green tanager, d.i. de groene organist met het gele voorhoofd) komt alleen voor in Noord-Venezuela, en heeft inderdaad een uitgebreide geelkleurige voorhoofdsvlek.

De vijfde ondersoort, *Chlorophonia cyanea minuscula* (Eng. lesser yellow-fronted chlorophonia, of de kleine groene organist met het gele voorhoofd), lijkt zeer goed op de *Chl. c. frontalis*, maar is duidelijk kleiner. De gele onderzijde heeft ook een meer olijfgroene schijn. Hij leeft in de staat Sucre in Noord-oost-Venezuela.

De zesde ondersoort, *Chlorophonia cyanea roraimae* (Eng. Roraima green tanager) is de groene organist die voorkomt rondom de Roraima-berg, die deel uitmaakt van het berggebied op de grens tussen Zuid-Venezuela en Brits Guyana. Bij de laatste twee ondersoorten valt de gele voorhoofdsvlek iets minder duidelijk op. Deze ondersoorten en de *Chl. c. frontalis* noemt men in Venezuela verdin, d.i. het groentje, of het groene organistje.

Van de laatste ondersoort, *Chlorophonia cyanea intensa* (Columbia), kent men slechts één opgezet exemplaar, en deze ondersoort wordt, evenals de afbakening van de verspreidingsgebieden van de verschillende ondersoorten, nog verder bestudeerd.

De belangrijkste ondersoorten die het meest ingevoerd worden, zijn *Chl. cyanea longipennis* en *Chl. cyanea cyane*. Bij Proebsting F. (Die gefiederte Welt, 1965) at een groene organist het volgende: Aleckwa „Delikat“ (d.i. een mengsel van gedroogde insecten + honing; ook C. Klaus vervaardigt een gelijksoortig voer, nl. C. Klaus' Honig Fertigfutter) aangemaakt met sinaasappelsap, honing en Nekarmil opgelost in water, geweekt witbrood, rijpe bananen, sinaasappelen, appels en verschillende soorten bessen. Als levend voer werden vooral verse miereneitjes en pas verelde meelwormen graag aangenomen.

Alhoewel chlorophonia's nu en dan worden ingevoerd, is slechts in 1971 een eerste kweekresultaat met dit soort organisten bekendgemaakt. De moeilijke acclimatisatie en de relatief korte levensduur (in gevangenschap blijkt een maximum van ongeveer 2 jaar meestal normaal te zijn), zijn daarvoor

wel verantwoordelijk. Misschien worden de meeste chlorophonia's ook wel te droog en te warm gehouden. Afgaande op hun natuurlijke leefomgeving zou een koele (ongeveer 20°C), en tamelijk vochtige omgeving hun voorkeur moeten genieten. Chlorophonia's baden in elk geval bijzonder graag.

Als nestgelegenheden kan men best half-open nestkastjes aanbieden, terwijl ook een verticale wand, begroeid met klimop of een andere klimplant, zeker aangenomen zal worden als een mogelijke nestplaats. Ook het uitkiezen van een echt koppeltje kan moeilijk zijn, daar bij alle soorten de jonge mannetjes zeer lang hun jeugdkleed blijven dragen en daarom voor popjes kunnen doorgaan. Daarentegen zijn jonge exemplaren gewoonlijk gemakkelijker te acclimatiseren. Men kan daarom beter een vijftal exemplaren aankopen, waarbij naast zeer levendig ook dof gekleurde vogels worden uitgekozen. En ook een grote hoeveelheid levende insecten is voor het grootbrengen der jongen echt wel nodig.

In „Cage and Aviary Birds“ verscheen onlangs (7 oktober 1971) een kort verslag van de kweek met „blue-naped chlorophonia's“ of blauwnekorganisten (*Chl. occipitalis*), door miss H. Gourley (Surrey, England). De voorgaande jaren mislukten 3 broedsels doordat de jongen steeds weer stierven na een vijftal dagen. Na een eerste mislukte broedpoging in 1971 bracht het paar blauwnekorganisten in een tweede ronde 3 jongen groot. De nestjongen werden (bijna) uitsluitend grootgebracht met spinnen. Gedurende zes weken (!) werden dagelijks grote hoeveelheden spinnen aangeboden, en pas na een 8-tal weken begonnen de jonge vogels zelf ook het gewone voer (o.a. bananen, honingoplossing, e.d.) op te nemen. De jonge chlorophonia's namen ook bijzonder graag meelwormpoppen aan, maar lieten bijv. vliegemaaden onaangeroerd liggen.

Groene organisten zijn beweeglijke vogeltjes, die regelmatig hun kenmerkende lokroepjes laten horen. In de volière zijn trouwens alle chlorophonia's aangename, vreemdzame vogeltjes, die echter in hun levenswijze wel wat van de geheimzinnigheid van de nevelige bergwouden hebben meegenomen.

Fauna vit

Sabri Oosterhout Nb.

HET *natuurlijke* CONDITIE-TONICUM VOOR VOGELS

STICHTING HULPDIENS

Op een heel rustig plekje in het moole Bergen, NH, vlak bij Alkmaar, staat het Vogel-Opvang-Centrum van de Stichting Hulpdienst Natuurvogels. In alle rust wordt hier door een aantal toegewijde mensen alles gedaan om zieke en gewonde natuurvogels te verplegen en, na revalidatie, in de natuur terug te zetten. Steeds weer worden zeevogels, met olie bevuild, binnengebracht, vooral als het weer eens heeft gestormd. Zeekoeten, meeuwen, scholeksters, maar ook Noorse stormvogels en machtige Jan van Genten worden hier vakkundig van de olielaag bevrijd. Jammer genoeg is het dikwijls ook al te laat. Als deze dieren zoveel van dit, voor hen funeste vuil hebben binnengekregen, moet soms besloten worden een eind te maken aan nutteloos lijden. Elke vogel met een redelijke overlevingskans wordt met de meeste zorg omringd. Niets wordt nagelaten om zo'n dier weer gezond en wel in vrijheid te stellen. Telkens weer is het voor de medewerkers, die hier allen belangeloos werken, een bekroning op het werk, als weer een vogel op eigen kracht op de wieken gaat. Naast de zorg voor de „gewone” vogels, neemt het revalidatiewerk onder de roofvogels een zeer belangrijke plaats in het programma van de Stichting in. Momenteel worden, in een prachtige accommodatie, 2 jonge en 3 volwassen ransuilen, 2 bosuilen, 1 kerkuil, 3 steenuiltjes, 6 buizerds, 14 torenvalken, 1 boomvalk, 1 smelleken, 1 sperwer en een wespandief verzorgd.

In vaak erbarmelijke conditie worden deze, beschermde, vogels door de politie in beslag genomen. Wat te denken van bijvoorbeeld een torenvalk vastgeklonken aan een hondeketting, of een boomvalk, opgesloten in een kanariekooi? Men ziet er niet tegenop een sperwer zo te verknippen, dat het dier levenslang invalide is geworden. Ontzettend veel geduld is nodig om eerst het vertrouwen van zo'n mishandeld dier te winnen. En dat is nodig om het een optimale verzorging en training te geven.

En dan komt de zware opgave om deze vogels te leren hoe ze zich in de vrije natuur moeten handhaven. Het jagen hebben zij niet geleerd. Gelukkig hebben zij wel hun natuurlijke instinct, maar daaraan

NATUURVOGELS

alleen hebben zij niet genoeg. Nadat zij weer op krachten gekomen zijn, worden zij in afzonderlijke, begroeide voliëres voorbereid op het leven in vrijheid. Dit gebeurt echter niet eerder, of de vogel moet geheel „compleet” zijn. Alle veren, alle slag- en staartpennen moeten volledig zijn. Dan pas wordt de vogel geringd en daarna vrijgelaten. Wat een spanning iedere keer weer. Je weet immers niet wat ze zullen gaan doen. Gaan ze ook werkelijk op de wieken, zoals het hoort, of strijken ze na enkele meters weer neer?

Tot nog toe is alles prachtig volgens plan verlopen. Wat bv. te zeggen van een koppel torenvalken, die na twaalf dagen weer terugkwamen en nu vlak bij het Opvang-Centrum, maar in volledige vrijheid, nestelen? Kijk, zo iets geeft je een brok voldoening. Maar dit alles is niet het enige waar de mensen van de Stichting hun dag mee vullen. In een aparte ruimte worden schoolklassen, verenigingen en milieugroepen ontvangen om ingelicht en onderwezen te worden. Het educatieve werk is zeer belangrijk. Steeds weer sta je verwonderd dat de doorsnee mens zó weinig weet van onze vrienden, de natuurvogels. Gelukkig raken steeds meer mensen overtuigd van de noodzaak van het werk, waarvoor de Stichting Hulpdienst Natuurvogels zich inzet. Dat blijkt wel uit de steeds groter wordende belangstelling.

Echter, door die groeiende belangstelling is het Opvang-Centrum een beetje uit het jasje gegroeid. De educatie-ruimte is te klein geworden, de revalidatie-ruimte voor de roofvogels behoeft dringend uitbreiding, kortom we zullen mee moeten groeien, wil aan de behoefte voldaan kunnen blijven worden. De wil is er wel bij de Stichting, de mensen zijn er ook wel, maar er is meer nodig: geld... De donaties en de gemeentesubsidie zijn, samen met de vrijwillige bijdragen, net toereikend om te kunnen blijven werken, maar er blijft voor een zo noodzakelijke uitbreiding niets over. Er is gezocht naar een middel om toch aan dat nodige geld te komen.

Eén van de enthousiaste medewerkers, een grafisch ontwerper, heeft kosteloos 3 stickers en 24 sluitzegels ontworpen. Samengebracht op één sticker-vel worden deze verkocht voor de lage prijs van f 2.50. Het fijne van deze actie is, dat nergens iets aan enige strijkstok blijft hangen, zodat de Stichting hoopt, door de verkoop van voldoende sticker-velen het geld bijeen te krijgen. De schooljeugd loopt erg warm voor het idee hieraan mee te werken. Winkeliers die hun medewerking willen verlenen door 10 sticker-velen af te nemen, en deze te bestellen door f 25,- over te maken op postgiro 3 15 19 47 t.n.v. de Stichting Hulpdienst Natuurvogels te Bergen N.H. krijgen bij de stickervellen een oranje-zwart raambiljet, waarop vermeld dat de stickers daar te verkrijgen zijn, toegestuurd.

Particulieren die stickervellen willen verkopen, kunnen 25 stuks in voorraad krijgen, die zij na verkoop afrekenen. Ook zij krijgen een raambiljet.

Tenslotte is het voor iedereen mogelijk f 3,- (f 2.50 + f 0,50 porto) over te maken op bovengenoemd postgironummer. Zij krijgen dan een stickervel toegestuurd.

Als zo iedereen meewerkt, zal het met de Stichting waarachtig wel gaan...

usel

De

**Beavita
voor ruiers**

Antirui vitaminen om de vorming van een gezonde vedertool te aktiveren. Beavita bevat het vitamine B complex en is makkelijk oplosbaar in water.

verkrijgbaar bij uw dierenzaak
beaphar de huisvriend van uw huisdier.

Beaphar Raalte

NIEUW insektenvoer ^{geel} _{groen}
honingvoer grof
briljant honing
universeelvoer populair
briljant droog
briljant vet • universeelvoer

Cédé VOGELVOEDERS
TILBURG, LANGESTRAAT 104, TEL. 013-423156

'DE VOGELHORST'
Nieuwe Tonge, tel. 01875 - 457.

Wij bieden U aan: Grote collectie kooi-, voliëre- en parkvogels o.a. kanaries, grote en kleine parkieten, tamme papagaaien, lijsters, troepialen, nachtegalen, sierfazanten, flamingo's, siereenden, ganzen. Regelmatig zeldzame soorten voorradig. Wij kopen of ruilen Uw vogels in. Verkoop van broedmachines (Succes). Verzending door geheel Nederland. „DE VOGELHORST“ te Nieuwe Tonge. Duivenwaardsedijk 9, tel. 01875 - 457. Zondag gesloten.

“VERAKA”

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouwbare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc.

Bondskooien - Hooruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

“VERAKA”
Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

doe het zelf
Bouwpakketten voor Buitenvolières
voor Grote Parkieten enz.

Standaardmaten lang 2,90, 4,40, 5,90, 7,40 m, inclusief 80 cm voor hok, breedte 1,20 m. Hok en voliëre zijn van 5 x 5 cm vurenhout en asbestboard; de deur kunt u zetten waar u wilt. U kunt alles zo in elkaar zetten (in 1/2 dag zet u zo ± 10 rennen overeind) en dat voor de prijs van f 270,- (excl. BTW) voor één ren van 7,40 m lang en 1,20 m breed. Minimale afname 5 rennen. Vraag uitgebreide folder aan bij

(Andere maten voor voliëres prijs aanvragen)

J. W. KEMPER - Molenweg 23 - Breedenbroek - Telefoon (08354) 408

EIGEN KWEK MET DRIE SOORTEN AFRIKAANTJES

Blauwfazantje

Tegenstrijdigheden schijnen in deze tijd tot de orde van de dag te behoren. Want ondanks vele uitspraken van mensen rondom mij heen, dat het niet zal meevalen deze Afrikaantjes tot broeden aan te zetten, is dat toch gebeurd. Het vreemde daarvan is, dat het drie verschillende soorten betreft en praktisch op hetzelfde tijdstip. Dit geschiedde in een niet al te grote buitenvolière en in een dito binnenverblijf.

De inhoud van de buitenvolière is summier, maar het hoognodige is aanwezig, zoals: een staande boomstronk, een conifeer, wat gras, een aantal takken, en onder een afgedekt stukje aan de bovenkant van deze nog een stuk schors in de lengterichting. In dit laatste stuk schors waren twee touwnestjes

verborgen. En zowaar, de mozambiquesijsjes hebben dat ontdekt en legden daar 3 eitjes in die licht gekleurd waren.

De blauwfazantjes prefereerden de staande boomstronk, waar dit koppeltje in een holletje daarvan vier eitjes deponeerden.

De binnenvolière is opgebouwd uit boomstronkjes en schorsen met daartussen bosjes hiel. Ook daar op verscheidene plaatsen touwnestjes. De vuurvinkjes vonden het binnenverblijf geschikter voor hun broedsel, want op een zeer kunstige wijze hadden zij een nest gebouwd, en tot mijn verbazing lagen daar ook drie eitjes te pronken.

Volledigheidshalve is het volgende vogelbestand aanwezig: 1 koppel blauwfazantjes, 1 koppel mo-

zambiquesijsjes, 1 koppel vuurvinkjes, 1 koppel goudbuikjes, 1 koppel blauw-grijze roodstaartjes en 1 koppel napoleons.

De spanning steeg ten top, aangezien de ervaring had geleerd de verwachtingen niet te hoog aan te slaan. Bij vorige legsels (ouders onbekend) bleken de eitjes onbevruucht. Ook is het voorgekomen dat er drie jongen in de voerbak werden gedeponed, waarvan de reden om dit te doen mij nog steeds niet geheel duidelijk is.

Doordat op 12 mei jl. de mozambiquesijsjes en blauwfazantjes zeer actief waren bij de reeds gemoreerde nesten in de buitenvolière, was het voor mij zaak te gaan kijken wat er gaande was. Dit geheel tegen mijn principe in, aangezien ik zo min mogelijk in de nesten kijk om de vogels geen overlast te bezorgen, zodat zij ongestoord kunnen broeden. Door deze opgedrongen situatie - waar ik overigens wel blij mee was - nam ik een handspiegel ter hand en hield die boven het schors (nest van de mozambiquesijsjes) alwaar ik 2 jongen ontdekte. Waar het derde eitje is gebleven is tot op heden nog een raadsel voor mij, aangezien ik alles heb doorzocht maar zonder resultaat.

Op deze zelfde datum lagen er ook 2 jonge blauwfazantjes (buiten) waarvan 2 eitjes niet waren uitgekomen. In de binnenvolière lagen 3 jonge vuurvinkjes. De volgende fase was de jongen in leven zien te houden, wat op dit moment nog steeds is gelukt.

Om dat te bewerkstelligen gaf ik dagelijks het volgende voedsel:

Tropisch zaad - wat opfokvoer (ei) - wat universeelvoer - geweekt brood in water of melk. Verder was er **GEKIEMD ZAAD** dat bestond uit:

Tropisch zaad
Onkruidzaad (weinig)
Kanariezaad (weinig)
Negerzaad (iets meer)

Tevens hangt er steeds trosgierst in de volièrre (daar zijn de vogels dol op); ook gaf ik elke dag verse muur. Enkele weken na het uitvliegen van de jongen (wat onderling een paar dagen verschilt) vermindert de belangstelling voor de muur.

Verder fijngeknipte meelwormen, die ik verdeelde over drie bakjes; inhoud plm. 1 theelepeltje. Na het uitvliegen van de jongen gaf ik laat in de middag nog een portie fijngeknipte meelwormen extra. De ouders vullen dat aan met het vangen van kleine mugjes etc. Uiteraard geef ik elke dag schoon water.

Tot mijn grote voldoening groeien de jongen voorspoedig op en zijn kerngezond en, wat zeer belangrijk is, bijzonder levendig. Het is een prachtig gezicht als men ziet hoe het geheel met elkaar optrekt.

Ook vind ik het verschil in opgroeien van deze drie soorten zeer typerend. De vuurvinkjes: bijzonder behendig - mozambiquesijsjes: deze ziltten de eerste twee dagen rustig op een tak (zo hoog mogelijk) en beginnen dan pas daarna met het heen en weer fladderen - blauwfazantjes: hun gedragingen kan ik het beste kenschetsen als een mengeling van de twee soorten hiervoor genoemd.

NIEUW!

PARADISO - KOMECO ZELFBOUW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIÈRE geen kool, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Hulskamp n.v.

KOMECO-DIVISION

POSTBUS 52 11 ALKMAAR

BON Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijzlijst van de **PARADISO-KOMECO ZELFBOUW VOLIÈRES**

Naam:

Adres:

Plaats:

Wij hebben regelmatig voorradig duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

Wij importeren „Quiko“, spec. Opfok en Conditievoer voor alle vogels!

Vogelhandel „**BENNY SLAGERS**“

Dorpsstraat 79 - Enter (Ov.)
Telef. 05478 - 682

's Zondags tot 2 uur.

BRENG UW VOGELS IN TOPCONDITIE

(prijswinnaars op de T.T.) met **KAPPELLE'S KRACHTVOER "K.K."**

Dit speciaal uitgebalanceerde voer bevat alles wat ze nodig hebben en Uw vogels eten het graag. **KRACHTVOER "K.K."** is ook verkrijgbaar in een samenstelling met

zuiver plantaardig caroteen

Levering via de erkende handel. Op elk pak punten voor gratis ereprijzen of contant geld. Vraagt monsters en folders bij:

Fa. JAN D. KAPPELLE & Zn.

Deventer - Postbus 2 - tel. (05700) 13927

CAPUZENSIJS

door C. E. van Berkel

Spinus cucullatus

De in onze gelederen meest bekende niet Europese sijs is ongetwijfeld de Capuzen- of Kapoetsensijs. Vooral de kanariëlfhebbers zullen hem wel kennen, immers aan deze vogel hebben we de roodfactorige kanarie te danken.

Omstreeks 1915 kwamen de kwekers Balsler in Fulda, Dams in Königswinter en Matern in Lötzen tot de ontdekking dat de mannelijke vogels uit de kruising Capuzensijs maal Kanarie, de zogenaamde F1's, vruchtbaar waren. Met de roodfactor werd tevens de wat gebleekte kleur van de capuzensijs pop in de kanarie gebracht en zo ontstond nagenoeg gelijktijdig de mozaïekkanarie.

Met de wetenschap dat de rode kleur een vetstofkleur is, welke kleur beïnvloed kan worden door bepaalde voedselopnamen, werd aan de roodfactorige kanaries bovendien nog caroteenhoudend voedsel verstrekt om die rode kleur nog feller, nog duidelijker te doen spreken. Vroeger waren worteltjes en boerenkool de hulpmiddelen, tegenwoordig zijn het sterk geconcentreerde preparaten, zoals canthaxantine, beta caroteen etc.

Met dat 'opvoeren' ontstonden tevens heftige discussies en nog zijn er felle voor- en tegenstanders. Feit blijft overigens dat men al sowieso over GOEDE roodfactorige kanaries moet beschikken wil dat opvoeren resultaat hebben. Bovendien is goed en verantwoord opvoeren een ware kunst. Ik wil daarmee zeggen dat een slechte roodfactorige kanarie met tal van preparaten niet goed is te krijgen en dat een goede roodfactorige met verkeerd opvoeren ook zo naar de knoppen is. Maar genoeg hierover, de hoofdfiguur in dit artikel is de capuzensijs, die we als wildvogel kunnen waarnemen in Venezuela, Columbia, Trinidad, Cuba en Portorico. Oorspronkelijk kwamen ze alleen voor in Venezuela. In de loop der tijden zijn er in de andere landen bij vogelliefhebbers ontsnapt en deze exemplaren hebben zich daar zo-

danig weten te handhaven dat ze thans tot de algemeen voorkomende soorten worden gerekend.

In hoofdzaak houden ze zich op in open droge struiklandschappen en in weilanden. Ze voeden zich met diverse gras- en onkruidzaden en insecten.

Zelden nog worden ze ingevoerd. In verschillende landen zijn ze streng beschermd. Vandaar dat het zaak is er alles aan te doen om de in onze vollières voorkomende exemplaren tot voortplanting te brengen. Dat gebeurt overigens ook wel, want voor diegenen die ze hebben is dat in meer dan een opzicht een interessante zaak.

Zowel in de broedkooi als in de volière gaan ze tot broeden over.

Zover wij hebben kunnen nagaan zijn de broedkooien die voor deze soorten worden gebruikt aan de ruime kant, ongeveer 80 x 60 x 40 cm.

De heer De Hoop in Krimpen aan de Lek heeft in die broedkooien naast 2 zitstokjes ook enkele takjes bevestigd. Het geheel doet dan niet alleen natuurlijker aan maar voor de vogels is het ook beter. Ze klimmen en klauteren door de takjes en omdat op verschillende plaatsen die takjes in dikte verschillen zijn ook de poot- en teenspiertjes van de vogels voortdurend in beweging. De teentjes passen zich als het ware steeds aan.

Om een meer natuurlijke voedselverwerving te bewerkstelligen hangt hij over die takjes bosjes muur en zoals we dat van onze sijs zien wanneer deze zich in de elzenstruiken bevindt, zo gedragen zich ook de capuzen.

De heer Boon in IJsselstein kweekt ze zowel in de volière als in broedkooien. In een gezelschapsvolière met o.a. roodkopamadinen en maskeramadinen, brachten 1 jaar oude capuzensijsjes een nestje van 5 jongen voortreffelijk groot.

Ze hadden hun kraamkamer ingericht in een tegen de wand opgehangen bloempotje dat aan de bovenkant een middellijn had van ongeveer 10 cm.

Kapoetsensijs

Als nestmateriaal kan sisalvezel, geplozen touw etc. worden verstrekt.

Alleen de pop neemt aan het broedproces deel en dat duurt 12-13 dagen. De man brengt haar gedurende die periode wat snavelkost maar zelf verlaat ze ook wel eens het nestje om te gaan eten.

Wanneer de blauwachtig witte eitjes met rode spatjes zijn uitgekomen en er jongen zijn, maakt vooral de man daar veel drukte over; kennelijk vader trots. Hij wordt dan ook wat actiever en voert mee. Zijn aanvoer is echter beduidend minder dan die van de pop.

In het algemeen voeren de kweekparen beter naarmate ze ouder zijn. Er is wat dat betreft een duidelijk verschil tussen 1- en 2-jarige vogels. Dit geldt ook voor het broeden en de bevruchting. In het algemeen mag men pas op goede resultaten rekenen wanneer de vogels twee jaar oud zijn. Lukt het eerder dan is dat meegenomen.

Naast een zaadmengsel van in hoofdzaak negerzaad met wat onkruidzaden en witzaad, wordt als opfokvoer een eivoer vermengd met gekiemd negerzaad verstrekt en veel groen, vooral muur. Overigens ook buiten de broedtijd moeten we zoveel mogelijk rijpe en halfrijpe onkruiden aan ze geven. Niet alleen

muur maar ook perzikkruid, melde, herderstasje etc. komt daarvoor in aanmerking.

Als de jongen ongeveer drie weken oud zijn vliegen ze uit en worden dan nog zo'n zelfde periode door de ouders gevoerd. De jongen zijn dan nog niet op kleur; dit is wel het geval wanneer ze ongeveer 6 maanden oud zijn.

Alhoewel de capuzensijs aanmerkelijk minder temperatuurgevoelig is dan bijvoorbeeld de gouldamadine, moeten we toch wel voorzichtig met ze zijn en vooral wanneer het pas ingevoerde exemplaren zijn. De heer De Hoop doet zijn vogels alleen maar tijdens de zomermaanden in de buitenren.

In de kweekruimte dient een temperatuur te heersen van 20-23°C. Het spreekt voor zich dat daarin ook een goede luchtvochtigheidsgraad moet zijn, zo tussen 60 en 70%. Tijdens de broedperiode beperken we het schoonmaken van de broedkooien tot het minimum. We gunnen de vogels dan alle rust. Dit laatste geldt overigens niet alleen voor de capuzensijs. Ondanks dat we een zeer goede hygiëne moeten handhaven zullen we ons in de broedperiode met betrekking tot het schoonmaken van de kooien tot het uiterste moeten beperken.

Oranje-rood, intensief

Bird specialist

Vrijblijvend kunnen wij u aanbieden alle soorten kanaries, Australische prachtvinken, Afrikaanse vinken, Zuidamerikaanse vinken, alle soorten parkietachtigen, diverse soorten toucans, siereendjes, kwartels, flamingo's, zwanen, papegaaien, ara's, enz. enz. Steeds duizenden vogels in voorraad.

Wij vragen te koop: alle soorten sier- en watervogels.

BLANKESTIJN'S VOGELHANDEL

Dahliastraat 39 - Veenendaal - Telefoon 08385 - 12367

DE NOORDSE GELE KWIKSTAART HAD ZIJN NEST NIET OM HET HOEKJE VAN DE DEUR

Tekst en foto's: Cees Scholtz

Klippen is een plaatsje van hoogstens tien woningen. Meer heb ik er zeker niet geteld. Het kan zijn dat er enkele zo verscholen staan dat ik ze over het hoofd heb gezien.

Erik was ook hier geen onbekende. Er werd meteen een babbeltje gemaakt met de enige berenjager, die de omgeving rijk is. Ik wilde graag wat meer weten over deze kolossale dieren. 'Hoeveel lopen er hier rond', was mijn eerste vraag. 'Zeker een stuk of tien', verklaarde de berenjager, 'als je ze zien wilt moet je in september terugkomen. Dan is de toendra één vlammend kleed van verkleurend blad, bezaaid met kleurige bessen. Een tafeltje dek je voor de beren, die de ganse dag er hun maag komen volproppen. Ik breng je er heen en je kunt verzekerd zijn dat je ze voor de lens krijgt. De bagage neem ik voor mijn rekening'. Een fantastisch aanbod, dat ik niet afsloeg, maar diep in mijn hart wist ik dat het de eerste jaren zeker niet verwezenlijkt kon worden. Zijn vrouw hield in het geheel niet van deze waanzinnig grote dieren, waarvan zij in het begin van haar trouwen een geprepareerde huid aan de wand had hangen. Ze kon er niet tegen; de machtige klauwen en de vervaarlijke muil werkten op haar zenuwen. Tenslotte verdween de vacht in het rommelschuurtje. De berenjager raakte over de fascinerende jacht niet uitgepraat en ook wij waren wild nieuwsgierig geworden, echter meer met het oog op de vreedzame jacht met de camera. 'Niet ieder jaar lukt het om een beer onder schot te krijgen', ging hij verder. 'De Zweedse regering heeft slechts twee dagen per jaar voor de jacht opengesteld en dat is onvoorstelbaar weinig'.

Het moet mij van het hart dat ik een dergelijk besluit alleen maar kan toejuichen. Voor mij zijn het nog twee dagen te veel.

'Denk nu maar niet dat je kans ziet een beer in die twee dagen in het vizier te krijgen, te meer daar de datum nimmer ieder jaar hetzelfde is. Slechts enkelen krijgen een vergunning en haal het niet in je hoofd op illegale wijze een schot op een beer te lossen. Een dergelijk geluid schijnt op honderd kilometer gehoord en gezien te worden. Dan zijn wel de poppen aan het dansen en de rechter is niet mals met het uitdelen van boetes. Beren krijgen in december en januari hun jongen. Meer dan twee is ongebruikelijk, dat wil niet zeggen dat er niet een worp van vier ter wereld kan komen. Beren houden geen echte winterslaap, ze dommelen wat en als de temperatuur oploopt komen ze voor een poosje naar buiten om slaapdronken wat rond te kuieren. De jongen worden altijd in hartje winter geboren, ongeacht de datum van bevruchting, die begin voorjaar tot in deze zomer kan geschieden.

Erik was naar buiten gegaan. In de hoge sparren zongen de sijsjes en de kruisbekken knabbelden aan de zaden van de sparrekegels. De buurman toonde ons zijn jonge poolhaas, die hij op de toendra had gevangen. Na de 'show' ging hij verder aan zijn auto. Hij vertelde dat hij taxichauffeur was. Hij had me ook kunnen wijsmaken dat hij kameeldrijver was aan de noordpool, zo ongeloofwaardig klonk dat beroep hier in dit oord. Hij legde me uit, dat de kinderen van het dorp naar het ongeveer 35 km gelegen Sorsele gebracht moesten worden om het onderwijs te kunnen volgen. Die rit moest hij twee maal per dag ma-

Kunstnijverheid gevormd uit berkeknoesten

ken. Tevens verzorgde hij de inkopen van de overige bewoners, indien nodig. Ik heb maar niet gevraagd naar de financiële kant van deze zaak. Voor wij op pad gingen konden wij er niet omheen om even een kijkje te nemen in de werkplaats van de 'Berenjager'. Uit grillig gevormde berkestammen toverde hij de wonderlijkste schalen en andere voorwerpen. Een kunstnijverheid, die in de zomer voor goed geld van de hand ging aan de toeristen. Zeker geen kits, maar bijzonder fijn van vorm, wat van souvenirs niet altijd gezegd kan worden. De rendierhuiden en geweien blijven het meest in trek maar wanneer u iets apart wilt hebben kan ik u aanraden op zoek te gaan naar mensen die dergelijk werk met de hand vervaardigen.

Erik stond te trappelen van ongeduld, maar als raschte noordeiling liet hij dit niet merken. Wij gespten de rugzakken om, zwaar beladen met proviand, toestellen, schuilhut en wat er nog meer aan te pas komt. Een tent om de nachten er in door te brengen was niet nodig, want Erik zou ons naar een huisje brengen 10 km van Klippen verwijderd waar in het najaar de Lappen met hun rendierkudde op trek naar het zuiden sliepen. Wij volgden Erik met gewinde pas. Het was geen makkelijke tocht maar

Lappenhut op de toendra

daar moet je je nu eenmaal op prepareren als je de toendra opgaat. Er zijn geen gebaande wegen. Omgevallen boomstammen liggen her en der verspreid over het pad. Soms moet er een klein stroompje genomen worden. Het weer was wat 'mokkerig', alsof er ieder moment een regenbui kon losbarsten. Het stikte die avond van de muggen. Van spreken was geen sprake, want dan hapte je bij tientallen muggen. Op dit late uur scheerde een velduil over de toendra op zoek naar lemmingen. Een enkele ijsgors deed zijn best, maar veel vogels konden wij niet noteren. Dat moet u trouwens toch niet verwachten. Als dat uw bedoeling is kunt u beter in ons eigen land blijven, want in vergelijking is er bij ons in de vogelwereld een overbevolking. Het onderkomen was een prima in elkaar gezet houten gebouwtje. Uitgerust met alles wat voor de eerste levensbehoefte nodig was. Wij zetten koffie en gebruikten nog een kom stevige erwtensoep uit blik. Daarna kropen wij in de slaapzak. Na een paar uur slaap wekte Erik ons voor het werk van de komende dag. Hij stelde voor eerst de omgeving te verkennen. Daarna ging hij door naar het nest van een graspieper met een koekoeksjong. Het was een goede 8 km verderop gelegen. Uit ervaring wist ik dat hij de afstand bagatelliseerde, want in werkelijkheid was het wel even verder. Later hoorden wij van Erik dat het nest van de graspieper spoorloos verdwenen was. Het mannetje franjepoot liet, ook al zaten wij er met onze neus boven op zijn doen en laten te beloeren, zijn pasgeboren jongen voor geen prijs in de steek. In het volgende artikel ga ik uitvoerig mijn belevenissen met de franjepoot vertellen, zodat ik nu slechts hem even in een paar regels ten tonele wil voeren. Zodra er weer een bui gepaard gaande met regen overdreef zette de man zich over de jongen om ze tegen al te grote afkoeling te beschermen. Je zag onder zijn borstveren een stel korte pootjes uitsteken, die de vogel als het ware omhoog tilde. Alle deden ze hun best het warmste plekje te bemachtigen.

Wij hadden lange tijd ons geduld beproefd, zodat wij blij waren dat een van ons het sein gaf een ander onderwerp onder de loep te nemen. Al snuffelend vonden wij een vrij gaaf gewei van een jong rendier. Wij hebben deze relikwie heelhuids mee naar huis kunnen brengen. De fitis is er eveneens een vrij algemeen voorkomende vogel en met wat moeite en geluk vonden wij het oventje verscholen onder de subalpine begroeiing. Waar ik mij bijzonder voor inspande was om het nestje van een ijsgors te vinden. Het mannetje gaf met een jongensachtig kort fluitgeroep acte de présence. Het wijfje sjouwde met volle bekken muggen af en aan. Het kereltje zorgde ook voor de nodige mondvoorraad aan de jongen, maar zijn voerdrift was toch niet zo groot. Toch heb ik me steeds laten beetnemen door de ouders om de plek te vinden waar de jongen uitstekend verscholen lagen. Ten einde raad zette ik de schuilhut op en daarmee bracht ik ze op een dwaalspoor. Zo wezen ze mij de plaats van het nest. Elk plekje van de toendra is feitelijk geschikt om het broedsel te verstoppert en de jongen de nodige beschutting te geven. Dat juist maakt het zoeken zo uitermate moeilijk. De noordse gele kwikstaart speelde al evengoed 'schuilvinkie'. Ook bij hen moest ik de

Toendra bij Klippen. Het water is overal te drinken

beproeft methode met de schuilhut toepassen voor ik hem vond. Het voeren ging zo rap in zijn werk dat ze me weinig tijd gunden haarscherp in te stellen. Bovendien had ik even later nog de pech dat de jongen door de oude vogels uit het nest werden gelokt. Toch geloof ik niet dat mijn aanwezigheid er iets mee te maken heeft gehad. De jongen huppelden vlak bij de schuilhut en de oude vogel pikte in zijn ijver een paar maal tegen het linnen om een mugje te verschalken. Hij scheen zich dus niet om het geval te bekommeren. Nu de jongen bedrijvig de om-

geving aan het verkennen gingen, raakten de oude vogels even in paniek. Ze vlogen van de een naar de ander, maar later namen zij genoegen met deze veranderde situatie. U zult een dergelijk gedrag bij uw eigen vogels in de volière ook wel eens gezien hebben op het tijdstip dat de jongen pas het nest hebben verlaten. In dezelfde omgeving lag goed weggestopt onder een steen het nest van een tapuut. Wij deden nog een poging de bezitter van dit legsel te fotograferen maar de regen was spelbreker. Trouwens bij ons broedt de tapuut vrij algemeen in de duinen, waar hij dan zijn eieren verschuilt in een ongebruikt konijnshof.

Wij pakten al onze spullen bij elkaar en ondernamen de terugweg. Het was maar goed dat wij dit keer onze waterdichte kleding bij ons hadden, nu konden wij zonder tot op de huid doorweekt te worden onze tocht vervolgen. Als de bewolking zo laag hangt dat alles er grauw en kleurloos uitziet ga je je doodeenzaam voelen. Eerst dan voel je een angstige beklemming door die ongekende stilte en de onmetelijke oneindigheid in je opkomen. Zonder veel moeilijkheden belandden wij weer bij de berenjager en zijn vrouw. Terwijl wij genietend van de warmte en een hete dronk wat zaten na te kaarten, keerden eveneens een paar Zweedse jongens uit de toendra terug. 'Die hebben een week door de toendra gezworven', zei de man, 'moet je ze zien lopen. Ze zijn nu al moe'. Ik heb hem maar niet gezegd hoe ik mij heb gevoeld en dat was maar een peuleschilletje vergeleken bij wat die jongens hadden gepresteerd.

ER SCIJNEN NOG
VOGELS TE ZIJN DIE GEEN
VETTE KORREL

ALS VOER KRIJGEN.
DOE DAAR IETS AAN.

VOOR ALLE SPREEUW-
EN LIJSTER ACHTIGEN,
MERELS, BEO'S, ETC.

PRIJS F. 2,35 PER KG

* UW HANDELAAR HEEFT HET.

VETTE KORREL

Import:

Vic van Heeswijk Veghel Sluisstraat 41
Postbus 63 Telefoon (0 4130) 6 40 59

GEZA SEPT

Voorkomt en geneest
virusziekten en infecties.

Een goedkoop en
afdoend middel dat
eenvoudig toegepast kan
worden:

enige druppels aan het
drinkwater toevoegen
is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

NTEN

Cheerfazant

De bekendste fazanten zijn de goudfazanten en de Lady Amherstfazanten. Beide soorten zijn al zo vaak met elkaar gekruist dat het soms moeilijk is om raszuivere vogels te krijgen. De vogel die op de kleurplaat is afgebeeld, is ook een kruising tussen een goudfazant en een Lady Amherst. Beide soorten zijn goede kweekvogels, hoewel het soms voorkomt dat de hen wel eieren legt maar ze niet uitbroedt. De kweker is dan wel genoodzaakt een broedmachine in te schakelen. Dit gaat zeer goed, mits men maar voor de juiste temperatuur en de juiste vochtigheidsgraad zorgt. De jongen krijgen naast fazantenopkvoer ook fijn gesneden groenvoer, zoals sla en brandnetels en verder mierenëitjes. Bij de Cheer- of Wallichfazant zijn haan en hen vrijwel gelijk van kleur, iets dat bij fazanten niet veel voorkomt; meestal kan de haan met prachtig gekleurde veren pronken en moet het hennetje het doen met een eenvoudig, bruinachtig gestreept verenpak. Ze kunnen goed tegen kou en kunnen 's winters dan ook rustig in de buitenvolière blijven. Ook met deze soort zijn wel goede broedresultaten te behalen; de hen legt een groot aantal eieren, die na ongeveer 26 dagen uitkomen. De jongen zien er meer uit als jonge veldhoenders dan als jonge fazanten. Ook voor de beginnende liefhebber zijn deze fazanten zeer geschikt.

N.B.v.V. Boekenservice

LIJST VAN BOEKEN IN VOORRAAD

WATERSLAGERS EN HARZERS, M. van Woezik	f 9,00
HANDLEIDING VOOR DE KLEURKANARIEKWEKER, H. J. Veerkamp	f 17,50
Hét standaardwerk voor elke kleurkanariekeker	
KLEURKANARIES KWEKEN KUNT U OOK, H. J. Veerkamp	f 14,90
Een goed boek speciaal voor de beginnende keker.	
KANARIES HOUDEN ALS LIEFHEDBERIJ, R. R. P. v. d. Mark	f 12,50
KANARIERASSEN, K. Speicher	f 6,25
KANARIES, K. Speicher (over waterslagers en harzers)	f 6,25
DE VOLIÈRE, C. E. van Berkel	f 16,90
In dit boek staan de bouw van de volière, nestkasten, broedkooien, etc. alsmede de inrichting en beplanting centraal. Met talrijke tekeningen en foto's	
VOGELS DIE VRAGEN WORDEN OVERGESLAGEN, Jos van Himbergen	f 16,95
Een populaire behandeling van de voeding voor onze vogels.	
WILDZANGVOGELS, R. R. P. v. d. Mark	f 10,50
BASTAARDVINKEN, K. Speicher	f 6,25
THIEME'S VOGELBOEK, G. Steinbacher	f 19,50
Een goed boek voor de liefhebber van de gezelschapsvolière.	
DE VOEDING DER VOGELS, J. P. Holsheimer	f 16,90
VOGELZIEKTEN, Raethel	f 6,25
TROPISCHE VOGELS, H. Bechtel	f 6,25
DUIVEN IN DE VOLIÈRE, J. Nicolai	f 6,90
GRASPARKIETEN MIJN HOBBY, G. A. Radtke	f 6,90
VOGELS DIE MEN KENNEN MOET, G. Rohm	f 6,75
PAPEGAAIEN EN PARKIETEN ALS LIEFHEDBERIJ, R. R. P. v. d. Mark	f 12,25
HET HERKENNEN EN WAARNEMEN VAN VOGELS, Potrykus	f 10,80
DE BONTE WERELD VAN DE VOGELS, Ellis	f 14,90
HET LEVEN VAN DE VOGELS, dr. Maurice Burton	f 9,90
DWERGHOENDERS ALS LIEFHEDBERIJ, C. Aalbers	f 9,50
ZO GEDRAGEN ZICH VOGELS, D. Blume	f 7,25
MODERNE DUIVENTEELT, R. R. P. v. d. Mark	f 24,50
VOGELS IN KLEUREN, Thorburn. 82 platen met 400 afbeeldingen van in Nederland voorkomende vogels	f 28,50
TROPISCHE VOGELS HOUDEN KUNT U OOK, R. R. P. v. d. Mark	f 9,50
HEBT U OOK AL EEN PAPEGAAI, R. R. P. v. d. Mark	f 9,75
WAT VLIEGT DAAR?, Dr. W. H. van Dobben	f 7,90
PAPEGAAIEN, C. AfEnehjelm	f 5,90
PARKIETEN, C. AfEnehjelm	f 5,90
GEVEDERDE VRIENDEN IN BOS EN TUIN, Dr. O. Henze	f 8,50
VOGELNESTEN EN EIEREN, S. Hoehner	f 16,50
VOGELS OVERAL, Fisher en Peterson	f 29,50
EXOTISCHE VOGELS IN KLEUREN, Chr. Walraven	f 12,50
PAPEGAAIENATLAS, 110 briljante kleurafbeeldingen met Ned. tekst	f 25,00
THIEME'S ZAKBOEKJES VOOR DE NATUUR met elk 120 afbeeldingen in kleur:	
IN DE BOSSEN, WAT BLOEIT LANGS ONZE WEGEN, WEIDEN EN AKKERS,	
GENEESKRACHTIGE EN GIFTIGE PLANTEN, BOMEN EN STRUIKEN	à f 6,90
WAT VIND IK DAAR	f 4,90
STANDAARDEISEN VOOR GRASPARKIETEN f 15,00; NEOPHEMA'S f 6,00; AGAPORNIDEN f 7,50; ZEBRAVINKEN f 3,50; DUIVEN EN KWARTELS f 5,00; KLEURKANARIES f 6,00. Deze standaardseisen zijn losbladig en op te bergen in ringband welke echter niet wordt bijgeleverd.	

U KUNT BESTELLEN DOOR OVERMAKING VAN HET VERSCHULDIGDE BEDRAG OP GIRO 1148324, t.n.v., N.B.v.V. Boekenservice, Postbus 74 te Bergen op Zoom. S.v.p. DUIDELIJK DE TITEL(S) VAN HET BOEK VERMELDEN ALSMEDE UW NAAM, ADRES EN WOONPLAATS.

OOK VOGELS VRAGEN

door Jos van Himbergen

De wens bij de vogelliefhebbers om wat meer te weten omtrent vogelvoeding is mij goed bekend. Hoe kan het ook anders.

Na enkele jaren zeer nauwe contacten met vele vogelvrienden in binnen- en buitenland, komt men er wel achter, welke behoeften en wensen er zoal zijn. Mijn taak, en ook beroep, is te adviseren inzake de voeding voor kleine huisdieren zoals vogels en wat daarmee verband houdt.

Pardoes werd u in het meinummer oog in oog geplaatst met het artikel: Pik er wat van mee. Gezien de vele reacties hierop, geeft het moed om hiermee door te gaan en de voeding van onze vogels eens terdege onder de loep te nemen.

Voor de lezer is het misschien prettig om te weten wie in deze voedingspraatjes aan het woord is.

Reeds velen hebben met mij kennis gemaakt als auteur van het boek 'Vogels die vragen worden overgeslagen' en ondervonden, dat de vogelliefhebber geen hoogdravende artikelen moet verwachten. Ook de vogelvrienden, die de lezingen bij hun vereniging hebben bijgewoond weten wat hun te wachten staat. Het beroep voedingsadviseur voor kleine huisdieren en vogels is volkomen zelfstandig en als ondernemer wordt ten nauwste samengewerkt met Dawe's Laboratories te Chicago, van welke firma de hoofdzetel voor West- en Noord-Europa is gevestigd te St. Nikolaas, België. Hier worden 'voormengsels' gemaakt voor alle diersoorten (zelfs voor vissen).

Deze voormengsels moeten in het algemeen voorzien in die stoffen, welke normaal niet of onvoldoende in een voedermiddel voor een bepaalde diersoort voorkomen.

Dieren, die niet in de vrije natuur leven, moeten alle voedingsstoffen in uitgebalanceerde (evenwichtige) verhouding worden aangeboden in de ruimte (of omstandigheden) waarin (of waaronder) ze moeten leven. Gebeurt dit niet dan is dat een van de hoofdoorzaken waarom vogels in gevangenschap niet gedijen en het kweken met deze vogels zéér moeilijk wordt.

Hoe ingewikkeld deze gehele materie is komen we nog wel achter.

De vraag waarom jonge vogels sterven in het nest, kan gemakkelijk gesteld worden, doch het antwoord is niet in enkele regels samen te vatten. Er kan één oorzaak zijn maar ook een samenspel van tekortkomingen in de voeding.

We zullen in de toekomst gaan zien en begrijpen, dat volop voeding verstrekken geen garantie is voor succesvol vogels verzorgen en kweken. De praktijk leert dit ook wel.

Voor geen enkele vogelvriend zijn kosten nog moeten te veel om de vogels alles te geven waarvan men denkt, dat het goed zou kunnen zijn voor de diertjes. Doch hierom gaat het niet alleen.

We moeten, ongeacht welk beroep we uitoefenen, trachten om ons meer te bekwamen in de spelregels, welke nu eenmaal ook in de vogelvoeding zwaar meetellen. Hier komen we niet onderuit.

Mensen, die werkelijk wat bereiken, hebben dikwijls proefondervindelijk vastgesteld hoe een bepaalde vogelsoort gevoed wil worden om werkelijk tot goede kweekresultaten te komen.

Als we vogels willen kweken, dan kunnen we dit vergelijken met het bouwen van een huis. We kopen zand, cement, stenen, hout, tegels, etc. maar we vergeten om glas te kopen. Het huis komt er wel te staan maar glas kunnen we er niet inzetten.

Uiteraard een prachtig huis, maar wie erin moet wonen zit altijd op de tocht of in de kou.

Als we voor de vogels in gevangenschap een of meerdere onderdelen in hun voeding vergeten, dan verkeren ze constant in moeilijkheden. LAAT DIT TOCH GOED TOT ONS DOORDRINGEN.

We moeten niet boos worden omdat er zoveel adviezen de wereld ingestuurd worden om ons van alle narigheid bij de vogels te verlossen. Nee, in de toekomst moeten we als vogelliefhebber gewoon gaan weten, wat we kunnen en moeten doen.

De grondregels der voeding leggen ook voor onze vogels vast en DAAR KUNNEN WE NIET ONGESTRAFT VAN AFWIJKEN.

De natuur heeft dikwijls wel even de tijd, doch eenmaal wordt de rekening gepresenteerd en zonder uitstel van betaling.

We kennen allemaal de waarheid, in Nederland, België, Engeland of waar dan ook. In elk land ontmoet ik precies dezelfde problemen en door onderzoek van zaden, mengsels van zaden en zachtvoerders gaan we in de toekomst aantonen, dat er om een bepaalde reden wat fout MOET gaan. Die redenen kunnen echter velerlei zijn in de voeding.

Vandaar, dat u nooit geholpen bent met een pasklaar antwoord, doch door interesse en zelfstudie in uw vrije tijd het gestelde doel zult moeten bereiken. En dat doel is het voorkomen van ernstige fouten in de voeding, welke beslist door geen enkele vogelvriend behoeven te worden gemaakt.

Jarenlang genomen voedingsproeven met vogels hebben mij en vele vogelliefhebbers geleerd, dat alle vogels in gevangenschap dankbaar gebruik maken van een 'evenwichtige' voeding in iedere periode van hun leven.

WILDE PLANTEN: EEN RIJKE BRON VAN VOGELGEZONDHEID III

door H. Booij

Wilt u meer vogelleven (wildzang) in uw omgeving? Dan dient u te zorgen dat behalve heesters voor nestgelegenheden ook een groot arsenaal aan wilde planten aanwezig is. En wel om de volgende redenen:

- Aanwezigheid van een begroeiing geeft bodembedekking, waardoor allerlei insectenleven mogelijk wordt; de bovenste laag van de grond vormt, ook door de wortelgroei van de planten, een microklimaat met rijk bacterieleven en een voortdurende vrij hoge vochtigheidsgraad; het zonlicht kan nl. niet rechtstreeks op de aarde schijnen.
- De bloeiende wilde planten trekken uiteenlopende soorten insecten aan.

Veldzuring

Wat is het geval? De vogels gaan voor hun nageslacht zorgen in een veilige omgeving die de waarborg biedt dat bij het grootbrengen van de jongen behalve diverse zaden in allerlei stadia van rijpheid ook onvoldoende dierlijk eiwit in de vorm van insecten, larven, rupsen, wormen e.d. aanwezig is.

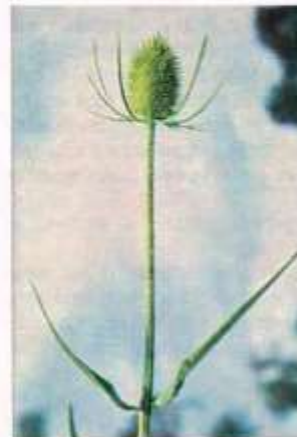
De alternatieve tuin raakt in. De burens zien er niet meer vreemd van op als men, vooral de vogelliefhebber en/of -kweker, zijn tuin inricht met planten die men voorheen het aanzien niet waard vond. Overheid (waaronder gemeentelijke plantsoendiensten) zijn reeds voorgegaan. Heemtuinen, milieutuin of hoe ze verder ook genoemd mogen worden, geven de tuinlieden eveneens volop gelegenheid zich uit te leven. De Nederlandse Spoorwegen hebben het besluit genomen de wilde planten langs de spoorlijnen niet met verdelgingsmiddelen te bestrijden indien dit niet technisch noodzakelijk is en leveren aldus een bijdrage tot het in stand houden en

verspreiden van wilde planten. Een gunstig bericht, dat hoop geeft voor het behoud van een gevarieerde Nederlandse flora. Reeds eerder werd gemeld dat wegbeheerders t.a.v. de bermten hetzelfde standpunt hebben ingenomen.

De verdieping van het inzicht op dit terrein heeft er toe geleid dat men de vitaliteit van de vogels gunstig ziet worden beïnvloed door allerlei stoffen (natuurlijke vitaminen, enzymen, sporenelementen e.d.) die volièrevogels vaak moeten ontberen, terwijl deze door hun intensieve levenswijze daaraan juist een grote behoefte hebben.

Elders in de wereld der huisdieren is dat ook al gebleken, nl. bij het fokken van vee: op fokstations heeft men de ervaring dat dekkingen van stieren gevoed met kruidrijk hooi betere resultaten geven dan van die welke met het voedselrijke maar soortenarme hooi worden gevoed. Waarom zou u dus t.b.v. de aanvullende voeding van uw volièrevogels niet aan die gebleken behoeften tegemoet komen?

Een opmerkelijke publicatie is het boek 'Natuur uitschakelen, natuur inschakelen' van de in Oranjestad wonende leraar aan een middelbare school te Heerenveen, Louis G. de Roy, waaruit de volgende passage: 'De natuur wordt beheerst door een ordenend beginsel. We hoeven niet bang te zijn voor de chaos. De mens mag alleen in het begin begeleiden, maar dan dient hij zich snel terug te trekken. Niet spitten, niet sproeien en niet snoeien. Een enkele boom kappen als het te vol wordt, dat mag. Maar laat de boomstam alsjeblieft liggen. Door het natuur-

Kaardedistel

lijke rottingsproces keert hij terug in de bodem. Zo vormt zich nieuwe grond. We halen te veel bomen en bladeren weg. Zo raakt de aarde uitgeput. Onkruid wieden? Geen sprake van. Onkruid is ook natuur. Het beantwoordt alleen niet aan onze economische wetten van nut en rendement. De natuur houdt er haar eigen wetten op na. Ze streeft naar variatie, ze kent geen monocultuur.'

De milieutuin aan de Kennedylaan te Heerenveen, in 1967 door de gemeente ingericht volgens de aanwijzingen van de heer Le Roy, trekt veel bezoekers. Kritiek wordt er vanzelfsprekend ook wel op dit project gegeven, deze gaat voornamelijk in de richting van het grote aantal uitheemse planten dat deel uitmaakt van de circa 3000 soorten die er zijn vertegenwoordigd, terwijl er door insiders wordt beweerd dat de aanleg- en onderhoudskosten zelfs hoger zouden zijn dan die van de conservatieve tuin- en parkaanleg.

In vorige artikelen over dit onderwerp werd reeds aandacht besteed aan Herderstasje, Grote en Smalle Weegbree, Perzikkruid en Melganzevoet (= Grote Melde). Thans wil ik wat meer vertellen over de Grote Klis en de Paardebloem, die beide van veel belang zijn voor onze wildzang. Ze bevatten nl. veel caroteen. De klis kan de distel vervangen, die men om allerhande redenen toch liever niet in zijn tuin heeft.

Ooievaarsbek

Grote Klis (Arctium lappa).

Volksnamen: Dokkeblad, Jan-plak-an, Klad, Kladdebos, Kladdewortel, Klas, Kleade, Kieskoppen, Klet, Kletsen, Kletten, Kieverklis, Kliswortel, Klit, Klarrebos, Kievers, Prollen, Tochtkruid.

Duits: Klette, Frans: Grande bardane, Engels: Burdock.

Bloeitijd: juli-aug., inzameling vruchten: sept-oktober.

Verspreiding: overal op de wereld, zij het iets minder algemeen dan de Kleine Klis, langs wegen, op onbebouwd land, enz.

Beschrijving: De plant wortelt diep in de meestal onbebouwde grond en de grote hartvormige bladeren bedekken de vaak niet al te fraaie bodem. De stengel vertakt zich tot een brede vaste plant met talrijke paarse bloemhoofdjes.

De hoogte varieert van 60-120 cm.

Het kruid en zijn wortels zijn bekend om verschillende medische toepassingen; voor uitwendig gebruik is kliswortelolie vanouds bekend als een middel om de haargroei te bevorderen.

Paardebloem

Paardebloem (Taraxacum officinale)

Volksnamen: Beddepissers, Blaasbloem, Brievenbestellers, Diesel, Dissel, Erdgalle, Ertschallen, Gal, Ganzetongen, Hondesla, Hondspol, Hontoppen, Kaardebloem, Kaarsjes, Kaarsjesbloem, Kankerbloem, Kettekroet, Kettingbloem, Kniekebledden, Konijnegroen, Lampies, Leeuwetand, Meijerbloem, Melkblom, Melkdistel, Melkriet, Melkwied, Molsla, Paddepissers, Papenblad, Papenbloem, Papenstoelen, Pissebed, Pissebloem, Pluimpje, Pluisbloemen, Schurftbloem, Stinkblom, Stulver, uitblazertjes, Varkensdistel, Veldrijs, Wilde cichorei, Zevendistel, Zoggedistel, Zoermeik, Zuurdistel, Hyngstebloem, Paardesla, Zeekebedden.

Duits: Löwenzahn, Frans: Dent-de-lion, Engels: Dandelion.

Bloeitijd: april-mei tot oktober-november.

Verspreiding: Op het noordelijk halfrond groeit deze plant overal in grasland, op akkers, in greppels, berm en tuinen.

Beschrijving: De lange penwortel vormt eerst een rozet, de planten die veel licht krijgen hebben diep, soms tot op de middennerf ingesneden bladeren; de meer in de schaduw groeiende planten hebben minder diep ingesneden, soms zelfs gaafrandige bladeren. Uit het rozet groeit een lange gladde bloemsteel met een bloemhoofdje dat dicht gevuld is met gele straalbloempjes. Bij zonneschijn is het hoofdje geheel geopend, maar bij donker weer sluit het zich en wordt geheel omgeven door het groene omwindsel. Deze op een zonnebloem gelijkende bloeiwijze verandert al spoedig in een kogelrond geheel van vruchten dat door de veervormige vruchtkelken bij elkaar wordt gehouden, die kinderen graag uitblazen. De hoogte varieert van 3-30 cm.

Paardebloemen werden als geneesmiddel gebruikt tegen geelzucht, galstenen en andere leverziekten, maagziekten en als middel om urine af te voeren. De plant werd vroeger gekweekt als groente (molsla).

A. P. v. GILS - Abcovenseweg 19 - Goirle
Telefoon 04247 - 1579 - 1328

Alkparkieten	35,— p.p.	Groene druppel astrildes	55,— p.p.
Oodrugparkieten	55,— p.p.	Diamantvinkjes	50,— p.p.
Sourks parkieten	55,— p.p.	Roodkopgoulds	65,— p.p.
Turquoisines parkieten	65,— p.p.	Zwartkopgoulds	85,— p.p.
Grasparkieten	10,— p.p.	Driekleur pap. amadines	45,— p.p.
Deenbonis parkieten	12,— p.p.	Roodkop pap. amadines	110,— p.p.
Prachtroellias	150,— p.p.	Spitsstaard amadines	35,— p.p.
Lutino parkieten	12,— p.p.	Gordeigrasvinkjes	35,— p.p.
Albino parkieten	12,— p.p.	Cerus amadines	35,— p.p.
Forsten lorrys	175,— p.p.	Binsen astrildes	35,— p.p.
Rode lorrys	250,— p.p.	Brilvogeltjes bruinflank	25,— p.p.
Strepen lorrys	375,— p.p.	Bandvinkjes	9,— p.p.
Grijze Roodstaart pap.	200,— p.st.	Blauwe honingzuigers man	35,— p.st.
Groene Bl. voorhoofd pap.	200,— p.st.	Glans mereis	22,50 p.st.
Geelvoorhoofd amazones	225,— p.st.	Eksterspreeuwen	22,50 p.st.
Fischerie parkieten	45,— p.p.	Chin. Spottijsters	35,— p.st.
Personatas	55,— p.p.	Shama lijsters	55,— p.st.
Nicobar duiven	175,— p.p.	Goud voorhoofd bladvogels	55,— p.st.
Groenvleugelduifjes	75,— p.p.	Jerdon spreeuwen	25,— p.st.
Napoleons	8,— p.p.	Jap. Nachtegaal man	25,— p.st.
Blauw fazantjes	10,— p.p.	Jap. Nachtegaal pop	12,50 p.st.
Oranjekaakjes	11,— p.p.	Chin. Dwergkwartels	10,— p.p.
Blauw gr. r.staartje	12,— p.p.	Zilver Chin. dwergkwartels	15,— p.p.
Mozambieksijsjes	11,— p.p.	Japane kwartels	12,50 p.p.
Goudbuikjes	12,50 p.p.	Diamantduifjes	17,50 p.p.
Ekstertjes	6,— p.p.	Diamantduifjes zilver	30,— p.p.
Aurora astrildes	17,50 p.p.	Diamantduifjes Brillant	75,— p.p.
Driekleur nonnen	9,— p.p.	Witte Rijstvogels	45,— p.p.
Witkop nonnen	10,— p.p.	Muskaatvinkjes	8,— p.p.
Grijze rijstvogels	12,50 p.p.	Zwartkop nonnen	9,— p.p.
Kalabulbul	22,50 p.p.	Roodoerbulbul	22,50 p.p.
Zebravinkjes grijs	10,— p.p.	Zebravinkjes wit	12,50 p.p.
Japane Meeuwtes	7,50 p.p.	Zebravinkjes Isabel	12,50 p.p.
Zebravinkjes Zilvervleugel	15,— p.p.	Zebravinkjes Masker	15,— p.p.
Middel Beos Jong	100,— p.st.	Rood kuif kardinaal	22,50 p.st.

Wij kopen alle soorten Australische prachtvinkjes, parkieten enz.

Verzending geschiedt onder rembours v.a. / 2,50 per kistje, vracht rekening koper.

Geopend van 9 tot 12 uur en van 1.30 tot 6 uur. Zaterdag tot 5 uur. Zondags geopend van 10 tot 12 uur.

404

Een volkomen veilig en
gifvrij insecticide.
Doodt feilloos alle insecten
In huizen, hokken,
kooien, manden etc.

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

Trof u het in uw vakantie ook zo
slecht met het weer??

Het was me het zomertje wel.

Tot overmaat van ramp misten

we in München ook nog de

Wereldbeker en de ellende

was compleet.

Ik ben van sjaggereinigheid

maar op bezoek gegaan bij

enkele vogelliefhebbers.

Laat ik nou nog twee nieuwe

leden voor me vogelkluppie

hebben kunnen maken . . .

OPLEIDING KEURMEESTER VORM- EN POSTUURKANARIES

Dit najaar zal er vanwege de T.C. Kleur-, Vorm- en Postuurkanaries een cursus van start gaan welke opleidt voor een brevet keurmeester Vorm- en Postuurkanaries.

De T.C. heeft de heren P. L. Huizinga en A. P. Kools, zelf ervaren fokkers/keurmeesters, bereid gevonden om als docenten op te treden.

Om aan het te houden toelatingsexamen voor aspirant keurmeester te kunnen deelnemen, dient de kandidaat aan de navolgende voorwaarden te voldoen:

1. lid zijn van de N.B.v.V.;
2. mentaal geschikt zijn om later als keurmeester op te treden;
3. gedurende 5 jaar fokker zijn van, en goede T.T.-resultaten hebben behaald, met tenminste 3 rassen, waarbij gekuifden en gladkoppen niet als afzonderlijke rassen worden gerekend;
4. kennis hebben van de belangrijkste gegevens van de Vorm- en Postuurrassen.

Door deelname, en slagen aan bedoeld toelatingsexamen verplicht de kandidaat zich automatisch:

- a. om alle studiedagen te bezoeken. Deze zullen zo mogelijk éénmaal per maand, ergens centraal in het land gehouden worden;
- b. aangezien redelijkerwijs van de docenten niet verwacht mag worden, dat zij steeds zelf voor levend studiemateriaal zorg dragen, zullen de aspiranten bij toerbeurt zelf vogels naar de studiebijeenkomsten dienen mee te brengen.
- c. om gedurende de gehele opleidingsperiode per seizoen tenminste 5 bijzittingen te doen.

Het toelatingsexamen zal plaatsvinden op zaterdag 28 september te Amersfoort. Plaats en tijd worden na aanmelding bekendgemaakt.

Schriftelijke aanmeldingen, welke steeds vergezeld dienen te gaan van een schrijven van het afdelingsbestuur c.q. de Speciaalclub waarvan men lid is, en waaruit blijkt dat de kandidaat aan de gestelde toelatingseisen voldoet, dienen vóór 1 september a.s. in het bezit te zijn van de Technische Commissie Kleur-, Vorm- en Postuurkanaries t.a.v. dhr. W. D. H. Spijker, Menno Simonszof 21, Hilversum.

N.B. Om technische redenen, o.a. het aantal „bijzitplaatsen“, is het slechts mogelijk om een beperkt aantal kandidaten in opleiding te nemen.

In het belang van de Vorm- en Postuurkanariesport worden de afdelingen, waar een redelijke groep Vorm- en Postuurvogels wordt ingezonden, dringend verzocht hun medewerking aan dit project te willen verlenen.

Aspiranten Kleurkanaries. Opgelet!

Aan alle aspiranten wordt medegedeeld dat de opleidingscoördinator, de heer W. D. H. Spijker, is verhuisd naar Menno Simonszof 21 te Hilversum. Telefoonnummer ongewijzigd.

Alle in omloop zijnde bijzittingsrapporten en meldingskaarten zijn vervallen.

Binnen afzienbare tijd zullen u nieuwe worden toegezonden.

Denk s.v.p. aan het verplichte aantal bijzittingen.

DIT IS HEM DAN, DIE GEWELDIG MOOIE KALENDER VOOR 1975

Uitgevoerd op goede en zware kwaliteit papier waardoor de kleur-afbeeldingen schitterend tot hun recht komen. Formaat 24,5 x 28,5 cm met extra schutblad.

In totaal 16 werkelijk fraaie kleurplaten, elke maand een nieuw gezicht.

Vastgestelde verkoopprijs f 3,50. Voor afdelingen bij afname van 10 of meer exemplaren slechts f 2,50 per stuk.

U kunt bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324 t.n.v. N.B.v.V. te Bergen op Zoom, met vermelding van naam en adres en hoeveel kalenders u wenst. Na ontvangst van de betaling worden de kalenders u direct toegezonden.

GESLAAGDE KWEEK MET LENTEPAPEGAAITJES

use/

De,

De *Loriculus vernalis vernalis*, het lentepapegaaitje, behoort tot de groep vleermuis- of hangparkieten. Ze danken deze groepsnaam aan het feit dat het hun gewoonte is om als vleermuizen ondersteboven aan takken en twijgen te hangen in plaats dat ze er op gaan zitten. Ook slapen ze op die wijze, evenals ze in die houding hun veren poetsen, kibbelen of vrijen met hun partners en zich ontdoen van hun ontlasting.

Daar ze in hoofdzaak vruchten eten, is die ontlasting erg dun. Toch bevuilen ze zich zelf niet omdat ze de excrementen met enige kracht en in een wijde boog wegsputten. Houden we deze soorten in vitrines, dan moeten we daarmee met de inrichting daarvan wel rekening houden. Het beste kan men dan een 'hangtak' (in dit verband een ander woord voor zitstok) in het midden en zo hoog mogelijk in de vitrine bevestigen, waardoor voorkomen kan worden dat de ruiten steeds worden bevuild.

Men vraagt zich bij het zien van deze dieren wel eens af of ze, bijvoorbeeld in hun slaap, nooit naar beneden zullen vallen. Een speciale constructie van de poot- en teenspieren doet de tenen muurvast een takje omklemmen. Hangend aan een of twee poten slapen ze net zo gemakkelijk en ontspannen als u in uw bed.

De plm. 16 cm grote lentepapegaaitjes komen voor in India en leven in kleine groepjes hoofdzakelijk in bomen. Hun voedsel bestaat uit vruchten, honing en wat zaden. Man en pop lijken erg veel op elkaar. Het enige uiterlijke geslachtskenmerk kan de blauwachtige keelvlek zijn die alleen de man heeft. De pop heeft deze vlek ook wel doch bij haar is die erg veel vager.

Ze nestelen in boomholten waarin ze een laagje bladeren en zachte plantdelen aanbrengen. Het is voornamelijk de pop die het nest inricht. Ze bijt van de bladeren smalle reepjes af, steekt die tussen borst- en stuitveren, vliegt naar het nest en schudt zich dan daarin uit. Deze manier van materiaaltransport is een kenmerk van de vleermuispapegaaien. Ook de agaporniden zonder witte oogringen vervoeren op deze wijze hun nestmateriaal. Niet zo economisch overigens, want tijdens het vliegen verliezen ze nogal wat.

Het viel de heer J. Reinders uit Koudekerk aan de Rijn op, dat de pop altijd eerst enkele bladreepjes tussen de borstveren stopte en daarna pas tussen de stuitveren. Nooit andersom, en ze schijnen hierin nogal consequent te zijn want ook bij de andere liefhebbers zou dit zijn gebleken.

Het is de heer Reinders die ons, al weer enige tijd geleden, berichtte van zijn kweekresultaat met de lentepapegaaitjes.

In zijn gezelschapsvolière, groot 2.50 x 1.50 x 2.00, met aansluitend daarop een binnenverblijf van 3.00 x 1.50 x 2.00 m, heeft hij verschillende koppels lentepapegaaitjes, blauwkroontjes en een vijftal brilvogeltjes.

In het binnenverblijf bestaat het plafond uit gaas om daarmee tegemoet te komen aan de specifieke eisen van deze vleermuispapegaaitjes.

Het gevormde paartje koos als nestverblijf een zekantige parkietenbroedkast groot plm. 17 x 17 cm en 25 cm hoog. Als nestmateriaal werden in hoofd-

zaak ligustertakjes en blaadjes gebruikt.

Na 22 dagen door het popje te zijn bebroed kwamen van de 5 eitjes er 3 uit. Op dat moment was er een hele drukte in de volièrè. Ook deze lentepapegaaitjes zijn kennelijk trots op gezinsuitbreiding en maken daar veel ophef van. De man houdt zijn territorium vrij van nieuwsgierige soortgenoten en andere belangstellenden. Vogels die wat té dicht naar zijn zin in de buurt kwamen stootte hij met de kop weg. Bijten deed hij niet.

Hun menu bestaat uit diverse soorten fruit, universeelvoer, honingwater, geraspte worteltjes, andijvie, eivoer en onkruidzaden.

Toen de jongen ongeveer 35 dagen oud waren vlogen ze uit en werden toen nog heel lang door moeder bijgevoerd.

Lentepapegaaitjes en ook andere vleermuispapegaaitjes worden niet vaak ingevoerd. De heer Reinders wil zich in deze tak van de liefhebberij specialiseren en zoekt nu op deze wijze contact met andere liefhebbers van deze soorten. Het zou bijzonder leuk zijn om met gezamenlijke inspanning ook deze beslist wel aparte vogelsoort in stand te houden en het bestand in de volièrès te doen uitbreiden. Het adres van de heer Reinders is Pr. Margrietstraat 19 te Koudekerk aan de Rijn.

usel

De

ALLERLEI

UITSLAG GROTE VAKANTIEPUZZEL

Niet minder dan ruim 900 goede oplossingen mochten we ontvangen.. Geweldig, wat is er gepuzzeld. De letterpuzzel bleek vrij gemakkelijk te zijn en het te vormen woord **RINGENBESTELLING** is dan ook door iedereen gevonden. Een enkele had er 'ringbestellingen' van gemaakt. We hebben dat niet als fout willen aanmerken en ook deze puzzelaars laten meeloten naar de prijzen.

De tweede opgave leek ons aanmerkelijk moeilijker te zijn. Niettemin hebben nagenoeg allen de juiste oplossing gegeven.

De heer Goudvink kocht:

3 kooien à f 15,-	= f 45,00
41 nestbakjes à f 1,-	= f 41,00
56 waterbakjes à f 0,25	= f 14,00

Totaal 100 artikelen voor f 100,00

Bij loting bleken de navolgende inzenders de gelukkigen te zijn:

H. Rolleman, Dannenberg 71 te Rijssen
R. Bronger, Boeg 34 te Huizen
A. Weggen, Steigerwijk 54 te Dalerpeel
J. Nijsten, Napoleonbaan Nrd. 12 te Geleen
J. v. d. Loot, Wim Reinderslaan 18 te Lemmer
J. van Beusekom, Van Boisshotlaan 110 te Oosterhout N.B.
Peter Hommel, Patrijzenweg 57 te Oud Vossemeer
H. A. Brugmans, Lekerstraat 5 te Beek en Donk
Mevr. Ankone, Nassaustraat 18 te Maassluis
G. Dikhout, J. M. Kemperstraat 34 I te Amsterdam
A. Derix, Marktstraat 13 te Linne
P. Sym, Bootsgezelleweg 2a te Westwoud
H. Nelen, Vierambachtenstraat 23 te Sas van Gent
A. v. d. Meer, Prakkenlaan 34 te Oosterwolde
B. G. Rutgers, Adm. K. Doormanstraat 9 te Varsseveld.

Alle prijswinnaars van harte gefeliciteerd. U heeft inmiddels uw prijs, in de vorm van een boek, vast al wel ontvangen en wij hopen dat u daar veel plezier van heeft bij de beoefening van uw liefhebberij. Ja, en dan alle andere inzenders. Jammer, maar u was niet bij de gelukkigen. In elk geval wel bedankt voor uw deelname en wij hopen dat u de volgende maal weer van de partij zult zijn. Graag tot dan.

WILDZANG- EN WILDZANGBASTAARDKWEKERS OPGELET!

De speciaalclub Europese Vogels en hun Hybriden brengt dit jaar ook haar clubtentoonstelling onder in de **BONDSKAMPIOENSCHAPPEN**, welke in de week van 6 tot en met 12 januari 1975 worden gehouden in de Rivierhal van Diergaarde Blijdorp te Rotterdam.

Wie zich vóór 1 oktober a.s. nog opgeeft als lid van onze speciaalclub, zie adressen en condities vóór in dit blad, kan, wanneer hij vogels inzendt naar de

Bondskampioenschappen, meedingen naar de extra prijzen die door de speciaalclub beschikbaar worden gesteld. Dit geldt voor de navolgende groepen: 1. Europese Vogels EK 1974, 2. Europese Vogels EK 1973 (uitsluitend de toegestane kooivogels voorzien van eigendomsbewijs), 3. Hybriden Europese vogel maal Europese vogel, 4. Hybriden Europese vogel maal kanarie of omgekeerd, 5. Hybriden Europese vogel maal tropische vogel of omgekeerd. In de groepen 3 tot en met 5 uitsluitend EK 1974.

Om voor een prijs in aanmerking te komen moeten de vogels ten minste 88 punten behalen. De hoogstgeklasseerde vogel van een van onze leden in een van de door ons genoemde klassen krijgt een beertje of standaard, nummer 2 en eventueel nummer 3, mits met 88 punten, in die klasse een medaille. De toekenning der prijzen wordt per klasse bekeken.

REAKTIES OP DOHYPHRAL

Op het artikeltje van de heer B. M. Hordijk over het gebruik van Dohyphral, zie pagina 258, zijn nogal wat vragen binnengekomen. Het betreft in deze Dohyphral Multi aquosum dat per flesje in de apotheek verkrijgbaar is. Toediening: 3 druppels op 120 ml water, elke week gedurende 2 dagen. Daar waar in dat artikeltje gesproken wordt over AD-druppels van Beaphar wordt bedoeld dat preparaat, dat niet of nauwelijks in water oplosbaar is. Beaphar brengt namelijk ook een AD-vitamine in de handel dat wél in water oplosbaar is.

Ten overvloede zij nog opgemerkt dat ook de Witte Molen een multi-vitaminen-preparaat in de handel brengt onder de naam Dohyphral WM Forte. De heer Hordijk heeft echter zijn ervaringen met het eerstgenoemde preparaat kenbaar gemaakt, dat wat in de apotheek verkrijgbaar is.

EENDEKROOS

De heer J. W. Lammers uit Wassenaar schrijft ons dat hij reeds gedurende 3 jaar als groenvoer eendekroos aan zijn vogels voert. Hij verstrekt dit in gedroogde vorm en gemengd door het kracht- c.q. opfokvoer aan zijn vogels. Dat drogen doet hij als volgt: Nadat hij het uit de sloot heeft gevist verzamelt hij het in een van sterke vitrage gemaakte zak. Na goed en grondig te hebben gespoeld onder de kraan doet hij de zak met kroos in de centrifuge om daarna de massa door de zon door en door te laten drogen. Wanneer alles goed gedroogd is wrijft hij het groen door een zeef en is het voor gebruik gereed. Zoals reeds gesteld, mengt hij het daarna door het opfokvoer dat met wat water wordt rul gemaakt. Zie ook pag. 204.

DUIZENDEN SIER-, ZANG- EN VOLIÈREVOGELS

Bladvogels, schamlijsters, buulbuuls, spreeuwen, gaaien, duifjes, kwartels, kardinalen, kleurvinken, senegalvogels en andere kleine tropen.

Zaterdag tot 17 uur, andere dagen volgens afspraak, niet op zondag.

Verzending rembours, brieven met betaald antwoord.

DE VOGELSPECIALIST, IMPORT - EXPORT
Panweg 66 - Zelst - Tel. 03404 - 18276

KOLIBRIES III

Het geslacht *Amazilia*

De soorten uit het geslacht *Amazilia* zijn ideaal voor de beginnende kolibriefhebber; ze zijn nl. zeer gemakkelijk te verzorgen en ze leven gewoonlijk erg lang.

Alhoewel de meeste *Amazilia*-soorten niet opvallend mooi versierd zijn, hebben ze toch een aantrekkelijk kleurenpatroon. Bijna alle *Amazilia*'s hebben een aangenaam karakter, en zijn bovendien erg 'muzikaal', t.t.z. alhoewel de meeste kolibries geen uitstekende zangers zijn, brengen *Amazilia*'s met hun aanhoudend zingen wel wat leven in een kolibriecollectie. Een tekortkoming aan deze soorten is misschien het feit, dat het bijna onmogelijk is om meer dan één *Amazilia* met andere kolibriesoorten samen te houden in een gemeenschappelijke volière. Een volledig ingewende en gezonde *Amazilia* zal elke andere kolibrie aanvallen, die er enige uiterlijke gelijkenis mee vertoont. *Amazilia*'s passen zich bijna altijd gemakkelijk aan het verblijf in een ruime kooi aan. Daardoor zal een liefhebber die eventueel meer dan één *Amazilia*-soort wil houden, een exemplaar dat te agressief wordt voor een gemengde collectie, makkelijk kunnen afzonderen in een aparte kooi.

Van de ongeveer 20 soorten, wil ik nu alleen die

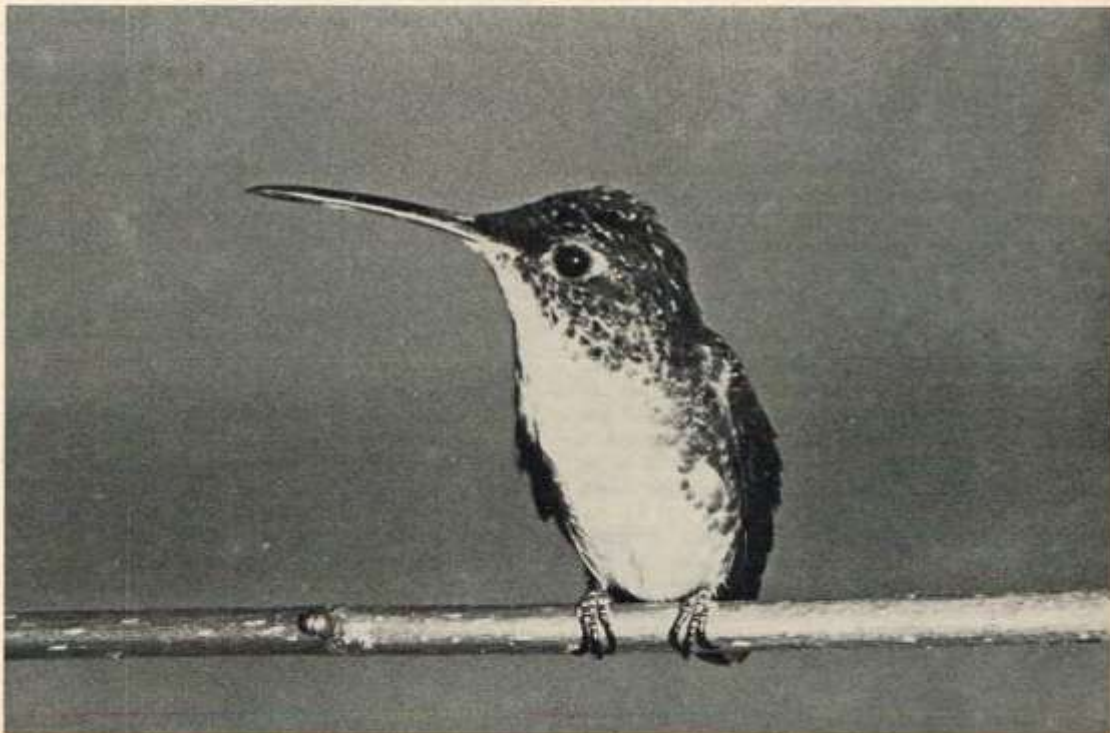
soorten bespreken die regelmatig in Europa worden ingevoerd.

De glanskeelkolibrie (Eng. glittering-throated emerald; *Amazilia fimbriata*) is ongeveer 8 cm groot. De bovenzijde is glanzend grasgroen; de keel en de borst zijn iriserend groen, en een witte vlek (in de vorm van een omgekeerde V) loopt over het onderste gedeelte van de onderzijde. De middelste staartveren zijn bruingroen, de overige zijn zwart. Zoals bij ongeveer alle *Amazilia*-soorten lijken beide geslachten erg veel op elkaar.

Deze soort is een ongewone kolibrie; het is één van de kleinste *Amazilia*'s, is zelden werkelijk agressief en is daarom geschikt zowel voor een gemeenschappelijke vlucht als voor een ruime kooi.

De witte vlek op de onderbuis geeft aan het uiterlijke van deze kolibrie een wat 'onafgewerkt' uitzicht. Het gezang van de *A. fimbriata*-mannetjes is typisch voor het gehele geslacht.

De ondersoort *Amazilia fimbriata fluvialis* wordt regelmatig ingevoerd dan de nominatvorm. Ze lijkt op *A. fimbriata*, maar is iets groter, nl. ongeveer 9 cm. Verder is de borst blauwgroen, en de witte buikvlek is minder uitgebreid.

1. Andeskolibrie (*Amazilia tranciae viridiceps*; mann.)

2. Grauwbuikkolibrie (*Amazilia leucogaster*; mann.)

Deze ondersoort kan zich zeer agressief gedragen; men moet ze liever niet samenbrengen met kleinere soorten, of soorten die er vrij goed op lijken. De blauwborstkolibrie (Eng. blue-chested hummingbird; *Amazilia amabilis*) is ongeveer 8 cm groot. Bij het mannetje zijn de bovenkop en de zijkanten van de borst glanzend goudgroen. De borst zelf is iriserend brongroen met een glanzende, violetblauwe vlek. De onderborst en de buik zijn grijs, vermengd met wat groen op de buik. De bovenzijde is glanzend grasgroen; en de bovenstaartdekveren zijn purperachtig brongroen. De middelste staartveren zijn roodbruin, de buitenste eerder staalblauw. De bovenzijde van het popje lijkt vrij goed op deze van het mannetje, maar de bovenkop is glanzend groen. De onderzijde is witachtig, vermengd met groen op de keel en de borst. De staart is ongeveer identiek gekleurd als bij het mannetje, maar de buitenste veren hebben een wit uiteinde. Bij beide geslachten is de bovensnavel zwartachtig, en de ondersnavel vleeskleurig.

Blauwborstkolibries zijn vooral zeer mooi, wanneer men ze onder de juiste belichting bekijkt. Ze zijn makkelijk in te wennen, en ze leven meestal vrij lang. Ze zijn werkelijk geschikt zowel voor de beginnende als de ervaren kolibrieliefhebber.

Zoals de meeste *Amazilia*-soorten echter, kan de blauwborstkolibrie zich na een tijdje uiterst agressief gaan gedragen. Deze soort heeft ook een erg aangenaam gezang, dat men buiten de ruiperiode, het ganse jaar door kan horen.

De Andeskolibrie (Eng. Andean emerald; *Amazilia*

francae) is iets meer dan 9 cm groot. Het mannetje van de nominaatvorm heeft een glanzend blauwe bovenkop; de rug is glanzend grasgroen. De bovenstaartdekveren en de staart zijn koperkleurig tot goudachtig purper gekleurd. De zijkanten van de kop, de hals en de borst zijn glanzend goudgroen. Het midden van de volledige onderzijde is wit. Het popje heeft ongeveer dezelfde kleuren, maar is dikwijls kleiner en doffer gekleurd, vooral op de bovenkop.

Tot 1973 werd de nominaatvorm zelden ingevoerd in Engeland, alhoewel hij vroeger reeds is aangetroffen in zendingen voor bepaalde landen van het Europese vasteland.

Deze *Amazilia* is zonder twijfel een fantastische kolibrie; hij is gemakkelijk in te wennen en de prijs is nooit overdreven, zodat het een ideale soort is voor de beginnende kolibrieliefhebber. Het mannetje heeft een aangenaam gezang, alhoewel die niet zo krachtig en overvloedig wordt voorgedragen als bij bv. *Amazilia francae viridiceps*.

In Engeland wordt alleen de ondersoort *viridiceps* regelmatig ingevoerd. Ze lijkt zeer goed op de nominaatvorm, maar heeft een glanzend groene bovenkop, en de rug is meer koperkleurig. De geslachten zijn ongeveer gelijk, maar een ervaren liefhebber kan een popje onderscheiden aan het minder 'krachtige' gedrag. Popjes zetten zelden hun kopveren op, terwijl mannetjes in conditie dit voortdurend doen.

Zelf bezat ik gedurende meer dan 5 jaar een mannetje van deze soort. Aanvankelijk had ik een paar, maar eens ingewend, werd het mannetje ontzettend agressief t.o.v. het popje, zodat ik me verplicht zag om haar van de hand te doen.

Zoals alle *Amazilia*'s, kan ook de Andeskolibrie erg agressief zijn t.o.v. soorten die er goed op lijken. Daarom bleek het mij onmogelijk om in m'n gemeenschapsvolière met dit mannetje aanverwante soorten samen te houden. Naarmate deze kolibrie echter ouder werd, werd hij minder beweeglijk en ongeveer een jaar voor hij van ouderdom stierf, kon ik in de volière bepaalde soorten onderbrengen, die dit mannetje vroeger niet zou getolereerd hebben. De ondersoort met de groene bovenkop bleek de meest vocale kolibriesoort te zijn, die ik ooit gehad heb. Dit mannetje zweeg zelden, alleen tijdens de rui zong hij niet. Het was een kolibrie met een uitzonderlijke 'persoonlijkheid', en ik heb hem met veel spijt zien verdwijnen.

De grauwbuikkolibrie (Eng. plain-bellied emerald; *Amazilia leucogaster*) is een van de kleinste *Amazilia*-soorten, en is slechts ongeveer 7 cm. Hij lijkt erg veel op de ondersoort met de groene bovenkop van de Andeskolibrie; alleen is hij kleiner en de staart heeft purperachtig gouden middenveren, terwijl de overige staartveren donker gekleurd zijn. De witte vlek aan de onderzijde is ook minder uitgebreid. De geslachten lijken op elkaar, maar de popjes zijn meestal iets doffer gekleurd.

Alhoewel de grauwbuikkolibrie niet zo aantrekkelijk gekleurd is als de Andeskolibrie, is het een ideale kolibriesoort voor een liefhebber met beperkte ruimte, daar hij zich fantastisch aanpast aan het verblijf in een kooi. Zoals alle soorten uit het besproken geslacht zingt ook de grauwbuikkolibrie bijna het ganse jaar door (uitgezonderd tijdens de rui).

De indigokopkolibrie (Eng. indigo-capped hummingbird; *Amazilia cyanirostris*) is ongeveer 9 cm lang. De mannetjes hebben een glanzend indigoblaauwe bovenkop; de bovenzijde is iriserend goudgroen, iets meer goudkleurig op de onderrug, terwijl de onderzijde glanzend smaragdgroen is. De staart is staalblauw. De popjes lijken op de mannetjes, maar zijn dof gekleurd op de bovenkop.

Alhoewel deze soort hoofdzakelijk groen is, is ze zeer mooi daar de glanzend groene onderzijde werkelijk zeer opvallend is, en vanuit zekere gezichtshoeken lijkt ze bijna metaalachtig. Zoals alle *Amazilia*'s is ook *A. cyanirostris* zowel geschikt voor een kooi als voor een gemeenschapsvolière.

De koperstaartkolibrie (Eng. rufous-tailed hummingbird; *Amazilia tzacatl*) is een van de meest ingevoerde kolibriesoorten. Hij is ongeveer 9 cm lang en beide geslachten hebben een rechte vleeskleurige snavel met een donkerkleurig uiteinde. Het mannetje heeft een iriserend goudgroene bovenzijde; de keel en de borst zijn glanzend groen, de verdere onderzijde is grijsachtig. De boven- en onderstaartdekveren en de staart zelf zijn kastanjebruin. Het popje is ongeveer gelijk maar dof gekleurd, met gewoonlijk een iets blekere onderzijde.

De koperstaartkolibrie kan een van de meest agressieve *Amazilia*-soorten blijken te zijn en hij moet daarom gehuisvest worden met evengrote of iets grotere kolibries. Deze soort past zich zeer goed aan het verblijf in een kooi aan, en mocht een exemplaar te agressief zijn voor een gemeenschapsvolière, dan kan hij altijd in een kooi worden ondergebracht.

De eerste kolibrie die ik bezat, behoorde tot deze soort. Te beweren dat ik erg in m'n schik was met deze kolibrie, is lichtjes overdreven. Ik herinner me dat hij ondergebracht was in een ruime kooi, waarvan de voorzijde bestond uit polytheen-plastic. Om de kolibrie wat extra warmte te geven, was in de kooi een lamp, afgeschermd met een blik, opgehangen. Deze 'inrichting' gaf niet alleen wat extra warmte, maar liet me ook toe om in de kooi te kijken wanneer de lichten van de vogelkamer waren uitgedraaid. Ik herinner me, dat ik 's avonds bijna om het uur door het venster van de vogelkamer ging kijken, om te zien of m'n kostbaar 'kleinood' nog leefde! Tegenwoordig zou ik er niet meer aan denken om zelfs de meest delicate kolibrie in dergelijke omstandigheden te huisvesten.

Voor zover ik weet, is de nominatvorm van de *Amazilia*-kolibrie (Eng. *Amazilia* hummingbird; *Amazilia amazilia*) nog nooit levend ingevoerd in Europa. Twee andere ondersoorten worden echter soms wel ingevoerd; één ervan is de *A. amazilia dumerilli*. Deze ondersoort is ongeveer 8 cm lang. De mannetjes hebben een glanzend goudgroene bovenzijde; de keel en de bovenborst zijn glanzend groen, met een witte vlek op de middenborst en een grijze buik. De staartveren zijn bruinrood, met goudkleurige randen. De onderstaartdekveren zijn wit. Ook de bovenpoten hebben een witte bevedering. De popjes lijken op de mannetjes, maar zijn meestal iets bleker gekleurd, met een witte keel waarop glanzend groene vlekjes zitten. Beide geslachten hebben een vleeskleurige snavel met een donker uiteinde.

Vroeger werd de ondersoort *dumerilli* regelmatig in-

gevoerd. Tegenwoordig ziet men ze bijna nooit meer; wat spijtig is, daar het zonder twijfel een aantrekkelijke kolibrie is, mooi gekleurd en uiterst sterk, eens ingewend. Hij is bovendien een van de kleinere *Amazilia*-soorten en hij past zich daardoor erg goed aan het verblijf in een ruime kooi aan. Het mannetje draagt zijn typisch *Amazilia*-liedje bijna het gehele jaar door voor, uitgezonderd tijdens de rui.

De andere ondersoort die soms wordt ingevoerd is *A. amazilia alticola*; ze lijkt zeer goed op de vorige, maar is iets groter, iets bleker gekleurd en de bevedering op de poten is minder dicht.

De laatste tijd werd deze ondersoort tamelijk regelmatig ingevoerd. Het is een aantrekkelijke kolibrie, die echter agressief kan worden, wanneer hij eenmaal ingewend is. Bij voorkeur brengt men ze onder bij evengrote of iets grotere soorten, of alleen in een ruime kooi.

In Engeland noemen de handelaars de besproken ondersoorten (*dumerilli* en *alticola*) ook wel de bruinbuikkolibrie.

Noot van de vertaler: Het vertalen van de Engelse kolibriënnamen vormde een moeilijk probleem, omdat de meeste soorten nog nergens een Nederlandse naam toebedeeld kregen. De namen zijn dan ook door mezelf bedacht, voor zover ik geen gepaste naam kon vinden in de beschikbare Nederlandstalige literatuur. Persoonlijk geef ik echter de voorkeur aan het gebruik van de wetenschappelijke naam.

3. *Amazilia*-kolibrie (*Amazilia amazilia dumerilli*; mann.)

8

KLEUR-KANARIE

door H. J. Veerkamp

De vererving van het kenmerk pastel.

De verervingswijze van de pastelkanarie is hetzelfde als de onderlinge vererving van de klassieke kanarie. Wij zien bij de vererving van de pastel dezelfde verhouding van dominantie en recessiviteit.

De pastelkanarie is recessief ten opzichte van zijn klassieke soortgenoot. Dit wil echter niet zeggen dat b.v. een agaatspastel recessief is tegenover isabel, of een groenpastel tegenover bruin. De hoofdkleur blijft zijn dominante karakter behouden, maar de pastelfactor is recessief tegenover de wildfactor welke aanwezig is bij de klassieken. We weten dat de rangvolgorde van de pigmentkleuren als volgt is: Groen, bruin, agaats, isabel, met dien verstande dat agaats en bruin gelijkwaardig zijn. Of wel dat zij elkaars kleurkenmerk opheffen in hun mannelijke nakomelingen. De paring bruin x agaats of omgekeerd geeft immers groene zonen. De dochters dragen de kleur van hun vader.

Dezelfde volgorde van dominantie of gelijkwaardigheid vinden we ook bij de pastellen, dus groenpastel, bruinpastel, agaatspastel, isabelpastel.

De pastelfactor oefent haar werking uit op het aanwezige eumelanine, hetzij zwart of bruin. De factor wordt aangeduid met de symbolen **rz**, d.w.z. **reductie zwartmelanine**.

In vergelijking met de opbleekfactor, 1ste reductiefactor, wordt de pastelfactor genoemd de **2de reductiefactor**. We gebruiken de kleine letters **rz**, dit wil dus zeggen dat de mutant recessief is tegenover haar wildfactor, deze is dan **rz⁺**.

Nu zeggen we wel, de reductie van zwarteumelanine, maar dit geldt eveneens voor de bruineumelanine.

De groene en de agaatskanarie bezitten zwart-eumelanine, de bruine en de isabel bruineumelanine. Om reden dat we steeds uitgaan van de oorsprongkleur zwart gebruiken we de aanduiding **rz** en **rz⁺**. De bestreping van de kanarie wordt in hoofdzaak gevormd door de ligging van eumelanine, evenals de kleur van de staart en vleugelpennen.

De werking van de 2de reductiefactor **rz** verschilt met de werking van de 1ste reductiefactor **rb** als volgt. De opbleekfactor **rb** vermindert de een-

heden van de bruinphaomelanine, de pastefactor **rz** doet de eumelanine-eenheden verminderen.

Bij de groen en agaatpastel brengt de pastefactor een zodanige vermindering teweeg, dat dit een afzwakking van het zwart in vleugel en staartpennen laat zien en het bestrepingpatroon verdunt. De bestreping blijft waarneembaar, de mate van aanwezigheid is afhankelijk van verschillende factoren. D.w.z. bij een intensieve vogel zal het bestrepingpatroon sterker naar voren komen als bij een schimmel. Daarbij is van grote invloed de kwaliteit van de melanine. Zoals we weten kan dit erg variabel zijn. De ontwikkeling van de melanine is niet altijd gelijk. Het is juist een kunst om bij het samenstellen der fokparen dit te onderkennen. Bij groen streven we naar de vogel die zo intens mogelijk zwart is, een sterke concentratie van zwartmelanine. Bij de agaat moeten we het zoeken in een vervlakking van het zwart, hier dus een mindere concentratie.

De bruin en isabelpastel kan door de werking van de pastefactor streeploos zijn. Hier zien we weer het zelfde als bij de groen en agaatpastel, afhankelijk van de sterktewerking van de pastefactor, de concentratie van de melanine, kan hier sprake zijn van een variatiebreedte. Zij kunnen geheel streeploos zijn, zij kunnen echter ook een minimale betreping tonen welke flauw zichtbaar is. De streeploosheid is bij deze kleurkanaries mogelijk doordat zij geen zwarteumelanine bezitten, maar bruin-eumelanine. En zoals u reeds weet, de bruineumelanine vormt bij de klassieke bruine en isabel het streppatroon. De bruineumelanine is bevattelijker voor de werking van de pastefactor als de zwarteumelanine.

Voor de pastelvogels gebruiken we de onderstaande formule. Voor het gemak geef ik u de formules van de mannen.

$$\text{Groenpastel } \frac{E^+ (x) z^+ rz rb^+ B^+ G^+}{E^+ (x) z^+ rz rb^+ B^+ G^+}$$

$$\text{Agaatpastel } \frac{E^+ (x) z^+ rz rb B^+ G^+}{E^+ (x) z^+ rz rb B^+ G^+}$$

$$\text{Bruinpastel } \frac{E^- (x) z rz rb^+ B^+ G^+}{E^- (x) z rz rb^+ B^+ G^+}$$

$$\text{Isabelpastel } \frac{E^+ (x) z rz rb B^+ G^+}{E^+ (x) z rz rb B^+ G^+}$$

Zoals we bij de klassieke serie alleen gebruik maken van de symbolen, die de meest uiterlijke kenmerken beogen, zo zullen we dit tevens doen in de pastelserie.

U ziet in de formules dat de factoren E^+ B^+ en G^+ ongewijzigd blijven. Deze kunnen we rustig weglaten. Wij kennen immers hun aanwezigheid.

Voldoende is het om een vereenvoudigde formulering te gebruiken. En dit zijn de **gekoppelde factoren** op het x chromosoom. De formules worden dan als volgt.

$$\text{Groenpastel } (x) z^+ rz rb^+ \\ \frac{(x) z^+ rz rb^+}{(x) z^+ rz rb^+}$$

z^+ geeft te kennen dat de zwarteumelanine aanwezig is, rb^+ duidt op de aanwezigheid van bruinphaomelanine (B^+) en rz , de pastefactor geeft aan dat de zwarteumelanine gereduceerd is.

$$\text{Agaatpastel } (x) z^+ rz rb \\ \frac{(x) z^+ rz rb}{(x) z^+ rz rb}$$

z^+ de aanwezigheid van zwarteumelanine, rz de verdunde vorm van het zwart en rb de verdunning van de bruinphaomelanine.

$$\text{Bruinpastel } (x) z rz rb^+ \\ \frac{(x) z rz rb^+}{(x) z rz rb^+}$$

z geeft te zien de getransformeerde vorm van zwart in bruineumelanine, rz laat zien de gereduceerde vorm van het bruineumelanine en rb^+ duidt op de volledige aanwezigheid van bruinphaomelanine (B^+).

$$\text{Isabelpastel } (x) z rz rb \\ \frac{(x) z rz rb}{(x) z rz rb}$$

alle factoren gelegen op het x chromosoom laten ons zien dat zij gemuteerd zijn, z de gemuteerde zwarteumelanine in bruin, rz de gereduceerde vorm van deze melanine en rb de gereduceerde vorm van bruinphaomelanine (B^+).

Gelijke paringen geven steeds gelijke nakomelingen. Als voorbeeld de paring groenpastel x groenpastel.

$$\frac{(x) z^+ rz rb^+}{(x) z^+ rz rb^+} \times \frac{(x) z^+ rz rb^+}{(y)} \text{ geeft}$$

$$50\% \frac{(x) z^+ rz rb^+}{(x) z^+ rz rb^+}, 50\% \frac{(x) z^+ rz rb^+}{(y)}$$

In de formule zien we dat dezelfde factoren aanwezig zijn, alleen we hebben het verschil van x en y . De mannen ontvangen van beide ouders de factoren, de poppen krijgen alleen van de vader de factoren voor groenpastel, hun moedersdeel is het y chromosoom. De onderlinge dominantie van de pastel zal ik in enkele schemaatjes laten zien. Groenpastel x bruinpastel.

sel

De

$$\frac{(x) z^+ rz rb^+}{(x) z^+ rz rb^+} \times \frac{(x) z rz rb^+}{(y)} \text{ geeft}$$

$$50\% \frac{(x) z^+ rz rb^+}{(x)^2 z^+ rz rb^+} \text{ groenpastel/bruin,}$$

$$50\% \frac{(x) z^+ rz rb^+}{(y)} \text{ groenpastel.}$$

We zien al direct aan de formule dat we het te doen hebben met pastel, bezit van rz . Het aanwezig zijn van z^+ en rb^+ geeft ons te kennen dat de jongen groen zijn, te weten groenpastel. De zonen bezitten tevens z , gekregen van de moeder. Wij weten dan dat we groenpastelmannen bezitten die split voor bruin zijn. Voldoende is het aan te geven op de manier zoals ik dit achter de formule heb geplaatst, dus groenpastel/bruin. De toevoeging — pastel — voor het genotype is niet nodig, de verschijningsvorm is immers pastel. Zo'n man kan dan ook alleen maar zijn pigmentkleur in het pastel vererven.

Bruinpastel x groenpastel.

$$\frac{(x) z rz rb^+}{(x) z rz rb^+} \times \frac{(x) z^+ rz rb^+}{(y)} \text{ geeft}$$

$$50\% \frac{(x) z rz rb^+}{(x) z^+ rz rb^+} \text{ groenpastel/bruin,}$$

$$50\% \frac{(x) z rz rb^+}{(y)} \text{ bruinpastel}$$

De zwartfactor z^+ is hier kleurbepalend voor de mannen, dominant tegenover de bruinfactor z .

We hebben het zelfde type man als uit de paring groenpastel x bruine pop. De poppen zijn allen bruinpastel, te danken aan het factorenbezit het welk zij kregen van de vader.

Agaatpastel x isabelpastel.

$$\frac{(x) z^+ rz rb}{(x) z^+ rz rb} \times \frac{(x) z rz rb}{(y)} \text{ geeft}$$

$$50\% \frac{(x) z^+ rz rb}{(x) z rz rb} \text{ agaatpastel/isabel,}$$

$$50\% \frac{(x) z^+ rz rb}{(y)} \text{ agaatpastel}$$

De zwartfactor z^+ is hier weer de dominerende figuur.

Isabelpastel x agaatpastel

$$\frac{(x) z rz rb}{(x) z rz rb} \times \frac{(x) z^+ rz rb}{(y)} \text{ geeft}$$

$$50\% \frac{(x) z rz rb}{(x) z^+ rz rb} \text{ agaatpastel/isabel,}$$

$$50\% \frac{(x) z rz rb}{(y)} \text{ isabelpastel}$$

Het bezit van z^+ bij zonen is de enigste dominante factor die we zien in de formule. De man is van het zelfde type als uit de paring agaatpastel x isabelpastel. De poppen bezitten deze factor niet, zij kregen z evenals hun broers. Doch deze bezitten deze factor latent.

De onderlinge vererving van de pastellen geeft ons geen problemen. Anders wordt het als we paringen gaan toepassen waarbij we gebruik maken van een klassieke en een pastelpartner. Voordat we dit gaan bespreken eerst de passe-partoutmannen in de pastelserie. Zoals bij de klassieke serie hebben we ook hier twee typen p.p.mannen. De p.p.man uit bruinpastel x agaatpastel en groenpastel x isabelpastel.

Voor u zelf kunt u met de gegevens die in dit artikelje beschreven staan, diverse andere paringen uitwerken. Zoals groenpastel x agaatpastel, bruinpastel x isabelpastel, bruinpastel/isabel x isabelpastel etc.

pastel

De

404

INSECTICIDE doodt insecten
ONSCHADELIJK / GIFVRIJ

BEPLANTING IN EN OM DE VOLIERE

WILGEN

Salix

Je staat er niet altijd bij stil, maar er zijn nogal wat wilgesoorten.

Meestal zijn de bladeren langwerpig, kortgesteeld en enkelvoudig.

Heel vaak zijn ze struikvormig en maar enkele soorten worden echte bomen.

Ze hebben het liefst een losse, diepe en vochtige bodem.

U zou zich kunnen afvragen: wat moeten we nu in vredesnaam met een wilg IN de volière? Welnu, niets. Onze rubriek geldt echter ook voor het gebied OM de volière. Als u dan in de gelukkige omstandigheid bent dat uw tuin grenst aan een brede sloot of plas en u hebt nog geen wilgesoort in uw tuin, dan kan deze bijdrage misschien wel doorslaggevend zijn. Dan ook wens ik u erg veel succes. En wat de parkietenliefhebbers betreft: u weet toch dat uw dieren graag een stukje wilgehout afknagen?

BELANGRIJKE MEDEDELINGEN

LONCHURA DOMESTICA

Op pagina 318 van het juli-nummer heeft u kunnen lezen over de initiatieven die met betrekking tot de oprichting van een speciaalclub Japanse Meeuwen genomen zijn. Helaas is wegens een technische onvolkomenheid het adres van de heer Van Dijk niet vermeld geworden. Gaarne noemen we dat bij deze: Joh. van Dijk, Franekerstraat 18, Leeuwarden, tel. (05100) 21540.

RINGENBESTELLING

In het vorige nummer heeft u alles kunnen lezen over de ringenbestelling. Wilt u zo voordelig mogelijk uw ringen bekomen, dan is het zaak er voor zorg te dragen dat uw bestelling en de betaling daarover vóór 15 september a.s. in het bezit is van uw ringencommissaris. De heren ringencommissarissen wordt verzocht direct na 15 september a.s. de totaalbestellingen in orde te maken en er voor te zorgen dat deze inclusief de betaling daarover vóór 1 oktober a.s. op het bondsbureau zijn ontvangen. Voor na 1 oktober op het bondsbureau binnenkomende bestellingen gelden de verhoogde prijzen zoals genoemd in het vorige nummer.

KEURLIJSTEN

Alle keurlijsten zijn per ingang van heden gewijzigd. Zij zijn nu zowel voor stammen als voor enkelingen te gebruiken. De nog in het bezit van de afdelingen zijnde 'oude' keurlijsten mogen uiteraard eerst opgemaakt worden, uitgezonderd de keurlijst voor de border en het zgn. 'gele keurbriefje' voor tropen, bastaarden, grote parkieten etc. Beide laatstbedoelde lijsten zijn gewijzigd.

BESTELLINGEN CENTRAAL MAGAZIJN

Afdelingsbesturen doen er goed aan om hun bestellingen zo spoedig mogelijk op te geven, zodat de materialen tijdig in hun bezit komen. Zoals meer dan bekend is, dienen de bestellingen te worden opgegeven op de betaalkaart. Verzuim vooral niet daarbij ook naam, adres, woonplaats en codenummer van de afdeling te vermelden. Ten behoeve van de heren penningmeesters zij medegedeeld dat op aanvraag gratis op naam gestelde accept-girokaarten kunnen worden verstrekt.

AANVRAAG TENTOONSTELLING 1975/76

De afdelingssecretariaten wordt verzocht er toch vooral zorg voor te dragen dat de aanvraagformulieren voor de tentoonstelling in het seizoen 1975/76, in drievoud, tijdig in het bezit komen van hun districtsvoorzitter. Tijdig wil in dit geval zeggen vóór 1 oktober a.s. Het juiste adres van uw districtsvoorzitter vindt u op de eerste pagina van dit maandblad.

TEKORT KEURMEESTERS

De afdelingen welke voor het komende TT-seizoen nog niet over de nodige keurmeesters beschikken, kunnen dit door middel van het speciaal daarvoor bestemde en inmiddels in bezit zijnde formuliertje opgeven aan het bondsbureau. Tijdens de landelijke technische dagen die de keurmeesters in oktober houden, zal dan worden getracht voor elk geval een oplossing te vinden. Zodra die oplossing is gevonden, zal via het bondsbureau de betreffende afdelingssecretaris in kennis worden gesteld.

STANDAARDEISEN

De standaardseisen kunnen u bijzonder van dienst zijn bij het selecteren van uw TT-vogels. Zo u deze werkjes nog niet heeft, raden wij u aan deze met spoed aan te schaffen, trouwens, ze zijn eigenlijk speciaal voor u geschreven. Hoe u deze kunt bekomen, vindt u elders in dit nummer.

OVERLEDEN

A. Docter, Elburg; W. Eliasberg, Rotterdam; H. Duinkerken, Klazienaveen; J. Cuypers, Meijel; D. v. d. Plige, Oud-Beijerland; M. Onink, Elst; G. v. Veen, Amsterdam; J. Bloembergen, Nuth; W. v. d. Steenhoven, Wijk en Aalburg; S. Mooij, Wieringerwerf; J. Talboom, Zundert; J. v. d. Klerk, Vlissingen; J. Gideonse, Koudekerke; Broeder Wil, St. Willebrord; A. den Ouden, Bergambacht; J. Bisschop, Noordwolde; J. Veth, Schiedam.
Dat zij rusten in vrede.

KLEINE ADVERTENTIES

AUSTRALISCHE PARKIETEN

Verzorging en kweek in Europa. Dr. D. Groen, Derde druk. Privé editie. Niet in de boekhandel. Verzending geschiedt franco na overmaking van / 45,— per postwissel of giro aan Dr. H. D. Groen, Jachtlaan 9, Haren, Gr. Giro 833045.

Naast onze div. Sportbroedmachientjes en Onderdelen nu ook Binnen- en Buitenvolières als bouwpakket. Voor vogels, Duiven, Fazanten, Kippen enz. Zijn steeds uit te breiden of onder te verdelen. Inl.: A. M. Kokke, Groesbeek. Postbox 29, Tel. 08891 - 1632.

SCHAKELKLOKKEN EN VERWARMING. Vrijblijvend toezending documentatie: NATURA - HAARLEM, Postbus 1548, Haarlem, Telefoon 023 - 375888, óók 's avonds.

'DE VOGELWERELD'

Maandblad van de Algemene Ornithologische Bond van België (A.O.B.). Aanbevolen en noodzakelijk voor iedere vogelliefhebber-kwaker. Samen met de Franstalige uitg. 'Le Monde des Oiseaux' gelezen en verspreid over de ganse wereld. Abonnement: 200 B.F. op P.R.K. 000-0863541-47 'De Vogelwereld-Brussel' of 14 Gld. op Giro 11.58.34 van 'De Vogelwereld-1190 Brussel'. Gratis proefnummer op aanvraag aan het A.O.B.-Bureau, Felix Waefelaerstraat 26, B-1190 Brussel.

NIEUWE SCHAKELKLOKKEN met schemerlicht / \$4,50
'ELSTEIN INFRAROOD DONKERSTRALERS, de beste elektrische verwarming van 60-1200 Watt. **AUTOM. 'VOMO' MOTOR-BROEDMACHINES** met keerinrichting v.a. / 388,20. Wij leveren alles voor vogel en kip.
Handelsonderneming J. v. Werkhoven, Den Haag, Groenezide 53, Telefoon 070 - 667355, ook 's avonds. Vraag gratis foto-bladen.

66^e Tentoonstelling Ornithophilia

Utrecht-Irenehal-10 t/m 13 oktober
tevens 23e jongdierententoonstelling van hoenders, sier-
en watervogels, duiven en pelsdieren

Eerste grote sportgebeuren in het nieuwe seizoen.

Een grote verscheidenheid van kleindieren.

Huisvestingsshow: voorbeelden van deugdlijke huisvesting voor kleindieren in stadstuinen etc.

Speciale "ontmoetings-service" via omroepinstallatie.

Resbespreking: plaats en tijdstip worden in "Avicultura" en "Fokkersbelangen" bekend gemaakt en tijdens de tentoonstelling via omroepinstallatie.

Attentie: De tentoonstelling staat los van de vakbeurs en begint één dag later.

Dus: Tentoonstelling van 10 t/m 13 okt.

Dagelijks van 10-22 uur.
Zondag 13 okt. van 10-17 uur.

Vakbeurs Veredelingslandbouw van 9 t/m 12 okt.

Dagelijks van 10-17 uur. (de vakbeurs heeft dus geen avondopening).

Op zaterdag 12 okt. van 10-16 uur.

Vogelhandel REIN v. d. VEEN, Goor

GROTESTRAAT 89
TEL. (05470) 2623

Valkparkiet	35,— p.p.	Turquoiseipark.	75,— p.p.	Grijze Roodstaart-	
Grasparkiet	10,— p.p.	Roodrugpark.	55,— p.p.	papegaai	195,— p.st.
Albinoparkiet	12,— p.p.	Splendidpark.	160,— p.p.	Grijze Rijstvogels	12,50 p.p.
Lutinoparkiet	12,— p.p.	Roodkuifkardinalen	22,50 p.st.	Agopornis Personata	60,— p.p.
Deensbonte parkiet	12,— p.p.	Teugelastriden	8,— p.p.	Agopornis Fisherie	55,— p.p.
Chinese dwergkwartel	10,— p.p.	Roodkop pap.am.	100,— p.p.	Agopornis Taranta	55,— p.p.
Idem, zilver	15,— p.p.	Mex. nonpareil	45,— p.p.	Agopornis Roseicollis	45,— p.p.
Idem, isabel	20,— p.p.	Pelzner saffraanvinken	25,— p.p.	Oranjekaakjes	8,— p.p.
Napoleons	6,— p.p.	Roodoorbulbul	17,50 p.st.	Oranjeweaver	12,50 p.p.
Diamantvinken	50,— p.p.	Kuifkwartels	50,— p.p.	Citroenwever	10,— p.p.
Roodkop gouldamadine	65,— p.p.	Witkopnonnen	8,— p.p.	Dottergele wever	10,— p.p.
Driekleur pap. amadine	52,50 p.p.	Zwartkopnonnen	8,— p.p.	Bichenowastrilde	50,— p.p.
Spitsstaartamadine	35,— p.p.	Driekleurnonnen	8,— p.p.	Pruimkopparkieten	55,— p.p.
Ceresamadine	35,— p.p.	Rozeborstbaardparkieten	65,— p.p.	Halsbandparkieten	40,— p.p.
Binzenestrilde	45,— p.p.	Glanspreeuwen	20,— p.st.	Witte valkparkieten	250,— p.p.
Gordelgrasvinken	40,— p.p.	Blauwfazantjes	9,— p.p.		
Japane meeuwtjes	7,— p.p.	O. Afr. Blauwfazantjes	12,50 p.p.	1 paar chin. dwergkwartels	
Diamantduifjes	20,— p.p.	Oostaf. Vuurvinken	12,50 p.p.	1 paar zilver chin. dwergkwartels	
Idem, zilver	40,— p.p.	Abb. Geelbuikastrildes	15,— p.p.	samen voor / 20,—	
Zebravinken, grijs	7,— p.p.	Edelzangers	10,— p.p.		
Zebravinken, isabel	7,— p.p.	Mozambiquesijsjes	10,— p.p.	1 paar Napoleons	
Zebravinken, wit	9,— p.p.	Oranjekaakjes	8,— p.p.	1 paar Ekstertjes	
Zebravinken, masker	11,— p.p.	Goudbukjes	10,— p.p.	1 paar Bandvinken	
Zebravinken,		Chin. spottijster	55,— p.st.	1 paar Roodstaartjes samen / 22,50	
zilvervleugel	11,— p.p.	Tijgervinken	8,— p.p.		
Loodbekjes	6,— p.p.	Groene Tijgarvinken	25,— p.p.		
Bandvinkjes	6,— p.p.	Gele Roodrugparkiet	110,— p.p.		
Zilverbekjes	6,— p.p.	Brillevogeltjes	25,— p.p.		
Indische nonpareil	20,— p.p.	Blauwe Honingzuiger	65,— p.p.		

Verzending onder remb. verp. f 1,50

VRACHT REKENING KOPER

's Maandags de gehele dag gesloten — 's Zondags van 09.00 tot 13.00 uur geopend.

EEN MOLLEY PRODUCT - POSTBUS 100 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE
dieren - speciaalzaken

EDELCHEMIE B.V. PANHEEL

vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: NEOFLEX-E-3-X, de beproefde frisse INSECTENDODENDE verf voor uw hokken, volière, broednesten etc. Het gebruik van insecticide is 100x minder.

Nu ook verkrijgbaar via uw vereniging NEVEX het nieuwe spuitmiddel op basis van Pyrethrum. Niet schadelijk. In flessen van 1 liter.

Bel ons op:

telefoon 04756 - 21 19 of 04748 - 13 06.

„ANIMALI“ INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK

POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303 - TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

STEEDS VOORRADIG EEN RUIE COLLECTIE TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS.

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst.

Vogelliefhebbers bezoekt ons park! — Verkoop ook gedurende het weekeinde.

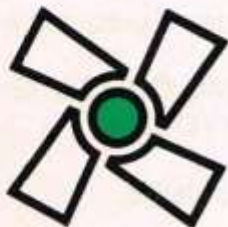
Voor de vogelliefhebber die alleen het beste gebruikt!

WITTE MOLEN SPECIAALMENGSELS MET „ALLESTERIN“

"Witte Molen"-voeders zijn na langdurige onderzoeken ontwikkeld en samengesteld om volière- en kooivogels van alle onontbeerlijke levensstoffen te voorzien, belangrijke stoffen, die in een "gewoon" zaadmengsel niet of weinig voorkomen, of stoffen, die wel in zaden aanwezig zijn, doch door vogels niet kunnen worden opgenomen. De wetenschappelijke benadering van dit probleem heeft ertoe geleid, de "speciale zaadmengsels" voor kanaries, tropische vogels, parkietachtigen en wildzang te voorzien van de Konditiekorrel "Allesterin".

verkrijgbaar bij
de dierenspecialzaak!

witte molen

onze vogels

35e jaargang no. 4, april 1974

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

De

ssel

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.
Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.
2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) 1 86 31.
Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.
Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25.
District Friesland: J. Forsten, Molenpoelle 2, Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drente: A. F. Smit, Groningerstraat 169, Assen, telefoon (05920) 4 11 28.
District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.
District Utrecht: J. G. Harskamp, Loenapad 14, IJsselstein, telefoon (03478) 21 25.
District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (02508) 3 26.
District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.
District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: J. M. Hoebbers, Hoofdstraat 5, Horst, telefoon (04709) 12 64.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48, voor tropen, grasparkieten etc.
H. J. Veerkamp, Lorentzlaan 19a, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55, voor kleur- en postuurkanaries.
H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 66 07, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur, 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.
Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden.
De contributie bedraagt in dit geval / 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLA

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.
Binnenland / 15,- per jaar, bij vooruitbetaling onze giro 1148324. Buitenland / 16,- per jaar, / luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.
België: 220 BFr. per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 156074 bij het bestuur der postcheks Brussel 1.
Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Berg op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub
Secretaris: P. Kool, Wolphaertsbocht 421, Rotterdam-20, telefoon (010) 85 17 13.
Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn, Postgiro 43948 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a.d. Rijn t.n.v. N.Z.C.
Contributie / 15,- per jaar. Entree / 5,-.
Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries.
Secretaris: W. de Vries, Prikkerf 203, Hoogvliet, telefoon (010) 16 54 96.
Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Hardewijk, telefoon 03410 - 62 73.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.
Contributie / 15,- per jaar. Entree / 5,-.
Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden
Secretaris: H. A. Vervest, Peppelgaarde 41, Ette Leur.
Penningmeester: Th. Gietman, Grootstalselaan 3 Nijmegen, Giro 28 87 832.
Contributie / 13,- per jaar.
Speciaalclub voor liefhebbers van insekten- en vruchtenetende vogels.
Secretaris: H. Kehl, Kruijningenstraat 170, Rotterdam-3023, telefoon (010) 80 28 54.
Penningmeester: W. Ouweland, Dahliastraat 40 Rotterdam-25, giro 2625815 t.n.v. penn. speciaalclub
Contributie / 15,- per jaar. Entree / 5,-.

SPECIAALCLUB PARKIETEN

Inlichtingen over, waar en bij wie u zich kunt melden worden u gaarne verstrekt door:
A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek, of B. A. v. d. Waal, Laan Olieslagers 50, telefoon (01640) 28 88, Hoogerheide.
Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels

VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

Het volgende nummer wordt per post bezorgd op 27 mei 1974.

REDACTIE

E. van Berkel
J. Walraven
Rijnders
Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangevonden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonschrijven schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties - ook die van leden en abonnees met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere bepalingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de B.v.V.

Voor kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels“, van zuiver particuliere aard, wordt een tarief van 5,- cent per letter met een minimum van f 5,- per advertentie.

Voor verdere voorwaarden onder „Vraag en aanbod“.

VRAAG EN AANBOD

EUROKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Breda.
KLEURKANARIES aan: M. van Woezik, Homberg 27-1, Wijchen.
ROTE PARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 1, Hoensbroek.
GEBRAVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN TROPENASTAARDEN aan: D. J. v. d. Molen, Esschingstraat 1, Dalfsen.
ROTE PARKIETEN EN BASTAARDEN MET KANALEBLOED aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Breda.
EUROPESE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Heresiastraat 25, Roosendaal.

IN DIT NUMMER

	PAG.
Bepanting in en om de volière. Azalea's	148
De Indische nonpareil	149
Nogmaals goud met pastefactor	151
De cel 3	152
Factoren en onze verwachtingen	155
Aalscholvers	156
Kleurkanarie 4	162
Wilde planten: een bron van vogelgezondheid II	164
Europese vogels kweken ook	167
Bastaarderding met de Japanse meeuw	169
Dwergtimalies	172
Melanisatie bij kanaries	173
Prijslijst centraal magazijn	175
Korte berichten	175
Australische kuifduiven	176
Interpretatiebreedte en de wedstrijdvogel	178
De warmteregulatie van vogels	179
De „Rotshaan der oude wereld“	182
De zwarte bulbuuls	184
Boekennieuws	186
Vraag en aanbod	187

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	PAG.
Veraka	151
Benny Slagers	151
Interchemic	151
Holley	151
W. Rouppe van der Voort	153
Vic van Heeswijk	153
Bayer Nederland B.V.	154
Cédé Tilburg	158
Sabri Oosterhout Nb.	165
Harteveld Hoos & Heijermans B.V.	166
Van Gils	166
Metaalwarenfabriek Hulskamp N.V.	171
Fa. Jan D. Kappelle & Zn.	171
Harlinger Vogelhuis	171
Blankenstijn's vogelhandel	171
Sluis	174
Cédé Tilburg	177
W. Rouppe van der Voort	177
Wirika	181
De vogelspecialist	185
N.B.v.V.	185
Witte Molen	188
Geco Raalte	188
V.V.R. Vogelvoederfabriek	189
404 Insecticide	190
Rein v. d. Veen	191
Van Waardhuizen	191
Animall	191
Witte Molen	192

Foto omslag: Indische nonpareil.

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

uitsluitend brieven met betaald antwoord!

BEPLANTING IN EN OM DE VOLIÈRE

AZALEA'S

In de maanden mei en juni kunnen we volop genieten van de zeer mooie en rijkbloeiende azalea's. Er zijn tal van soorten en ondersoorten in bladverliezende en groen blijvende variëteiten.

Het geslacht azalea behoort eigenlijk thuis onder de rododendrons, en evenals deze verlangt de azalea een humusrijke, zure en niet te droge grond. Veengrond is uitermate geschikt voor ze, en vooral als er bovendien van een hoge waterstand sprake is. Ze verdragen wel volle zon, maar gedijen toch het beste op een schaduwrijke plaats. Enige beschutting tegen harde wind is wel aan te bevelen.

De kleur van de bloemen is opvallend, en vooral als er 3 tot 5 soorten in één groep zijn geplant een streling voor het oog.

Vogels houden zich gaarne in en om deze struiken op. Ze kunnen zowel in als om de volière worden geplant, alhoewel er in de volière waarschijnlijk niet van een rijke bloei sprake zal zijn. Dit geldt overigens voor veel soorten heesters. Goede bemesting is noodzakelijk.

FLORAVI

foto: de Grahl

DE INDISCHE NONPAREIL

door Chr. Walraven

Myiarchus prasina

Wanneer men wat meer te weten wil komen over het drag, de broedgewoonten e.d. van de Indische nonpareil in de vrije natuur, dan komt men al gauw tot de ontdekking dat er in de handboeken maar zeer weinig over deze vogel te vinden is. Het beste wordt dit geïllustreerd met een aanhaling uit het bekende boek van Smythies 'The Birds of Borneo'. Het gedeelte dat handelt over de Indische nonpareil begint hij namelijk af met de wat dramatisch klinkende vragen: 'Where do our birds breed?' (waar broeden deze vogels) en 'What are their movements?' (hoe zijn hun verplaatsingen).

Maar alles is wel wat verwonderlijk, als we bedenken, dat ze in Indonesië veel als kooivogels gehouden worden, zoals beaamd zal worden door de vele vogelliefhebbers, die in vroegere jaren in Indonesië gewoond hebben en waarschijnlijk de Bondjolidjou,

zoals hij op Java genoemd wordt, daar wel in hun collectie hebben gehad. De Indische nonpareil is een bijzonder mooi vogeltje, dat tegenwoordig regelmatig ingevoerd wordt en waarvan de prijs de laatste jaren aardig gedaald is, zodat deze voor de meeste vogelliefhebbers geen bezwaar meer behoeft op te leveren.

Ze komen voor in een gebied, dat zich uitstrekt van Zuid-Tenasserim, via Malakka en Sumatra tot Java en Borneo. Ze houden zich vooral op in bossen en in de omgeving van rijstvelden. Ze schijnen echter niet erg lang op één plaats te blijven, maar rond te trekken op zoek naar voedsel (vandaar ook bovenvermelde vraag van Smythies). Op de rijstvelden kunnen ze flinke schade aanrichten, maar toch is rijst niet hun enige voedsel, ze eten ook gras- en andere zaden en bovendien insecten.

De

Over de broedgewoonten is maar weinig bekend; Van Balen schrijft in zijn boek 'Dierenwereld van Insulinde', dat ze nestelen tussen steenhopen en in rotsholen, ze maken echter ook nesten in struiken. De pop is wat valer van kleur dan de man en mist het blauw aan de kop, de keel is grijs, de onderzijde is meer bruin van tint en de middelste staartveren zijn korter. Er is ook een gele variëteit, die men wel Indische geelbuiknonpareil noemt. Het rood van de buik, de stuit en de bovenstaartdekveren zijn bij deze variëteit helder goudgeel en de flanken zijn meer kaneelkleurig. Ook dit zijn bijzonder mooie vogels, die echter maar zelden ingevoerd worden.

Pas ingevoerde vogels moeten met zorg geacclimatiseerd worden. Hoewel ze, als ze eenmaal geacclimatiseerd zijn, goed tegen koude kunnen – in 1908 verscheen in de 'Gefiederte Welt' zelfs een bericht over het met succes overwinteren van een paartje nonpareils in de vrije natuur – hebben ze de eerste tijd veel warmte nodig, langzamerhand kan de temperatuur dan zakken en bij goed weer kan men de vogels dan in de voliëre plaatsen. Indien ze in het voorjaar in de voliëre geplaatst worden, zijn ze tegen de winter zodanig aan ons klimaat gewend, dat het mogelijk is ze de wintermaanden in de buitenvoliëre te laten, mits er natuurlijk een goed nachthok aanwezig is. Het is wel aan te raden om ze bij vorst 's avonds het nachthok in te jagen. Dit is nodig, omdat ze veelal in de buitenvoliëre blijven slapen, ook bij koud weer.

De voeding kan problemen opleveren, maar nodig is dat beslist niet. Meestal zijn de vogels gewend aan ongepelde rijst, de zogenaamde padie, en het is niet mogelijk ze dan direct te wennen aan het gewone zaadmenu, dit moet geleidelijk geschieden door wat witzaad en later ook gierst en haver door de padie te mengen en de hoeveelheden hiervan geleidelijk op te voeren. Van groot belang is dat naast het harde zaad ook gekiemd zaad wordt gegeven, dit geldt zeker ook voor de padie, dit kan men geweekt geven, maar beter nog is het om de rijst te laten kiemen door ze gedurende ongeveer 2 weken in niet te koud water te laten staan, waarbij het water dagelijks verversst moet worden. Nog te veel liefhebbers menen, dat men kan volstaan met het enkel maar voeren van zaden, maar Indische nonpareils moeten ook regelmatig levend voer hebben, vooral als men de vogels pas heeft. Op de eerste plaats komen miereëitjes in aanmerking, deze worden vrijwel altijd gegeten, hetgeen niet het geval is met meelwormen, die de vogels nog wel eens weigeren te eten en die ook beslist niet te veel gevoerd mogen worden, eigenlijk niet meer dan 1 per vogel per dag. Soms eten ze ook wel fijn universeelvoer. Verder eten ze ook onkruidzaden en dan met name graszaden, vooral verse.

Fruit zoals appel, peer of banaan wordt ook gegeten en het is aan te bevelen dit enige keren per week te verstrekken. Aan het drinkwater kan wat honing worden toegevoegd en zeker in het begin moet men de vogels vitaminedruppels geven. Als u de vogels op deze wijze verzorgt, dan zal de zo vaak moeilijk genoemde beginperiode maar weinig werkelijke moeilijkheden opleveren. Moeilijkheden en

slachtoffers krijgt men pas bij een eenzijdige voeding en, uiteraard als de vogels niet gezond als ze gekocht worden.

Broedresultaten kunnen zowel in een ruime kooi in een voliëre worden behaald, hoewel de kans succes in een goed beplante voliëre aanmerkelijk groter is. Soms wordt in de struiken een vrijstaand nest gebouwd, maar meestal maken de vogels tusschen wel gebruik van een nestkastje. De pop bouwt het nest van de materialen – vooral grasstengels – die door de man worden aangedragen. De paring heeft in het nest plaats. De 4 tot 5 eitjes worden geïncubeerd ca. 13 dagen afwisselend door man en pop. De jongen worden grootgebracht met vers gevond voedsel, gekiemd zaad, elvoer en verse kruidzaden. De oudervogel bedekken de jongen maar betrekkelijk korte tijd en als de temperatuur in de buitenvoliëre te laag is, gaat het nest al gauw verloren, omdat de jongen van kou sterven, vandaar ook dat vele liefhebbers er de voorkeur in geven hun vogels binnenshuis te laten broeden, dat ze de temperatuur in de hand hebben. Na 3 weken verlaten de jonge vogels het nest en na enkele dagen later zijn ze zelfstandig.

Met Indische nonpareils zijn ook reeds bastaardsoorten gekweekt, o.a. met de rodkoppapegaaiamadine het zilverbekje.

Indische nonpareils zijn rustige vogels, die niet agressief zijn en daarom goed in een gemeenschappelijke collectie gehouden kunnen worden. Het is zelfs aan te raden om ze wat levendige vogels als gezelschap te geven, zodat ze tot wat beweging worden gedwongen, daar ze de neiging hebben loom traag te worden.

Van deze vogels wordt beweerd dat ze niet lang in een kooi of voliëre in leven blijven, vele liefhebbers hebben echter reeds ervaren dat dit bij een juiste verzorging beslist niet het geval is.

Foto: Raaymakers

DE CEL 3

door: Jan K.

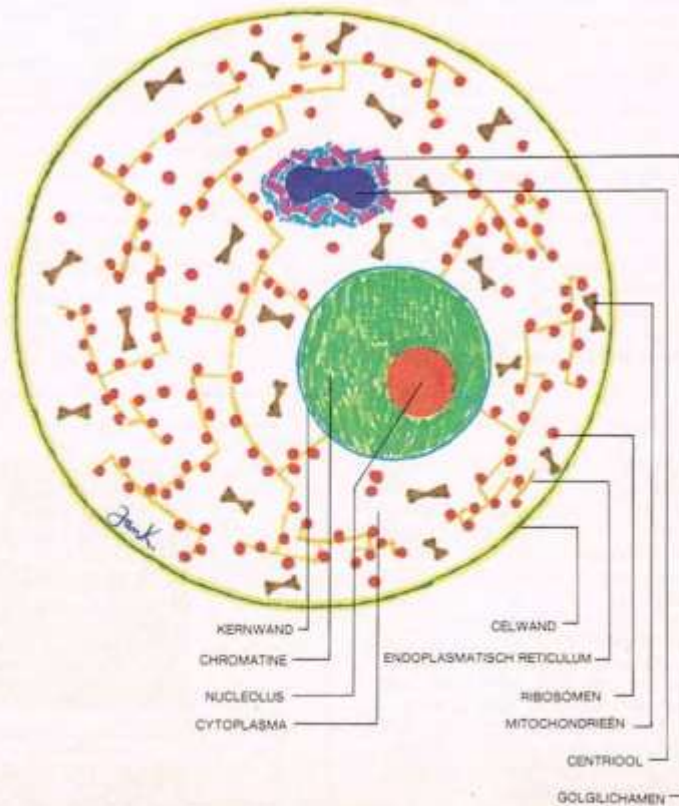
RIBOSOMEN

Het woord ribosomen is het best te vertalen als eiwitfabrieken. Via een bijna ongelooflijk ingewikkeld procédé worden door de ribosomen eiwithoudende bouwstoffen voor de cel gefabriceerd. Onder eiwithoudende stoffen moet worden verstaan eiwitten in de vorm van enzymen en proteïnen. Er zijn veel verschillende enzymen en proteïnen nodig voor het goed functioneren van de cel, en al deze verschillende produkten worden binnen de cel geproduceerd. Daartoe beschikt de cel over duizenden ribosomen; ieder ribosoom is verantwoordelijk voor een

deel van de totale produktie. Het grootste deel van de ribosomen heeft zich vastgehecht aan de wand van het ER, en er drijft ook een aantal ribosomen los in het cytoplasma. Als u die doorsnee nauwkeurig bekijkt, zult u dat afgebeeld zien. Als ik hierboven al vermeld heb dat ribosomen ingewikkeld zijn, nu veel ingewikkelder zijn de

MITOCHONDRIËN

De krachtcentrales van de cel! Zó ingewikkeld gecompliceerd, dat er alleen over de mitochondrie en hun functies hele boeken vol geschreven zijn. De doorsnee zijn ze afgebeeld als zandloper-tjes; ve

ge het zo gecompliceerd zijn, zal ik me moeten perken tot het allerbelangrijkste. Uit de mij ter beschikking staande literatuur over de mitochondrieën komt steeds opnieuw dat het onderzoek van dit onderdeel van de cel nog niet is voltooid, en over gehele wereld zijn onderzoekers ook vandaag nog bezig met het ontraadselen van de nog verborgen tenschap. Uit met de elektronenmicroscopie gemaakte foto's van mitochondrieën is vastgesteld dat ze de vorm van een worstje hebben; in levende toestand blijken ze zich op de manier van een paard door het cytoplasma met een dusdanige snelheid voort te bewegen, dat ze wel de racewagens van de wereld genoemd worden. Om de chemische reacties die in de cel plaatsvinden mogelijk te maken, is elektriciteit nodig in de vorm van geladen elektronen. Door ontleding wordt energie afgegeven, en het elektron wordt dan opnieuw opgeladen. Deze dringend noodzakelijke energievoorziening is slechts (!) één van de functies van de mitochondrieën. Een tweede zeer belangrijke functie is het uitvoeren van de Krebs-cyclus. Een ingewikkeld proces, en ik zal proberen hierin enig inzicht te verschaffen. Dierlijke cellen halen uit de verstrekte voeding glucose op. Deze glucose moet verwerkt worden, deze verwerking heet glycolyse. Tijdens de verwerking worden van een molecuul glucose twee moleculen pyrodrivazuur gemaakt. Dit pyrodrivazuur kan samen met zuurstof voor de cel opgenomen en verwerkt worden. Na afwerking blijven kooldioxyde en water over. Een deel van dit overblijfsel wordt opnieuw gebruikt, het niet-nodige restant wordt afgevoerd. De aangevoerde glucose is ook de grondstof voor het maken van ATP; dit is de afkorting van het begrip adenosinetriphosfaat. De ATP-moleculen zijn de energie-overdragers in de cel, het fabriceren van deze moleculen vindt eveneens plaats tijdens de glycolyse. Dit wordt bijzonder goed geregeld. Als er twee ATP-moleculen verbruikt worden, komen er twee nieuwe voor terug. In feite dus energiewinst in plaats van energieverlies. Daarbij komt nog dat de voor de ribosomen vervaardigde enzymen als vertelsters werken. Binnen in een cel is er dus sprake van een steeds maar voortrazende activiteit! Weest nu eens eerlijk, had u er ooit bij stilgestaan dat de wereld waar wij zo makkelijk over praten zo verschrikkelijk gecompliceerd is? In iedere cel die onze vogel in zichzelf bezitten, heerst deze activiteit. Hebt u daar steeds bij doorgedacht? Wij beoefenen een levenswijze, en ik hoop dat het u langzamerhand duidelijk wordt hoe levendig onze hobby eigenlijk is. Ik wil nu nog even met u terug naar het gedeelte waar we het cytoplasma besproken is. Daar is u verteld dat plasmotypes kunnen verschillen en dat dit belangrijk is voor bastaardkwekers. In laboratoria zijn hiermee proeven genomen. Men bracht een stel „vreemde“ chromosomen in een cytoplasma om te kunnen aantonen dat het plasmotype moet passen bij die chromosomen. Dit bleek inderdaad rampzalig voor die chromosomen, ze kwamen slechts ten dele tot ontwikkeling omdat de functies, uitgevoerd door de organen in de cel, niet afgestemd waren op de beoefening van de ingeplaatste chromosomen! In de volgende aflevering zullen golgi-lichamen, centriool en kernwand worden besproken. Tot volgende maand!

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.
Doodt feilloos alle insecten in huizen, hokken, kooien, manden etc.

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

EEN ONSMAKELIJK
PRAATJE OVER EEN
SMAKELIJK YOGELDIEET:

DANK ZIJ

VETTE KORREL

GEEN PLAKKERIGE EN
DUNNE MESTHEER.

PRIJS PER KG F. 2,35

* UW WINKELIER
HEEFT HET.

VETTE KORREL

Import:

Vic van Heeswijk Veghel Sluisstraat 41
Postbus 63 Telefoon (0 4130) 6 40 59

**Klein
vogelijn op
groene tak
uw verenkleed
ziet dof en
zwak**

Bij een slechte rui of bij misvormingen van de veren, zullen kooi- en volièrevogels niet te horen krijgen dat ze mooi zijn. Vogel Murnil geeft ze weer een mooie en glanzende bevedering. Naast Biotine, het belangrijke vitamine voor de veren, bevat Vogel Murnil ook aminozuren als bouwstenen van dierlijk eiwit.

Iets dat uw vogels behalve plantaardig eiwit tevens nodig hebben. De behoefte aan zowel Biotine als dierlijke eiwitten (Vogel Murnil®) neemt vooral tijdens de broed- en ruiperiode* toe. Behalve voor een gezonde bevedering zorgt Vogel Murnil dan ook voor betere broedresultaten.

Verkrijgbaar in de dierenspeciaalzaak.

*) Geef uw vogels in deze perioden ook Vogel Pecutrin®, voor de zo broodnodige vitaminen, sporenelementen en mineralen.

vogel murnil...
voor 'slands mooiste vogeltjes.

BAYER NEDERLAND B.V., DIVISIE BAYER FARMA, MIJDRECHT.

Roos

FACTOREN EN ONZE VERWACHTINGEN

Als kanariekweker zullen we allemaal onze beginperiode herinneren. Je ziet diverse „kleuren” op tentoonstellingen, maar toch zal menigeen niet op een tentoonstelling zijn begonnen, maar meer door het zien bij anderen. Dan kwam de tijd van zelf vóór als aan te schaffen, maar natuurlijk werden de nodige verkeerde combinaties per ongeluk toegepast. Toch zal de kweker met open ogen in die periode het meeste hebben opgestoken. Voor de oudere is het zeker, en voor de iets minder oude zal zo'n begin toch zeker wel een start geweest zijn met wat men dan plegen te noemen de KLASSIEKEN. Wat lesse de nu op goed geluk beginnende kwekers is heel belangrijk basisgegeven als we zien dat deze, met een hok vol vogels met de nieuwste kleuren en combinaties van deze zitten. Hoe zielig is het om gesteld te bedenken dat deze mensen niet eens eten hoe ze deze vogels moeten noemen buiten de algemene naam van KLEURKANARIE. Hoe kunnen deze mensen ooit een goed koppel samenstellen waar men redelijkerwijs een jonge kanarie uit kan verwachten met die tekening of kleur die we graag zouden zien? Het is een taak om nieuwe en elangstellende leden van een vereniging te overtuigen van het nut te beginnen met klassieke vogels en wel met alle vijf de basisvogels: vetstof, groen, rood, agaats en isabel. Laat deze mensen maar rustig en keer een „verkeerde” paring samenstellen van een goudgele met een goudagaat. Hij heeft dan gelijk twee vliegen in één klap, bonte en een paar slecht evederde. Kweek bruine gerust een keer met goudroen. Eigen ondervinding is en blijft de beste leermeester. Ik heb een hekel aan mensen die bij een beginnende kweker de boel weleens even zullen komen rennen en de kweekparen samenstellen.

Maakt ik nu een aantal jaren overslaan. Onze beginperiode hebben we achter ons liggen, en we weten dat een O.R. agaats te onderscheiden van een O.R. bruine. Het wordt gerekend tot de groep van gevorderde kwekers en u kunt een vogel kweken die een prijs weet te behalen. Je bent dan op een punt gekomen dat je meent met andere factoren de klassieke vogels te kunnen verbeteren. Je gaat dan een beroep

doen op factoren die de laatste jaren opgang doen. Wat kun je dan verwachten? Ik zal een willekeurige greep doen, met de hoop dat u er zelf nog meer weet te bedenken.

ZILVERBRUIN: Een prachtvogel als het er een is met 47 punten voor kleur (29-18). Toch zal zo'n vogel altijd nog iets te wensen overlaten. Het rugdek zal altijd iets van ongelijkheid te zien geven. Het bruine EUMELANINE (de bestreping) zal altijd afwijken van de PHAEO-melanine. Dit wordt door een keurmeester ook niet als fout aangerekend, om gelijk alle misverstanden uit de wereld te helpen. Als je nu weet dat de pastefactor werkt als reduceerfactor voor deze bestreping, dan zijn hier met een paar jaar geduld met deze factor wonderen te verrichten. We hebben dan een ZILVERBRUINPASTEL, die zijn klassieke broeder moet kunnen overtreffen in schoonheid.

AGAAT: Een ouderwetse agaats, een vogel met een slap geel bezit. Op zich een prachtige verschijning, maar wie heeft ooit een agaats gezien met 91 punten die ze dan ook werkelijk verdiende? Maar stel, u bent een liefhebber van zo'n vogel. Niet iedereen houdt van een schreeuwerige kleur als een goudagaats. Kweek dan eens een goudagaats in een ivoorfactor en vermijd absoluut de blauwfactor. U krijgt dan een vogel die qua uitingsvorm aan al uw verwachtingen zal beantwoorden. Natuurlijk heet deze vogel goudagaatsvoor, maar wat zegt een naam? De vogel voldoet aan uw smaak.

Een ander voorbeeld. In de dominant witten en de zilvertinten in de pigmentvogels zullen we altijd geplaagd worden door de gehate aanslag. De ivoorfactor is voor u de uitkomst, als u maar geen generaties lang doorkweekt, want dan zullen de witten een zogenaamde doorslag gaan geven, waardoor het wit niet meer wit is te houden. De aangewezen weg is dan de kweek met mannen die IVOOR verervend zijn.

Een mogelijkheid van geheel andere aard. U bent een liefhebber van vetstof vogels maar vindt het irriterend ieder jaar weer een aantal bonte vogels te zien verschijnen. Kweek dan pigmentvogels met die factoren die het pigment dusdanig beïnvloeden dat we geen pigment meer waarnemen, bijv. ISABELPASTELOPAAL met alle vetstofkleuren die u maar wilt. Gegarandeerd dat er geen bontvorming meer optreedt. Tot besluit van dit geschrijf wat wenken in 't algemeen. Pastel is een factor die het beste tot uiting komt in bruinen en isabellen. De opaaifactor zal zijn mooiste werking te zien geven in kanaries in de zogenaamde „volpigmenten”. Hoewel in bepaalde vormen van agaats ook ideale combinaties mogelijk zijn. Ivoorfactor bij roodfactorige vogels zal plaatjes van vogels te zien geven. Denk maar eens aan gewoon roze-ivoor, of aan de pigmenten Or.R. bruinivoor. Bega nu niet de fout om in een blankmozaiek een ivoorfactor te kweken, het effect van mozaiek is dan toch wel verloren. Ik hoop dat ik met dit schrijven, dat niet compleet is, dat moet u zelf afmaken, in de kleurkanariesport weer wat heb helpen recht trekken in de dwaling die verschillende kwekers helaas nog steeds maken, hoewel een dwaling zoals in het begin is gesignaleerd mijns inziens gezond is. Veel succes in het „nieuwe kleurenavontuur”.

AALSCHOLVERS

Men onderscheidt momenteel dertig soorten aalscholvers, die weer onderverdeeld zijn in ondersoorten ofte wel subspecies. Twee ervan worden gerekend tot de Nederlandse avifauna (vogelwereld), één als broedvogel, namelijk de aalscholver (*Phalacrocorax carbo*) en de kuifaalscholver (*Phalacrocorax aristotelis*) als 'onregelmatige gast'.

De aalscholver

De aalscholver is ongeveer zo groot als een gans en vrijwel helemaal zwart. Het is echter niet van dat gewone zwart, o neen, want als de zon er haar stralen op laat spelen ver-

tonen de meeste veren een fraaie groene purperen glans. De wetenschappelijke naam die zoveel betekent als 'houtschoonkleurig kaalkopraaf' is dan ook niet geheel en correct. Tegen dit donkere geheel steken de witte wangen en de keel zeer duidelijk af. In het bruiloftskleed zijn de veertjes aan de kop en de achterhals enigszins verlengd en vermengd met wat witte veertjes. Zeer opvallend is verder de witte vlek op de dijen, maar deze komt verderop in het verhaal nog ter sprake. De vrij lange snavel is donker getint; de punt van de bovensnavel is als een haak naar beneden gebogen.

Heel veel personen hebben een broertje dood aan alles wat aalscholver is. Om te beginnen zijn er de broodvissers, die ze het licht in de ogen niet gunnen, omdat zij te veel waterbewoners — zoals palingen bijvoorbeeld — verschalken, hoewel deze schade over het algemeen wel meevalt. Dan zijn er de parwachtters en de eigenaars van grote tuinen die ze véél liever zien gaan dan komen. Er is daar is ongetwijfeld wel enige reden voor want de zwartjassen kunnen soms een ware ravage aanrichten! Zij sprokkelen namelijk het nestmateriaal niet, maar vaker rukken ze de dode en zelfs levende takken van de bomen, om daarmee hun omvangrijke nesten te bouwen. Vooral de takjes van de populieren breken erg gemakkelijk af en daaro

in het vooral deze peppels, die het zwaar verduren hebben. Toch mogen we wel een beetje zuinig zijn op onze schollewaars, want sommige van onze buurlanden horen ze reeds tot de rariteiten! Heus, dat moeten zij binnen onze grenzen zien te voorkomen. Reeds vroeg in het voorjaar gaan de aalholvers de kolonies — en dat zijn er in ons land maar een paar — bevolken. De vrijgellen gaan op zoek naar een lief bruidje. Maar elk passerend dametje lonken en 'knippen' ze. Zij doen dit door de donkere vleugels op en neer te bewegen, zodat de heldere witte dijvlek, die ik al even noemde, fel oplicht. Hieraan kunnen de meeste dametjes geen weerstand bieden en na een tijdje van olijk gevrij volgt al spoedig het huwelijk.

Vogels die al eens eerder hebben gebroed aan de oude horsten wat opkalefateren, maar de jonge dieren moeten een nieuw home bouwen. Aangezien de scholwers van gezelligheid houden, kan men ze dikwijls aantreffen in gezelschap van andere kolonievogels, zoals roeken en reigers. Maar of de laatste de visite van de schollewaars op prijs stellen, gaag ik te betwijfelen. Onze donkere vrienden zien er namelijk geen been in de rechtatige eigenaars te verjagen, om op de fundamenten van het huis van de oorspronkelijke bezitter verder te bouwen. Ook zijn zij geslepen dieven bij, die het nestmateriaal, dat een ijverige soortgenoot met veel moeite bij elkaar heeft gebracht, stiekem wegkapen. Het spreekt vanzelf dat er zodoende wel eens een knokpartijtje plaatsvindt.

In ons land worden de nesten vervaardigd aan takken en twijgen, van binnen gestoffeerd met plantedelen, riet, stro, wier, gras enz. Wanneer de nesten zich op de rotsen bevinden, bestaat het materiaal uit wier, aanspoelal, takken en dergelijke, ook weer gevoerd met fijner materiaal. Heel dikwijls wordt de toekomstige kinderkamer verfraaid met vers geplukte bloemen en bladeren. Terecht kan men dan spreken van "een vlag op een moderschuit". Want veelal zijn de nesten vochtig, uil en kwalijk riekend. Op deze "vaalt" worden met tussenpozen van meer dan één dag drie tot zes eieren gelegd. Aanvankelijk zijn ze mooi lichtblauw van kleur maar ze worden al spoedig bedekt met een lichtgeel laagje kalk en vuil. Men moet ze afwassen en zelfs afkrabben om de oorspronkelijke kleur te ontdekken.

Beide partners nemen een gedeelte van de roedperiode, die circa drieëneenhalve week duurt, voor hun rekening. De jongen worden vaak, blind en volkomen hulpeloos geboren,

maar na één tot twee weken komt reeds een beetje bruinzwart dons te voorschijn. Na circa vijf weken verschijnen de veren op borst en buik en na nog eens veertien dagen zijn ze "aangekleed" en tot vliegen in staat. Maar al eerder maken ze uitstapjes in de buurt van het nest. Bevindt dit zich in een boom, dan klauteren de diertjes als volleerde acrobaten langs de takken, druk in de weer om alles grondig te verkennen.

Ook op de rotsen maken ze wel eens een speurtochtje, maar het is altijd terdege uitkijken geblazen, dat ze niet naar beneden tuimelen of langs de spekgladde rotswanden naar onderen roetsjen.

In deze tijd vliegen de oude vogels af en aan, want het kroost heeft voortdurend honger. Onder water worden de prooidieren nagejakterd en ze moeten wel van zeer goeden huize komen willen ze ontkomen aan de grijpgrage haaksnavel. "Gewoon" zwemmend aan de oppervlakte worden de poten beurtelings naar voren en naar achteren bewogen, maar onder water worden ze gelijktijdig naar achter gedrukt, terwijl ook de vierken er wel aan te pas komen. Met hun roeivoeten — vier tenen, alle door zwemvliezen verbonden — kunnen ze behoorlijk "uit de voeten"!

moeilijk te missen tijdens de kweek...

Als jonge vogels voorspoedig moeten groeien, dan is het noodzakelijk, dat de juiste voedingsgrondstoffen daarvoor aanwezig zijn. Naast het zaadmengsel als basisvoeding hoort Cédé eivoer dagelijks aan uw kweekvogels verstrekt te worden.

De controle van al onze produkten hebben we in handen gelegd van Dawe's Laboratories, Chicago U.S.A., St. Niklaas, België.

Cédé vogelvoeders

Tilburg, Langestraat 104, Tel: 013-423156

om het gevangene in te slikken zijn de aalscholvers genoodzaakt naar de oppervlakte te komen en van deze gewoonte profiteren veel wat vissers in sommige delen van Zuid- en Oost-Azië. Zij richten de schollevaarders af om te vissen voor hen te vangen. Om te beletten dat zij deze inslikken, krijgen ze een leren band om de hals. Ik heb wel vrouwen gezien, die uitvoeren terwijl minstens tien "kormoranten" op de rand zaten.

Omgekeerde aalscholvers worden op een eigenaardige manier gevoederd. Zij steken hun snabel in de snavel van de oude dieren en "visen" zo het lekkers uit de keel.

Wanneer ze liggen de aalscholvers erg laag op het water. De staart is óf ondergedompeld óf rust op het watervlak. De vingers zijn vrij lange als wijst schuin de hoogte in. Dikwijls zien men niets anders dan de kop, de hals en de nek van de donkere rug. Vrijwel onmerkbaar laten ze zich onder water zakken om daar vervolgens hun prooi na te zetten.

Het verenpakje is niet zo waterafstotend als dat van de meeste andere zwemvogels. Daarom kan men ze vaak op een paal, ducalf of andere verhevenheid zien zitten met de vingers uitgespreide vleugels, om op deze manier de veren te laten drogen. Aan de kust van Cornwall heb ik ze wel bij honderden zien zitten zonnebaden, maar zij hoeven dit niet te doen om bruin te worden. Ze zijn al donker genoeg van zichzelf.

Behalve de namen, die ik al noemde in dit verhaal, kent men deze dieren ook nog als botkol, botskolver (op Texel), waterraaf (in Noord-Brabant), moddergans (in Zeeland) en hier en daar in Noord-Holland, Utrecht en Kampen als rotgans (maar dat is, zoals u allen weet, een héél andere vogel!) Overigens noemt men hem in Friesland ook wel rotgans. Verder kent men hem daar als skolfer, elskolfer, ielgoes, ielgans en kurregans.

Hoe men aan het woord aalscholver, scolver of schollevaar is gekomen, is niet duidelijk. In het Etymologisch Woordenboek van dr. J. de Vries staat vermeld: "... een woord, dat waarschijnlijk uit een ouder **schorver** is ontstaan, dat behoort bij het oudnoorse skarfr, oudhoogduits **scarba**, zo genoemd naar zijn hees geschreeuw en dan behorend bij het middelnederlands **schraven** (krabben, schuren), vergelijk schrabben en schrappen". Het boek "Jacht en Taal" van dr. A. G. J. Hermans schrijft echter: "is dit aar = arend? Of is het woord schollevaar verbasterd uit schovelaar, schoffelaar? Vergelijk het Zweedse skarv en het Engelse shoveler = slopend, lepelbek?"

De kuifaalscholver

Deze vogel, die ook wel gekuifde aalscholver, gekuifde waterraaf en tûtskolver wordt genoemd, heb ik voor het eerst broedend gezien op de rotsen bij Cornwall, waar ook de gewone aalscholvers zaten. Ze nestelen eveneens in kolonies, vaak in gezelschap — echter niet vermengd — van aalscholvers, maar ook wel temidden van andere zeevogels.

De kuifaalscholver is aanzienlijk kleiner dan zijn volle neef, de held van het eerste ge-

deelte van dit verhaal. Van het puntje van zijn haaksnavel tot het uiteinde van de vrij lange afgeronde staart meet hij ruim driekwart meter. Bij donker weer lijkt het dat deze vogel gestoken is in een simpel groenig zwart pakje, maar dat verandert onmiddellijk als de zon er haar stralen op laat spelen. Dan wordt het donkere habijt als het ware omgetoverd in een prachtig bronsgroen tenue, dat een fantastisch mooie weerschijn vertoont, vooral op de fraai groenglanzende hals en de schubachtige rugveren. Het is niet zo verwonderlijk dat men hem elders (vertaald) groene aalscholver noemt. Opvallend is bij volwassen vogels het enigszins naar voren gebogen kuifje op de kruin. Vandaar de namen die ik reeds even noemde. De Britten betitelen deze vogel met Shag, dat niets uitstaande heeft met een bepaalde soort tabak, maar waarschijnlijk duidt op het ruige kuifje, de "shaggy crest". Nu we het toch over namen hebben: phalacrocorax = kaalkopraaf en aristotelis is genoemd naar de beroemde Griekse wijsgeer en natuurkenner Aristoteles (384—322 v. Chr.).

De kuifaalscholver hoort niet tot de Nederlandse broedvogels, maar wordt gerangschikt onder de zogenaamde onregelmatige gasten, "niet in Nederland regelmatig voorkomende

of broedende vogel, welke sedert 1900 meer dan 12 maal in Nederland is gesignaleerd doch daar niet ieder jaar voorkomt". De eeuw is hij een keer of vijftientig binnen onze grenzen gezien, hoofdzakelijk in de wintermaanden en, op een paar uitzonderingen na, steeds aan het strand. De broedgebieden strekken zich uit over de kusten van IJsland, de Färöer, Finland, Noorwegen, Groot-Brittannië en Ierland, noordwestelijk Frankrijk, Spanje, Portugal, de kusten van de Middellandse Zee en het noorden van de Zwarte Zee. Op de rotsachtige kusten of eilanden voor liggende eilanden, die zich uit de branding verheffen, in spleten, nissen, holtussen steenblokken, op rotsrichels en dergelijke worden de nesten gebouwd van takken en twijgen, alsmede van veel zeewier, die van binnen worden gevoerd met een aanzienlijke hoeveelheid gras.

Ik vertelde reeds, dat deze vogels doorgaans in kolonies nestelen en vaak temidden van andere zeevogels. Zo heeft men eens waargenomen dat een kuifaalscholver op wacht stond bij een jong van een Noordse stormvogel; terwijl de beide ouders weg waren om snavelkost te verzamelen. De broedgewoonten komen overeen met die van de gewone aalscholver en daarom hoef ik er niet verder over uit te weiden. Wel even dit: ook hier zien we weer dat het jong zijn nog vrij kort snetje in de snavel moet steken, soms zo diep, dat de hele kop erin verdwijnt. Om de inhoud van de krop omhoog te werken maakt het oude dier braakbewegingen en daardoor lijkt het net of het bezig is het kind met huid en veer te verzwelgen. Toen ik daar ook een paar jaar geleden aan de kust van Cornwall naar zo'n tafereeltje stond te kijken, riep een van ons gezelschap plotseling uit: "Kijk nou 'es! Die vogel is bezig zijn eigen baby op te vreten!" Het duurt niet minder dan drie jaar eer het jong geheel

foto: Horst Müller

olwassen is en kan "denken" aan het stich-
in van een eigen gezin.

ok de kuifaalscholver ligt zwemmend erg
jag op het water, maar om te duiken laat
ij zich niet zo onopvallend zinken, zoals de
alscholver pleegt te doen. Dikwijls maakt hij
erst een soort sprongetje, soms zó hoog
at hij geheel vrij van het water is, om ver-
volgens onder de waterspiegel te verdwijnen.
och schijnt hij de kunst van "het onmerk-
aar verdwijnen" ook wel te verstaan. In de
oelige zee maakt hij jacht op vissen, meest-
l "ronde" en gebruikt dan zowel poten als
lerken. Er zijn duiken geregistreerd van
meer dan een minuut. Ook bij deze soort
unnen we geregeld het "zonnebaden" waar-
emen.

Tenslotte nog een vermeldenswaardige bij-
zonderheid: deze scholvers ziet men uiterst
zelden in het binnenland en als men ze er
toch aantreft is het vrijwel zeker, dat ze er
verzeild zijn geraakt door een zware storm.
Nancy Price schrijft in haar aardige boek
"Winged Builders", dat zij eens een kuifaal-
scholver zag, die door een orkaan landin-
waarts was gedreven en strandde in een tuin
bij een huis in het noordelijk deel van Lon-
den. De vogel was door deze "noodlanding"
vrij zwaar gewond, maar werd naar een die-
rentuin gebracht waar hij liefderijk werd op-
genomen en verpleegd. De vogel genas vol-
komen, maar tijdens de verpleegperiode werd
hij uitzonderlijk tam en de lieveling van allen,
die iets met hem te maken hadden.

4 KLEUR- KANARIE

door H. J. Veerkamp

Tot de klassieke groep worden gerekend de groene, bruine, agaat en isabel-kanaries. Dit ter onderscheiding van de pastel- en opaalgroep.

De groene kanarie heeft zijn kleur te danken aan drie kleurstoffen. **zwart, bruin en geel**. Het zwarte en bruine pigment bestaat uit melaninekorrels. De zwartmelanine, **eumelanine**, bezit een staafjesvorm en de bruinmelanine, **phaomelanine**, is bolvormig.

De zwarte eumelanine varieert van diepzwart tot donkerbruin en bevindt zich in hoofdzaak in staart en vleugelpennen en vormt de rug en flankbestreping.

De bruinhaarmelanine vinden we verspreid in de gehele bevedering, de grootste concentratie vinden we tussen de bestreping aan de toppen der baarden. Gezamenlijk vormen de twee melaninesoorten de **hoofdkleur** of zoals we meestal zeggen de pigmentkleur.

Vermengd met de pigmentkleur vinden we de **geelcarotinoïde**, de vetstofkleur. De vetstofkleur noemen we de **Grondkleur** of **Bijkleur**.

De geelcarotinoïde bestaat uit zeer kleine vetkorreltjes, vandaar de benaming vetstofkleur.

De drie kleurelementen geven bij ons de optische indruk van grauwgroen. De grauwgroene is de stamvader van alle kanarierassen die wij kennen.

Alle factoren waaraan wij de tientallen kleuren en kleurvariaties te danken hebben liggen opgesloten als wildfactoren op hun chromosomen in de kern van de cel. Zolang er zich geen mutaties in het factorenbezit hebben voorgedaan kunnen wij niets weten van de in rusttoestand verkerende factoren. Het ontwaken der factoren, dus het muteren, ontwaren we in een kleurverandering. Het muteren van de kleurfactoren heeft vele malen plaats gehad en heeft ons een inzicht gegeven van het factorenbezit. Aan de hand daarvan gingen we formules opbouwen.

De ongemuteerde grauwgroene kennen we de volgende symbolen toe.

E⁺ enzymefactor, **z⁺** zwartfactor, **B⁺** onafhankelijk verervende bruinfactor, en **G⁺** geelfactor.

De zwartfactor **z⁺** bevindt zich op het **x chromosoom**. Dit houdt in dat de man steeds tweemaal de zwartfactor bezit en de pop éénmaal, zij bezit immers maar een x chromosoom.

De factoren **E⁺**, **B⁺** en **G⁺** zetelen op autosome chromosomen.

De formule van de man en pop schrijven we als volgt:

$$\frac{E^+ (x)z^+ B^+ G^+}{E^+ (x)z^+ B^+ G^+} \text{ (man)} \quad \frac{E^+ (x)z^+ B^+ G^+}{E^+ (y) B^+ G^+}$$

De **E⁺** op beide chromosomen wordt geplaatst voor het **x chromosoom**, zij vertelt ons dat we te maken hebben met een gepigmenteerde.

De zwartfactor z^+ zetelt op het x chromosoom en vererft dientengevolge **geslachtsgebonden**. De factoren B^+ en G^+ liggen op afzonderlijke chromosomen. Het gebruik van de hoofdletter geeft te kennen dat hun mutanten dominant zijn over hun wildfactor.

Het is niet nodig dat we voor het uitwerken van een formule alle lettersymbolen gebruiken. Omreden dat we werken met gepigmenteerden kunnen we E^+ achterwege laten. Ook B^+ en G^+ kunnen we weglaten. We trachten steeds zoveel mogelijk de vereenvoudigde vorm van een formule te gebruiken. Dan pas gebruiken we een symbool indien dit voor de uitwerking van een schema wordt vereist. We gebruiken alleen de symboliek van het meest sprekende kenmerk. Bij de groene is dit de zwartfactor, z^+ .

De paring groene man x groene pop geeft het volgende beeld te zien.

$$\frac{(x) z^+}{(x) z^+} \times \frac{(y) z^+}{(y)} = 50\% \frac{(x) z^+}{(x) z^+} = 50\% \frac{(x) z^+}{(y)}$$

Heel makkelijk zoals u ziet. We hebben het te maken met de geslachtsgebonden vererving. De man geeft zijn factoren over aan de zonen en dochters. De pop alleen aan haar zonen. Zij bezaten beide geen gemuteerde factoren, de uitkomst blijft gelijk aan het ouderpaar. De gelijke paring laat ons nog niet veel zien van de geslachtsgebonden vererving.

De ongelijke paring van bruine man x groene pop geeft een meer tastbaar bewijs.

De bruine kanarie bezit dezelfde factoren als de groene, zijn kleur heeft hij te danken aan de mutatie van de zwartfactor z^+ . Inplaats dat de eumelanine zich ontwikkelt tot zwart gaat de oxydatiegraad niet verder als donkerbruin. Dit geven wij aan met z . Wij weten nu al direct dat z recessief is tegenover z^+ . In kwekersterm zeggen we groen is dominant over bruin. De bruine kanarie bezit dus twee soorten bruin, a : de getransformeerde zwartmelanine in bruinmelanine en de bruinphaomelanine (B^+).

De andere factoren zijn onverandert gebleven, voor het schematisch uitwerken van een paring kunnen we dus volstaan met gebruik van z .

$$\text{De bruine man is dan } \frac{(x) z}{(x) z}, \text{ de pop } \frac{(y) z^+}{(y)}$$

Bruin x bruin, gelijk x gelijk geeft alleen gelijken.

$$\frac{(x) z}{(x) z} \times \frac{(y) z}{(y)} = 50\% \frac{(x) z}{(x) z} = 50\% \frac{(x) z}{(y)}$$

Bij de paring van bruine man x groene pop krijgen we een aanschouwelijk voorbeeld van de geslachtsgebonden vererving, de dominantie van groen over bruin.

$$\frac{1 (x) z}{2 (x) z} \times \frac{3 (y) z^+}{4 (y)} = 50\% \frac{1 (x) z}{3 (x) z^+} \quad \frac{2 (y) z^+}{3 (y) z^+} \text{ (groen)}$$

$$= 50\% \frac{1 (x) z}{4 (y)} \quad \frac{2 (y) z}{4 (y)} \text{ (bruin)}$$

De gameetcombinaties 1-3 en 2-3 bezitten z^+ en z , de zwartfactor die zij van moederszijde kregen is bepalend voor hun phänotype groen, want z^+ is dominant over de bruinfactor z die de vader hun toebedeelde. Deze groene zonen zijn dus split voor bruin.

De dochters, 1-4 en 2-4 kregen de bruinfactor z van vader, hun moeder schonk hun het y chromosoom. Paren we een groene/bruin man aan een bruine pop dan fokken we zowel groene als bruine mannen, groene en bruine poppen.

$$\frac{1 (x) z^+}{2 (x) z^+} \times \frac{3 (y) z}{4 (y)} = 25\% \frac{1 (x) z^+}{3 (x) z} \text{ groen, } 25\% \frac{2 (y) z}{3 (y) z} \text{ bruin,}$$

$$25\% \frac{1 (x) z^+}{4 (y)} \text{ groen, } 25\% \frac{2 (y) z}{4 (y)} \text{ bruin.}$$

De combinatie 1-3 is groen, bezit van z^+ en z . Door bezit van de bruinfactor z hebben we een groene man split voor bruin.

De bruine man 2-3 is homozygoot, hij kreeg van beide ouders z .

De dochters kunnen z^+ of z bezitten, derhalve zijn zij groen of bruin. Een pop is altijd homozygoot voor

use!

De,

haar pigmentkleur, steeds bezit zij de gesichtsgebonden factoren éénmaal.

Speciaal herhaal ik dit nogmaals, zodat we dit goed onthouden.

De nu volgende schema's geven u daar weer een beeld van.

Groene man x bruine pop.

$$\frac{(x)z^+ \times (x)z}{(x)z^+ (y)} = 50\% \frac{(x)z^+}{(x)z} \text{ groen/bruin,}$$

$$50\% \frac{(x)z^+}{(y)} \text{ groen.}$$

Groene/bruin man x groene pop.

$$\frac{1 (x)z^+}{2 (x)z} \times \frac{3 (x)z^+}{4 (y)} = 25\% \frac{1 (x)z^+}{3 (x)z^+} \text{ groen,}$$

$$25\% \frac{2 (x)z}{3 (x)z^+} \text{ groen/bruin}$$

$$25\% \frac{1 (x)z^+}{4 (y)} \text{ groen, } \frac{2 (x)z}{4 (y)} \text{ bruin.}$$

Verdere uitleg over deze schema's kan ik achterwege laten, zij spreken voor zichzelf. De volgende maand gaan we weer een tredje hoger en zullen we het erfelijke verloop van de agaath en isabel bekijken.

WILDE PLANTEN: EEN BRON VAN VOGELGEZONDHEID I

In aansluiting op het artikel in het septembernummer van 1973 wil ik u nog wat wilde-plantenkennis doorgeven waardoor u met nog meer genoegen uw vogelliefhebberij kunt beleven.

Grote Weegbree (*Plantago major*)

Smalle Weegbree (*Plantago lanceolata*)

Verklaring van de familienaam: het Latijnse planta pedis betekent voetzool. Verklaring van de soortnamen: major is groter (ten opzichte van de andere soorten), lanceolata is lancetvormig (blad).

Volksnamen: Betenblad, Geneesblad, Hondemiesbladeren, Kankerbloem, Knienebladen, Konijnbladen, Lepelblad, Mannetjesplantain (Smalle weeg-

bree), Molstaart, Rottestirt, Ribbeblad, Roggebroekjes, Treewegen, Vrouwjesplantain (Grote weegbree Weegbladeren, Wegeblaren, Wegtree, Weversbladen, Waterblad, Wijkerblad.

In Engeland o.a.: Bird's meat, Bird seed, Cana seed, duidend op het gebruik van de zaden als voer.

Voorkomen: Weegbreesoorten komen over de gehele wereld voor. De Grote Weegbree stelt hog voedseleisen en is een karakteristieke tredplan komt veel voor in belopen weiden en wegranden ontbreekt echter op maailanden. De Smalle Weegbree die veel minder eisen stelt, vindt men in bijna alle hooilanden en weiden.

Bij beide soorten hebben de zaden een slijmerig omhulsel, waardoor ze aan de voeten van mens en die blijven kleven en op deze wijze zeer verspreid kunnen worden.

Bloeitijd: Grote Weegbree: juni - herfst

Smalle Weegbree: april-oktober.

Uiterlijke kenmerken: het zijn overblijvende planten met langvezelige wortelstok.

Grote: hoogte 10-15 cm. Alle blaren staan in een wortelrozet, zijn bijna rond of eivormig, parallelnervig, lang gesteeld. Bloemen in lange, cilindrische aren, dikwijls 1 dm of langer, aan een vaak lang steel.

Smalle: hoogte 10-45 cm. Stengels gegroefd. Bladen staan eveneens in een wortelrozet, ze zijn echter lancetvormig. Bloemen in korte, gedrongen aren echter wel aan lange steel.

Eigenschappen: de blaren werden veel gebruikt tot genezing van verwondingen door ze gekneusd op de wonden te leggen.

Hennepetel

Paardebloem

Perzikkruid (*Polygonum persicaria*)

Familie van Zuring, Rabarber en Berk.

Het geslacht *Polygonum* (veelknopigen) bestaat uit ca. 200 soorten die vaak over de gehele wereld zijn verspreid, maar het meest in de gematigde lucht-reken voorkomen.

De soort *persicaria* komt in heel Europa voor en wordt het meest gevonden op bouwlanden en langs wegkanten (op stikstofrijke gronden). De plant wordt meestal ongeveer een halve meter hoog (20-90 cm), heeft roze bloempjes die in dichte trosjes bijeenstaan en aardig contrasteren met de smalle blaadjes, die een kenmerkende zwarte vlek vertonen.

Perzikkruid

Ganzevoet

Naamsverklaring: familienaam komt uit het Grieks en betekent veelknopige. De soortnaam komt van het Latijnse woord voor perzikboom (gelijkenis van bladvorm).

Folksnamen: Jezusgras, Krodde, Platsied, Reaskonk, Tobeen, Roodbeen, Roodskonk, Roodpoot, Roodsinkel, Reek, Wilde Wilg, Bitterkelk, Ruits, Wilde Krodde, Vloekruid, Reuts, Ritse, Rutte, Wilgeblad, Wilde Wene, Wilde Wis, Wilde Widau, Rowilg, Christuskind, Bloedblad, Kruisblad, Roodsel, Platte Krodde, Brutjes, Smeerschinkel.

Voor geneeskundige doeleinden werd het Perzikkruid onder meer gebruikt bij buikloop en als samenrekkend middel, maar ook als wondkruid; men liet nl. het sap op de wond druppelen. Ook legde men het gekneusde blad op de wonden.

De zaden zijn aan te bevelen om de vogels door de hui te helpen. Inlandse zaadeters, maar ook veel vrachtvinken, eten de zaden meestal graag.

Melganzevoet (*Chenopodium album*) = Grote Melde. Behoort tot de pionierplanten, men vindt ze dus op nieuwe terreinen, b.v. bij wegeaanleg en bouwrijp maken van gronden, en overigens op ruigten en ruïnisstortplaatsen.

Familie van de bieten en van spinazie.

De geslachtsnaam *Chenopodium* komt uit het Grieks, betekent ganzevoet en heeft betrekking op de blad-vorm die vele soorten van dit geslacht vertonen.

De meest voorkomende soort is de Melganzevoet, die vrijwel over de hele wereld is verspreid en zeer variabel is in verschijningsvorm afhankelijk van grondsoort, vruchtbaarheid van de grond, standplaats en temperatuur.

Bloeitijd: van juli tot oktober.

Hoogte: 20-150 cm, meestal vertakt.

Folksnamen: Blauwe Melde, Luizemel, Luusmelde, Luzemilte, Stokmelde.

De bladen van de Melganzevoet werden vroeger vaak gebruikt als groente, de zaden ervan als gruten en als bijmenging voor broodgraan.

Herkenning: blaren zeer verschillend van vorm, onregelmatig getand, de bovenste gaafrandig, aan de bovenkant dofgroen, de onderkant wit-melig bestoven, bloemen in trosjes tot aren of pluimen verenigd, zaden glanzend.

De zaden worden door vrijwel alle inlandse vogels gegeten, ook vrachtvinken en parkieten eten deze zaden erg graag.

Wist u overigens dat het gebruik van wilde planten in de huishouding ook al ingang heeft gevonden? Wat voorheen door als excentriek bestempelde lieden al met veel plezier werd gedaan, wordt tegenwoordig in allerlei kruiden- en kookboeken aanbevolen.

Het plukken van de kruiden in de nabijheid van auto-wegen wegens het gevaar van loodverbindingen uit de uitlaatgassen wordt in die publikaties terecht ten sterkste afgeraden.

Voor gebruik als groente komen in aanmerking: Brandnetel (de malse lichtgroene toppen), Brave Hendrik, Grote Melde (Melganzevoet), Klein Hoefblad, Paardebloem, Vogelmuur, Zuring.

Als toekruiden worden in sla en soepen verwerkt: Brandnetel (jonge toppen), Duizendblad (jonge blaadjes), Ereprijs, Hondsdraf (familie van Thijm en Rozemarijn), Herderstasje, Madeliefje, Weegbree (zowel de grote als de smalle).

Verder hebben Rozebottels en Vlierbessen diverse gebruiksmogelijkheden.

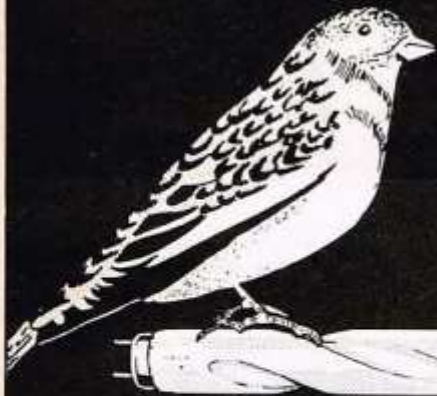
Gierst en Boekweit schijnen in de moderne keuken opnieuw hoge ogen te gaan gooien.

Soit: de geïnteresseerde lezers zal het niet veel moeite kosten achter de reeds uitgeknipte recepten te komen. Een en ander heb ik echter opgenomen om te bevorderen dat de wellicht bij echtgenotes of moeders aanwezige weerstand bij het afstaan van een stukje tuin o.d. wordt weggenomen nu men ziet dat het genoeg van het verzamelen en kweken van wilde planten niet alleen gaat in de richting van de vogelliefhebbers maar ook ten goede kan komen aan de huisvrouwen.

Fauna vit

Sabri Oosterhout Nb.

HET *natuurlijke* CONDITIE-TONICUM VOOR VOGELS

ZONLICHT

UIT UW STOPKONTAKT
DAT IS ...

TRUE-LITE

voor gelukkige vogels

De enige – gepatenteerde – buislamp met het volledige zonnenspectrum incl. het heilzame ultra-violet. Onontbeerlijk voor de vitaliteit van Uw vogels. TRUE-LITE past in normale balkarmaturen van 15, 20, 30 en 40 W.

Vraag inlichtingen bij de dierenhandel of de importeur:
HARTEVELD HOOS & HEIJERMANS B.V.
Mathenesserlaan 299 - Rotterdam - Tel. (010) 23 58 35

A. P. v. GILS - Abcovenseweg 19 - Goirle
Telefoon 04247 - 1579 - 1328

Binsenstrildes	35,— p.p.	Goudvoorhoofdbladvogel	55,— p.st.
Spitsstaart amadines	35,— p.p.	Shamaliesters	55,— p.st.
Diamantvinkjes	45,— p.p.	Goudkopbeo's	20,— p.st.
Gordelgrasvinkjes	35,— p.p.	Pagoda spreuwen	19,— p.st.
Cerus amadines	35,— p.p.	Kl. Glansmerels	35,— p.p.
Driekleur pap. am.	45,— p.p.	Glansspreuwen	20,— p.st.
Roodkop pap. am.	125,— p.p.	Eksterspreuwen	20,— p.st.
Binchonow astrildes	50,— p.p.	MIDDELBEO'S	75,— p.st.
Gould amadines R.k.	65,— p.p.	Gioster Kanaries	40,— p.p.
Gould amadines Z.k.	85,— p.p.	Lizard Kanaries	65,— p.p.
Grijze rijstvogels	12,50 p.p.	Frisé Kanaries	75,— p.p.
Witte rijstvogels	45,— p.p.	Chin. Dwergkwartels	10,— p.p.
Grijze zebravinkjes	9,— p.p.	Zilver kwartels	15,— p.p.
Witte zebravinkjes	10,— p.p.	Isabel kwartels	15,— p.p.
Brillenvogeltjes	22,50 p.p.	Lazulivinkjes	22,50 p.st.
Mozambiëksijsjes	11,— p.p.	Indigo vinkjes	20,— p.st.
Edelzangers	11,— p.p.	Regenboogvinkjes	22,50 p.st.
Blauwfazantjes	9,— p.p.	Mex. Nonpareils	22,50 p.st.
Driekleurnonnen	8,— p.p.	Rode Kardinalen	25,— p.st.
Muskaatvinkjes	7,50 p.p.	Roodoor bulbulls	17,50 p.st.
Tigervinkjes	9,— p.p.	Kala bulbulls	17,50 p.st.
Groene tigervinkjes	25,— p.p.	Grasparkieten	9,— p.p.
Witkopnonnen	9,— p.p.	Deensbonte parkieten	10,— p.p.
Bandvinkjes	8,— p.p.	Vakparkieten	35,— p.p.
Napoleons	8,— p.p.	Roodrugparkieten	50,— p.p.
Oranjeakjes	10,— p.p.	Bourks parkieten	50,— p.p.
Blauw Gr. R. staartjes	12,— p.p.	Halsband parkieten	30,— p.p.
Ekstertjes	7,50 p.p.	Pruimkopparkieten	45,— p.p.
Ind. Nonpareils	15,— p.p.	GRIJZE ROODSTAART Pap. v.a.	175,— p.st.

Verder vele soorten vogels, steeds wisselende voorraad.

Wij vragen alle soorten Australische vinken voor onze Export. Ook grasparkieten enz. enz.

Verzending rembours kistjes / 2,50.

Geopend in de week van 8.30 tot 12.00 uur, 13.30 tot 6 uur, zaterdags tot 5 uur. Zondags van 10 tot 12 uur.

Vracht rekening koper.

EUROPESE VOGELS KWEKEN OOK

door D. den Hoed

Als natuurliefhebber voelde ik me, toen ik startte met het houden van vogels, erg aangetrokken tot Europese vogels.

De eerste jaren bestond mijn vogelruimte uit een bonte buitenvolière met nachthok om de diverse roedkooien voor de kweek van bastaarden van lidzang met kanarie. De buitenvolière was bevolkt met diverse soorten Europese koolvogels en kanariepoppen. De resultaten waren echter niet overweldigend.

Het afgelopen jaar heb ik enkele wijzigingen aangebracht in het onderkomen van de vogels. Bij een bezoek aan een ervaren kweker en keurmeester aan Europese vogels in St. Truiden (België), wist deze me te overtuigen dat de kweek van Europese vogels betere resultaten oplevert als men per volièrè of vlucht één koppel vogels huisvest.

Aan mijn buitenvolière maakte ik vier kleine, met lastic golfplaten overdekte volièrès van 1,5 m breed, 0,75 m diep en 2 m hoog, terwijl ik in de schuur drie volièrès maakte van dezelfde afmetingen. De buitenvolièrès beplante ik met vlier en brandnetels (goed tegen darmstoornissen) en de tussenwanden werden van rietplaten gemaakt, terwijl ik als nestgelegenheid zowel in de buiten- als in de binnenvolièrè bossen heide ophing, die ik van onderen en aan boven bij elkaar had gebonden.

In de buitenvolière huisvestte ik een koppel groenlingen, een koppel putters, een koppel Europese kanaries (Girnitz) en een koppel sijzen. Binnen een sabelgroenling met twee groene groenlingpoppen en een koppel goudvinken.

De buitenvolièrès waren zodanig gemaakt dat het nogelijk was de vogels te voorzien van eten en drinken zonder zelf in de volièrès te komen.

De vloer bestond binnen uit beton met rivierzand erop en buiten gewoon uit „zwarte grond”.

Alle vogels kregen een mengsel (1:1) van „wildzangzaad” en onkruidzaad. De goudvinken en de groenlingen bovendien een zaadmengsel van safflorpitjes, witte en gestreepte zonnepitten en wat hennep bij.

De vogels kregen bovendien één keer per week krachtvoer, waarvan in dit artikel de samenstelling volgt.

In elke vlucht hing sepia en voldoende grit en eierschalen.

De beschrijving van de kweek volgt hieronder.

Goudvinken: deze vertonen eind april kweekneigingen. De man neemt herhaaldelijk enkele grashalmen of takjes heide in zijn bek en gaat hiermee naar de pop toe. Hij danst dan voor de pop, laat de strootjes weer vallen en begint te zingen en te lokken. Na deze liefdesverklaringen, de zgn. balts, volgt, indien de pop de partner wil, de paring. Spoedig daarna begint de nestbouw in één van de in de hoeken van de volièrè aangebrachte heidebossen, waar de man de pop naar toe heeft gelokt.

Het nestmateriaal voor de fundering van het nest bestaat uit mos, gras, stukjes heide en worteltjes. De binnenzijde wordt met **zwart!** nestmateriaal (koele- en paardeharen) bekleed.

Zwart nestmateriaal neemt de goudvink omdat de kleur van de jongen zwart is.

Het eerste ei vond ik op 3 mei kapot op de grond. Mijn teleurstelling was echter de volgende dag vergeten, toen het tweede eitje keurig in het nest lag. Het aantal eieren werd drie, en de jongen kwamen op 20 mei uit.

Het voer bestond in de week vóór het uitkomen van de eieren uit mierenëieren, onrijpe onkruidzaden en opfokvoer, bestaande uit 2 hardgekookte eieren en ongeveer 3 theekopjes vis. De vis werd 5 min. gekookt.

Gebruikt kan worden schelvis, kabeljauw e.d. (diepvriesvis is het gemakkelijkst). Het geheel wordt geprakt en daarna overgoten met 2 kopjes water, waarin basterdsuiker is opgelost (3 eetlepels).

Het geheel wordt nog eens goed door elkaar gedaan, en daarna kan men beschuitmeel en bam-bix toevoegen om het voer rul te maken.

Het opfokvoer kunt u voor enkele dagen tegelijk klaarmaken en in een plastic doos in de koelkast zetten (opgepast met te koud voeren, darmstoornis!). Elke keer als het voer wordt gegeven, mengt men er wat gekiemd negerzaad doorheen. Dit om het opgeven van het voer door de oudervogels te stimuleren.

De eerste 4 dagen gaven de goudvinken hun jongen veel mierenëieren en een klein beetje opfokvoer. Bij

inspectie bleek dat de jongen goed sperden. Ze hadden weinig voedsel in de krop, een teken dat ze het juiste licht verteerbare voedsel kregen. Dus geen reden tot ongerustheid, zolang de kleur binnen in de bekjes maar donkerrood blijft. Na 4 dagen werd het opfokvoer meer aangesproken en kregen de miereëlers minder belangstelling. Het was nu ook gemakkelijk om het voedsel in de kropjes te zien zitten. Het is duidelijk dat de jongen op deze leeftijd al wat minder licht verteerbaar voedsel kunnen gebruiken. De jongen groeiden voorspoedig. Ze verlieten op 5 juni het nest. De pop had alweer in een van de andere heidebossen een nestje gemaakt, waarin 7 juni het eerste eitje werd gelegd. De man voerde nu bijna alleen de jongen, waarbij veel onrijpe onkruidzaden werden gegeven.

De jongen werden op de 7e dag geringd met een kanariering (2,9 mm) waaromheen een stukje ventielslang was gedaan om te voorkomen dat de oudervogels de ring eraf haalden.

De jonge goudvinken zijn bruinachtig van kleur en zijn nu (eind aug. '73) volop in de rui.

Vanaf de tijd dat de jongen zelfstandig waren, kregen ze geen groenvoer meer, om darmstoornissen te voorkomen.

Putters: ze vertonen half mei kweekneigingen. De man zingt veel en zwiept met zijn staart. De pop antwoordt, zoekt intussen een nestgelegenheid uit en roept de man om te komen kijken. Het nestje werd gemaakt in een grote bos takken en heide. De pop sleept alleen met nestmateriaal; gras, mos, wit koeiehaar, stukjes watten en paardebloempluis. Het nestje was na enkele dagen klaar, en op 30 mei lag het eerste ei erin. Er volgden daarna nog 5 eieren. Het broeden begon na het leggen van het 3e ei, en de eerste 3 jongen kwamen op 13 juni uit. De drie daaropvolgende dagen ieder één. Het voer tijdens de opfok en een week ervoor be-

foto: Raaymakers

stond uit opfokvoer (zoals vermeld), en onrijpe c kruidzaden, zoals de zaden van de paardebloes herderstasje, kruiskruid en melkdistel.

De jongen werden op 29 juni geringd met een 2 mm ring (omhuld met ventielslang). Het laatste u gekomen jong was na enkele dagen dood, want h was te veel achtergebleven bij de andere. De groeiden voorspoedig op, zijn nu volop in de rui krijgen, ter bevordering van een mooie kopklet veel onrijp distelzaad.

De Europese kanaries (Girrlitz) hebben twee jonge grootgebracht.

De groenlingen elk 3 nesten van 4 jongen en c sijnen hebben één nest van 5 jongen gehad, d waarschijnlijk door de warmte (30° C) in de eers week van juli zijn doodgegaan.

U ziet, een aardig succes met Europese vogels.

Het opfokvoer is een beproefd recept van een e varen kweker, een kennis van mij, en is veel gemakkelijker dan het voeren van spinnen, slakjes en lui waarvan de laatste nogal vaak in boeken wordt aar bevolen.

Immers, het gaat in de eerste levensdagen van d jonge vogel om voldoende dierlijke, licht vertee bare eiwitten.

Vis is in dit opzicht even goed als moeilijk te vange insekten. Toevoeging van bastaardsuiker dient or bederf tegen te gaan, al zal op erg warme dage 's middags de vrouw des huizes wat vers opfokvoe moeten geven.

In België zijn de groenvinken gedomesticeerd, e men heeft er hele cultuurstammen van. Zo moet he met bovenbeschreven vogels en de andere koo vogels ook mogelijk zijn.

In de voliëre geboren en grootgebrachte vogel gaan veel gemakkelijker tot voortplanting over da hun ouders zouden doen.

In de voliëre geboren vogels brengen meer jonge groot dan soortgenoten in de natuur, zodat bij ee gerichte kweek door de liefhebbers van Europes vogels (in het bijzonder de kooivogels) op deze ma nier spoedig veel liefhebbers zelfgekweekte Euro pese vogels bezitten. Men hoeft dan geen vogel meer uit de natuur te halen, maar in geval va nood zou men gekweekte vogels bij wijze van proe juist eens kunnen vrijlaten om te proberen wat daar van de uitvloed is bij een te ver teruggelopen vogel stand.

Probleem voor de toekomst, als men denkt aan de dode vogels vanwege het door de mens veelvoudi ge gebruik van gif bij de gewassen, boomgaarden wegbermen e.d.

De keren waarbij ik dode jongen (met volle krop pen) heb aangetroffen in de zgn. „vrije” natuur zijr legio, en ik kan, en met mij velen, nog steeds nie begrijpen dat het in leven houden en kweken var vogels door een liefhebber een misdaad is, en da het overvloedige gebruik van gif en de uitwasser van sommige jagers wel worden toegestaan.

Maar ergert u niet, verwondert u slechts, kweekt de toegestane kooivogels en wordt vooral lid van de speciaalclub van Europese vogels en hun hybrider (zie het adres voor in uw blad).

usel

BASTAARDERING MET DE JAPANSE MEEUW

door W. Beckmann

Witten

Genetisch zou een zuiver witte de formule moeten hebben, maar door de onvolledige werking van de b^+ factor zijn vogels met deze formule flets wit of vuil wit. De zuiver witten die we op de markt bezitten hebben een andere genetische samenstelling, namelijk wel de bontfactor. Door het selectief doorkweken van bont x bont zijn op den duur deze zuiver witten ontstaan, maar deze witten maskeren de

afkomst: Van Boeken

normale kleurfactoren donkerbruin - roodbruin - mokka - grijs en geel. Theoretisch zouden dus genetisch twee geheel verschillende witten bestaan, in de praktijk komt het er echter op neer dat we de witte meeuw zonder bontfactoren (dus b^+) voorlopig nooit zuiver wit zullen kweken. De zuivere witte meeuw is dus een geselecteerd produkt uit bont.

De bonten en witten uit bont

Algemeen wordt aangenomen dat de Japanse meeuw de gedomesticeerde vorm is van het spitsstaartbronzemannetje, maar het spitsstaartbronzemannetje zoals wij die kennen, toont geen bont in de bevedering. De bontvorming bij onze Japanse meeuw is dus een mutatie die zich gedurende het domesticatieproces heeft ontwikkeld.

Een zelfde proces heeft zich ook bij de kanaries voorgedaan; de oorspronkelijke wilde kanarie toonde ook geen bont in het verenpak, maar in de loop van de honderden jaren hebben zich uit vogels met enkele bonte vlekjes op den duur door selectieve kweek zuivere ongepigmenteerde kanaries ontwikkeld. Bij de grasparkieten zien we iets dergelijks. Daar hebben we het verschijnsel van op zijn minst twee geheel onafhankelijk van elkaar verervende bontfactoren, nl. een recessief en een dominant verervende vorm. Gaan we deze twee bontfactoren combineren in één vogel, dan krijgen we zuivere pigmentloze vogels. Bontvorming is dus niets nieuws

en is door selectie uit te breiden tot geheel pigmentloze vogels, wat ook bij de meeuwen is gebeurd. Bij de meeuwen kunnen we trouwens ook niet met alle zekerheid stellen dat de bontvorming maar van één stel erfelijke factoren afhankelijk is; het is best mogelijk dat zich gedurende het domesticatieproces meerdere bontmutaties hebben voorgedaan, maar dit laat ik voorlopig in het midden.

Laten we eerst eens kijken hoe het komt dat bontvorming kan optreden. Welke processen liggen daaraan ten grondslag en hoe worden deze veroorzaakt? De melaninevorming in de bevedering vindt plaats door een chemische reactie van het aminozuur tyrosine en het enzym tyrosinase. Het animozuur tyrosine wordt door de pigmentcellen (melanoblasten) aangevoerd naar de veerzakjes. Om die veerzakjes bevindt zich een zone cellen, die men de zone van differentiatie noemt. In een deel van die cellen bevindt zich het enzym tyrosinase; als het tyrosine nu met het tyrosinase samenkomt, ontstaat er een reactie waardoor het kleurloze tyrosine gaat oxyderen en waardoor het melanine ontstaat. Ontbreekt nu het enzym tyrosinase in de cellen van de zone van differentiatie, dan treedt er geen oxydatie op van het tyrosine, dus wordt er geen melanine gevormd en blijft het veertje, dat uit dat betreffende veerzakje groeit, kleurloos. (Uitvoeriger is deze stof behandeld in mijn artikelenreeks „Grootte en type van de grasparkiet“, art. 5.)

Bij de bonten zien we echter dat het ontbreken van tyrosinase slechts bij een deel van de veerzakjes optreedt (de veerzakjes waaruit zich dus de witte veren ontwikkelen), in het andere deel van de veerzakjes (waaruit de gepigmenteerde veren groeien) wordt door de aanwezigheid van het enzym tyrosinase wel het tyrosine geoxydeerd. De zone van differentiatie rondom de veerzakjes bestaat a.h.w. uit een massa chemische fabriekjes, waarin vele chemische reacties plaatsvinden.

De pigmentcellen (melanoblasten) voeren de grondstof aan (het tyrosine in kleurloze vorm). Deze komt in de chemische fabriekjes in de zone van differentiatie en ondergaat door toevoeging van het tyrosinase een chemisch proces waardoor de grondstof kleur aanneemt. Deze dan gekleurde melanoblasten (die men nu melanocyten noemt) komen in het keratine van de zich ontwikkelende veer, hetzij als zwart- of zandkleurig bruine eumelanine of als roodbruin phaeomelanine.

De constructie en de werking van deze chemische fabriekjes in de zone van differentiatie worden echter bepaald door een samenspel van erfelijke factoren. Bij de Japanse meeuw en vele andere vogelsoorten zien we dat de verschillende delen van de veer verschillende soorten melanine bevatten, bijv. roodbruin phaeomelanine in de baarden en zwart eumelanine in de haakjes. Ook de reductiefactoren verrichten hun werkzaamheden via deze zone van differentiatie, of onafhankelijk op de vorming van het eumelanine of het phaeomelanine, of totaal op beide melaninesoorten tegelijk. De afwezigheid van het enzym tyrosinase verhindert de oxydatie van zowel het eumelanine als het phaeomelanine. De afwezigheid van het enzym tyrosinase houdt echter niet in dat ook de toevoerbron van het melanine door deze mutatie aangetast wordt. De melanoblas-

ten blijven nog steeds de grondstof tyrosine afvoeren naar de zone van differentiatie. Dit kleurloze tyrosine wordt dan niet geoxydeerd en komt kleurloos in het keratine van de veer (dus witte veer). **Waar het hier om gaat is het feit dat zelfs een witte vogel altijd zijn in erfelijke aanleg aanwezige kleurfactoren kan doorvererven naar zijn (of haar) nageslacht.** Zodra in dat nageslacht door een juiste omgeving weer tyrosinase in de cellen wordt gevormd gaan de kleurfactoren die hij van zijn witte ouer heeft geërfd, weer een rol spelen. Zeer simpel gezegd, een witte vogel uit de bontserie maskeert aanwezige kleurfactoren, hetzij donkerbruin-mokk, roodbruin of grijs. Straks met de vererving gaan we daar nader op in.

Nu de vraag hoe het komt dat een deel van de cellen in de zone van differentiatie wel tyrosinase bevat en een ander deel niet. M.a.w.: hoe komt het dat een deel van de veren wit is en een ander deel gepigmenteerd.

Met het beantwoorden van deze vraag moeten we met waarschijnlijkheden en hypothesen aankomen. Uit ervaring weten we dat niet één bontpatroon erfelijk vastligt, wel zien we echter dat een bontpatroon zo om en nabij doorvererft. Dhr. Rook ziet kans om ieder jaar weer opnieuw met stammen bonten van een bijna gelijk bontpatroon op de markt te verschijnen. Hij heeft dan ook jarenlang op dat ene bontpatroon geselecteerd, maar nog heeft hij na al die jaren een zeker percentage jongen waarbij dat bontpatroon wel om en nabij gerealiseerd wordt, maar toch enkele wijkingen tonen in dat patroon. Op die manier bereikt dat in bepaalde veervelden het tyrosinase geheel uit de cellen van de betreffende veerzakjes zijn gekweekt, en dus is een tamelijk grote rege maat in het gewenste bontpatroon bereikt.

Het ontstaan van cellen zonder het enzym tyrosinase is voor een bepaalde vogelsoort een defect in het genenpatroon, want de oorspronkelijke wildvorm (het spitsstaartbronzemannetje) toonde geen bontpatroon. In een andere vogel, bijv. de driekleurmerg zien we in de wildvorm reeds witte veervelden. Deze witte veervelden vererven constant door, en deze bontvorming (het ontbreken van tyrosinase in de veerzakjes) ligt dus erfelijk vast. Bij de bonte meeuw treedt er dus een defect in het genenpatroon op. Dit defect bepaalt zich maar tot een deel van de cellen van differentiatie, maar vererft niet constant in het beginstadium van de embryonale ontwikkeling van de vogel, dus al reeds enkele uren na de bevruchting, als de cellenvermeerdering een aarvang heeft genomen, ontvangen sommige van die cellen, die in een later stadium de zone van differentiatie gaan vormen, de mogelijkheid tyrosinase te vormen en andere cellen niet.

Deze cellen bevinden zich over de gehele bevederde oppervlakte van de huid. Deze eerste cellen, die migreren naar hun plaats van bestemming, zijn a.h.w. de moedercellen; door de somatische celdeling re produceren ze zich. Dus de cel die wel tyrosinase kan vormen, deelt zich in tweeën; deze twee delen zich weer, enz. In de te vormen huid in de omgeving van die moedercellen vormen zich dus alleen cellen die tyrosinase vormen. Maar naar andere plaatsen in de huid zijn cellen gemigreerd die niet in staat zijn tyrosinase te vormen, ook deze vermeerderen

d.m.v. de somatische celdeling en vormen in omgeving cellen zonder tyrosinase. Ergo, op plaats groeien dus witte veertjes, terwijl op die ere plaatsen gepigmenteerde veertjes groeien. gaat er dus om: naar elke plaats migreren in beginstadium van de embryonale ontwikkeling moedercellen met, en de moedercellen zonder sinase. Dat is de eerste vraag. Misschien niet interessant voor de praktische kweker, maar wel belangrijk om op den duur een inzicht te geven in de bontvorming. Onze tweede vraag is: de kweker invloed uitoefenen op het bontpatron, en zijn er, naast het bekende bontpatron, er nu op de t's successen wordt behaald, fere bontpatronen mogelijk, zoals bijv. een jaar acht geleden in de standaard omschreven?

NIUW! PARADISO - KOMECO ZELFBOW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIERE geen kool, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Hulskamp n.v.
KOMECO-DIVISION
POSTBUS 52 te ALKMAAR

BON Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijslijst van de **PARADISO-KOMECO ZELFBOW VOLIERES**
Naam:
Adres:
Plaats:

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouw-bare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc.

Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

"VERAKA"

Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

Wilt u volop gezonde jongen kweken?

Geef de oudervogels dan dagelijks

OPFOKVOER „K.O.”

Licht verteerbaar

Volledig gevitamineerd

Bevat alle bouwstoffen

Ook verkrijgbaar in een samenstelling MET ZUIVER PLANTAARDIG CAROTEEN voor alle roodfactorige vogels.

Verkrijgbaar bij Uw speciaalzaak.

Vraagt gratis monster en folder bij:

Fa. JAN D. KAPPELLE & ZN.
DEVENTER - POSTBUS 2 - TEL. 05700-139 27

Wij hebben regelmatig in voorraad

DUIZENDEN TROPISCHE VOGELS

o.a. Bullbuls, Drongo's, Pitta's, Baardvogels, Saffraanvinken, Toekans, Toekanettes, Spreeuwen, Tangara's, Rallen, Dayalijsters, Damalijsters, Bladvogels, Schamalijsters, Irenebullbuls, Wielwalen, Ind. scharrelaars, Gaaien, Wida's, Duifjes, Kwartels, Ara's, Papegaaien; tevens Wolapen, Marmosetjes, Neusbeertjes.

HARLINGER VOGELHUIS

Heiligeweg 17 - Harlingen - Tel. (05178) 3675, b.g.g. 5134

Wederverkopers vraagt prijslijst!

Bird specialist

Vrijblijvend kunnen wij u aanbieden alle soorten kanaries, Australische prachtvinken, Afrikaanse vinken, Zuidamerikaanse vinken, alle soorten parkietachtigen, diverse soorten toucans, siereendjes, kwartels, flamingo's, zwanen, papegaaien, ara's, enz. enz. Steeds duizenden vogels in voorraad.

Wij vragen te koop: alle soorten sier- en watervogels.

BLANKESTIJN'S VOGELHANDEL

Dahliastraat 39 - Veenendaal - Telefoon 08385 - 12367

E. M. Wessels

foto: v. d. Nieuwenhuyzen

DWERG-TIMALIES

(*Yuhina nigrimenta*)

Deze vrij zeldzame vogeltjes, afkomstig uit Birma, Zuid-China en Thailand, waar ze in vrij grote groepen in het hooggebergte leven, zijn het houden en verzorgen zeker de moeite waard.

Hun grootte is ± 10 cm.

Het beste zijn ze te houden in paren, want als ze alleen worden gehouden, gaan ze spoedig zitten treuren en blijven niet lang in leven. Verschil in geslacht is ultermate moeilijk te zien; het popje is iets donker van kleur en heeft een iets kleinere kuif. Hoewel de kleur over het algemeen vrij somber is, zijn ze toch zeer aantrekkelijk, vooral door het kuifje, dat voortdurend in beweging is. Ze zijn zeer op elkaar gesteld en blijven voortdurend bij elkaar in de buurt. Het beste zijn ze te houden in een grote kooi of binnenvolière, 's zomers ook wel buiten, maar daar ze niet winterhard zijn, moeten ze ook in de winter op een gematigde temperatuur gehouden worden.

Samen met bijv. brillenvogels, kleine tangarasoorten, enz. kan men er heel lang plezier van beleven. Verzorging en voeding vragen, als ze eenmaal gewend zijn, weinig moeite; veel soorten fruit, een goed universeelvoer en levand voer als meelwormen en miereëitjes zijn voldoende.

In het begin, als ze pas zijn ingevoerd, is het moeilijk om ze te wennen aan bovenstaand menu. Zo heb ik bij een verwante soort, nl. de roestnektimalie (*Yuhina flavicollis*) er een bij gehad die in het begin niets anders dan vloeibaar voedsel nam (o.a. een oplossing van Frisolac + honing), doch langzaam aan is hij overgegaan op fruit en universeelvoer. Momenteel eet hij normaal mee met alles wat de p. schaft.

Het is jammer dat deze soorten vogeltjes hier in Nederland zo weinig ingevoerd worden, en slecht hoogst zelden kan men weleens een paartje bij een handelaar aantreffen, in tegenstelling tot het buitenland, waar ik er o.a. in België grote aantallen van heb gezien.

Ongeveer begin 1900 zijn ze voor het eerst ingevoerd in Europa, en wel door de dierentuin van Berlijn. Broedresultaten zijn uiterst zeldzaam (het is ook zeer moeilijk een paartje samen te stellen) en voer zover mij bekend in ons land nog nooit voorgekomen. Het nest is komvormig, de broedtijd ± 12 dagen en na ongeveer dezelfde tijd verlaten de jongen, vrijwel geheel op kleur, het nest. Hopelijk kunnen we in de toekomst ook hier in Nederland nog eens broedresultaten te zien krijgen.

Geraadpleegde lit.: Finches en Softbilled Bird (Bates & Busenbark); Fremdländische Stubenvögel (Neunzig); Vogelencyclopedie (Rutgers).

Zilverbruin

foto: P. Ramaekers

ERVARINGSKRABBELS

MELANISATIE BIJ KANARIES

door J. Foederer

Het is alweer lang geleden dat ik in een artikeltje in dit blad, september 1972, pag. 421, u opmerkzaam maakte op de zogenaamde optimale zilverbruine kanarie. De kleur van deze kanarie was over zijn geheel wel 50% donkerder bruin dan de normale zilverbruine. Hij was chocoladebruin vanaf de kop tot de beenveertjes toe. De keurmeesters en ook ik zelf dachten beslist dat het een mutatie was. Wel naakte ik in genoemd artikeltje de opmerking dat het ook weleens melanisatie zou kunnen zijn, een verschijnsel dat bij goudvinken nogal eens voorkomt. De melanisatie bij goudvinken maakt deze vogels na de eerste rui helemaal zwart, doch een jaar later, bij de grote rui, worden ze weer normaal van kleur.

Uit onze zilverbruine „mutatie“ kweekten wij in 1972 acht jongen. Geen van deze jonge vogels liet na de eerste rui iets van het optimale bruin van hun vader

zien. Toen in het najaar de „mutant“ in de grote rui viel, kwam ook bij hem de normale zilverbruine tint weer terug. Dit viel vooral op bij borst- en beenveertjes, die hun meer blauwgrijsachtige kleur terugkregen. De „mutatie“ bleek dus geen mutatie te zijn maar **melanisatie**.

Wat erger was: de bewuste vogel ging dood. Met zijn acht jongen, die er zoals u al weet normaal uitzagen maar toch de donkere factor van hun vader bij zich moesten dragen, konden we uitproberen of melanisatie erfelijk was, of eventueel op een milieukwestie berustte. We paarden van deze acht jongen broer en zus met elkaar om toch zeker de onbekende factor erin te houden. Van het twintigtal jongen dat we uit deze koppels in 1973 kweekten, liet geen ervan helaas de volbruine kleur zien.

Nu mogen we dan ook gerust aannemen dat melanisatie niet erfelijk is en waarschijnlijk op een milieukwestie berust.

Hoe ontstaat nu dit overdreven pigment dat melanisatie wordt genoemd? Bedoelde man was namelijk gekweekt in een vrij donkere ruimte en was zeer slecht opgekomen.

Op deze wijze heeft ons doorkweken zin gehad. Door het resultaat aan u door te geven, heeft ook het schrijven van deze ervaringskrabbels zijn nut, althans wij hopen dat u er iets aan heeft gehad.

Geen vlees en geen vis

Als ik bij pas beginnende liefhebbers ga kijken en op hun verzoek de TT-vogels ga selecteren, valt mij vaak hetzelfde euvel op. Neem bijvoorbeeld de goudagaten. Heel zo'n kweek bestaat vaak uit vogels die te goud zijn voor agaat en weer niet intensief genoeg zijn voor goudagaat. Eigenlijk vlees noch vis. Ditzelfde beeld ziet men dan bij de kweekparen. Van zulke vogels kan men nu eenmaal nooit goede goudagaten kweken. Indien een van de partners niet intensief genoeg is, komen er ook geen intensieve jongen, terwijl die intensiefactor toch noodzakelijk is voor goudagaat. Als je dat tegen zo'n kweker moet vertellen, is deze vanzelfsprekend teleurgesteld. Zijn eerste reactie is dan: „waarom verkopen ze mij dan zulke vogels?“ Mijn advies luidt dan dat hij beter bij het aanschaffen van kweekmateriaal een ervaren kweker kan meenemen die hem ter plaatse kan adviseren. Als ik zo'n liefhebber dan tevens nog vertel dat hij wat intensieve vogels moet ruilen of bijkopen om deze op zijn te gouden agaten te zetten zodat hij toch nog goede kweekkoppels kan vormen, is de teleurstelling vrij gauw over.

Met een beetje geluk is die man een jaar later een tevreden mens. Bovendien heeft hij dan iets geleerd dat hij niet meer vergeet.

Resumerend kunnen we zeggen dat een van de partners vol intensief moet zijn, en de andere moet zoveel mogelijk goud laten zien, terwijl deze toch goed bevederd is. Als dan een van de vogels nog iets van de blauwfactor laat zien, wordt het goud nog mooier. Ook dienen we erop te letten dat de rugstreepjes zo dun en zo kort mogelijk zijn. Als we daarbij ook nog kunnen zorgen dat de flankstreepjes ook bij de intensieve niet helemaal verloren gaan, dan zitten we dicht bij de kampioen.

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opfokvoer - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

Sluis Ei-Krachtvoer is:

1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1kg,
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opfokvoer.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

LIJST CENTRAAL MAGAZIJN NEDERLANDSE BOND VAN LIEFHEBBERS Ingaande 1 april 1974

URBRIEFJES (zowel voor stammen als enkelingen gebruiken)

Stuks van 50 vel à / 1,25
Murkanaries (wit)
Asparkieten (groen)
Bravinken (blauw)
Ranse Meeuwen (rose)
Open e.d. (geel)

Stuks van 25 vel à / 0,80
Roder
Rwisch
Rkshire
Roster
Rl Frisé
Rrijse Frisé
Rard

Stuks van 200 vel à / 3,50
Rrzers
Raterslagers

SCHRIJFFORMULIEREN TT

CL. VRAAGPROGRAMMA'S 25 stuks à / 1,50.

SIGNES normaal à / 2,-

à 25 jr. à / 4,-

à 40 jr. à / 4,50.

ERF voor binnenzijde kleurkooien, blauwgroen

lijns per kg / 10,- FRANCO thuis.

LAMBILJETTEN onbedrukt à / 0,40

SCHRIJFREGISTERS à / 1,25

TATUTEN EN REGLEMENTEN à / 1,50

ROENE BOEKJE à / 1,50

ONVOCATIEKAARTEN per 100 / 3,50

FHAALKAARTEN per 100 / 3,50

LASSEKAARTJES per 100 / 2,50

Cartjes behaalde prijzen

lijns per serie van 4 x 25 stuks

Empioen, 1e, 2e en 3e prijs / 2,50

NVELOPPEN per 25 / 1,50

WEEKKAARTEN per 25 / 4,-

ALENDERS à / 3,50, bij 10 of meer à / 2,50

OSTKAARTEN

erie A Europese vogels 30 stuks / 8,-

erie B Tropische vogels 30 stuks / 8,-

erie C Diverse soorten 30 stuks / 8,-

enoemde series plus 10 extra kaarten / 20,-

apegaalenatlas

10 briljante kleurfoto's met Nederlandse tekst,
chitterende uitvoering / 25,-

TANDAARDEISEN

irasparkieten / 15,-

ieophema's / 6,-

igaporniden / 7,50

ibravinken / 3,50

ieurkanaries / 6,-

ieknopte erfelijkheidssleer / 4,-

**NIET TOTAALBEDRAG VAN UW BESTELLING DIEN
T UJ VOORUITBETALING TE WORDEN GESTORT OP
BIRO 1148324, N.B.v.V. te BERGEN OP ZOOM.
DE BESTELLING DIEN OP DE BETAALKAART TE
VORDEN VERMELD, EVENALS UW NAAM EN
ADRES EN HET CODENUMMER VAN UW AFDELING.**

KORTE BERICHTEN

VOOR DE AFDELINGEN

Op 26 en 27 april a.s. wordt in uw district de algeme-
ne vergadering gehouden. Van elke afdeling wordt
een afvaardiging verwacht.

Als nieuwe afdeling heten we welkom Voorburg en
Capelle aan de IJssel in district Zuid-Holland en
's-Heerenberg in district Gelderland. Allen van harte
welkom en erg veel succes.

Heren penningmeesters, heeft u de contributie voor
het 2e kwartaal al overgemaakt? Zo niet, wilt u dit
dan nog vandaag doen?

KEURLIJSTEN

Alle keurlijsten zijn per ingang van heden gewijzigd.
Ze zijn nu zowel voor stammen als enkelingen te ge-
bruiken. De nog in uw afdeling zijnde „oude” keur-
lijsten kunt u uiteraard eerst opmaken, uitgezonderd
de keurlijst voor de border en het zgn. gele keur-
briefje dat voor tropen e.a. werd gebruikt. Beide
laatstgenoemde lijsten zijn geheel herzien en gewij-
zigd.

RINGENBESTELFORMULIER

Het ringenbestelformuliertje zal niet meer IN dit blad
worden afgedrukt doch hiervoor zal de binnenkant
van de wikkel OM dit blad worden gebruikt. U kunt
na ontvangst de formuliertjes uitknippen. Het ligt in
de bedoeling om u een formuliertje in de maanden
juli en september op deze manier te doen toekomen.
WEES STRAKS DUS ZUINIG OP DE WIKKELS!

VAN DE KEURMEESTERS

De heer Landsmeer, afdeling zang, is voor dit seizoen
volgeboekt. De heer R. Delstra (tropen) heeft als adres
Verl. Oosterweg 24¹. Vergeet u dus niet „1” te ver-
melden anders komt het in de verkeerde bus terecht.
De volgende keurmeesters zijn thans ook telefonisch
bereikbaar: J. Barsch (kleur) 080 - 552924; Blondeel
(kleur) 010 - 382094; M. H. de Grootd (kleur) 080 -
554943. De heer J. van Lieshout (kleur) is na 17.00
uur bereikbaar op het adres Hoffmanlaan 311, telef.
013 - 553272.

In het vorige nummer is er bij de opgave van nieuw
geslaagde keurmeesters een foutje geslopen. Voor
A. v. d. Rakt dient gelezen te worden A. Reiding.
Voorts is ook geslaagd de heer A. van de Rakt, Kerk-
straat 6 in Uden, telef. 04132 - 3747.

FRAUDE MET RINGEN

Het komt weleens voor dat tijdens tentoonstellingen
aan vogels ringen worden waargenomen die bijvoor-
beeld zijn doorgezaagd of opgerekt of geen juist
kweeknummer van het lid vermeldt of niet van
het goede kweekjaar zijn etc. Men schakelt dan wel-
eens de keurmeester in en laat hem dan beslissen
wat er dient te gebeuren. Aan de keurmeesters is
opgedragen zich NIET meer met deze zaken te be-
moelen. De keurmeesters keuren de vogels en GEEN
ringen. Het is louter een zaak die tot de competentie
van het afdelingsbestuur c.q. de ringencommissaris
behoort. Men dient direct NA de keuring de ringen
van de prijswinnende vogels te controleren. Wanneer
er ongerechtigheden worden geconstateerd dient het
afdelingsbestuur zelf maatregelen te nemen en de
betroffende inzender te diskwalificeren.

OVERLEDEN

J. Bulteman, Haarlem; J. Ketzener, Enschede;

P. Teunissen, Reuver en H. Maes, Eindhoven; A.

J. de Ruiter, Hardinxveld. Dat zij rusten in vrede.

...kje korter naar de duivin toe. Blijkbaar
...it hij zo vol overgave te werk, dat hij soms
...aan het buigen is als de duivin al weg-
...vlogen is.

...lens het hele ritueel legt hij de kuif plat in
...nek.

...kuif in de nek leggen doen ze ook als ze
...rikken of agressief zijn.

...ze eenmaal een geschikte nestplaats uit-
...zocht hebben lukt de doffer met sidderende
...ugels zijn eega daarheen.

...nestmateriaal gebruiken ze dorre takjes
...twijgjes van sparren of berken. Bij mij
...akten ze zelfs gebruik van de droge sten-
...s van sperzie- of prinsessebonen. Ook
...ngels van diverse onkruiden worden wel
...nomen.

...broedduur, op de meestal twee eieren, is
...à 19 dagen. Ze brengen de jongen vrijwel
...tijd goed groot. Mochten zich eventueel pro-
...men voordoen tijdens het broeden, kan-
...en de eieren of jongen ook onder Lach-
...iven leggen. Die nemen ze meestal wel aan
...pleegkind.

...20 dagen vliegen de jonge kuifduiven uit
...zijn dan na 2 weken zelfstandig. Zo gauw
...oudervogels weer aan een nieuw legsel
...ginnen, moeten de jonge duifjes uitgevan-
...n worden, want vader kuifduif zal ze fel
...an achtervolgen.

...hun Australische natuurlijke omgeving zijn
...t hoofdzakelijk graszaadeters, dus moet
...en zelf hiermede rekening houden. Bij mij
...lijgen ze zilvergierst, kanariezaad, tarwe en
...let. Zilvergierst en kanariezaad dient men
...ruime mate door het andere zaad te men-
...en. Als bijvoeder krijgen ze een apart bakje
...at maanzaad. Verder wat kleingesneden
...oenvoer: boerenkool, sla of andijvie. Ook is
...en bos onrijp graszaad in de aar welkom. Ze
...ukken er dan wel wat af.

...en beetje geweekt wit- of tarwebrood is ook
...en ware lekkernij.

...et zijn snelle vliegers. Een ruime volière is
...us wel aan te bevelen.

...e kunnen buiten overwinteren mits een be-
...chut nachtverblijf aanwezig is.

...et zijn beslist gemakkelijke vogels, die ook
...oor een beginnende liefhebber geen moeilij-
...eden zullen opleveren.

...: hoop dat dit artikeltje er toe mag bijdragen
...at de Australische kuifduiven meer in de be-
...ingstelling komen. Ze zijn het zeker waard.

NIEUW insektenvoer geel
groen
honingvoer grof
briljant honing
universeelvoer populair
briljant droog
briljant vet • universeelvoer

Cédé VOGELVOEDERS

TILBURG, LANGESTRAAT 104, TEL. 013-423156

GEZA SEPT

**Voorkomt en geneest
virusziekten en infecties.**

Een goedkoop en
afdoend middel dat
eenvoudig toegepast kan
worden:
enige druppels aan het
drinkwater toevoegen
is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

VERGELIJKEND WARENONDERZOEK, INTERPRETATIEBREEDTE EN DE WEDSTRIJDVOGEL

door J. Kuijper

Een consumentenorganisatie test drie merken wasautomaten, merk A, merk B en merk C. Uit dit vergelijkend onderzoek komt merk A als veruit de beste uit de bus; erg vleidend voor de fabrikant. Een andere consumentenorganisatie test op een later tijdstip eveneens drie wasautomaten, merk A, merk X en merk Y. Uit dit eveneens vergelijkend onderzoek komt merk A als derde (!) uit de bus. De wasautomaat van het merk A was in beide gevallen van hetzelfde type. Zo op het eerste gezicht lijkt de tweede uitslag ten minste dubieus, maar is dat nou wel zo? Om te beginnen bij het begin, de twee resultaten zijn gebaseerd op twee **verschillende** reeksen vergelijkingsmateriaal. Zelfs als de keuringsnormen in beide gevallen volkomen gelijk waren, kunnen uit niet-gelijke reeksen verschillende uitkomsten komen; het zou zelfs uitgesloten moeten worden geacht dat de uitkomsten identiek kunnen zijn. Veel aannemelijker is echter de veronderstelling dat bij beide testende instanties verschillende normen werden gehanteerd, of dat de ene instantie de keuringsnormen anders interpreteert dan de andere. Ook nauwkeurig omschreven keuringsnormen laten een interpretatiebreedte toe, zonder overigens de norm aan te tasten en/of af te zwakken. Zo kan het gebeuren dat een bepaald punt bij de eerste instantie net wel goed genoeg is en bij de tweede instantie net niet goed genoeg. In dat geval moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat ook bij gelijkheid van reeksen door de bestaande interpretatiebreedte de uitkomsten verschillend kunnen zijn. Vanzelfsprekend speelt ook de gebruikte meetapparatuur een belangrijke rol, vooral waar het de gevoeligheid betreft, zeker als een bepaald oordeel afhangt van een meetresultaat. U begint zich ongetwijfeld af te vragen wat deze wasautomaten te maken hebben met onze hobby, en het antwoord hierop kan kort zijn: **niets!** Er bestaat wel een punt van overeenkomst, ook wedstrijdvogels worden beoordeeld naar keuringsnormen, ook daar zijn de reeksen steeds verschillend en ook daar speelt de interpretatiebreedte een rol. Moet er dan ook rekening worden gehouden met verschillende uitkomsten voor een en dezelfde vogel? Ja, dat moet inderdaad. De beoordeling van wasautomaten is veel simpeler dan de beoordeling van een wedstrijdvogel. Die wasautomaat is een dood ding, beweegt zich uitsluitend als dat verlangd of gedaan wordt, de hoeveelheid licht tijdens de beoordeling is van vol-

komen ondergeschikt belang, buitendien kunnen meeste getoetste normen afgelezen worden op meetapparatuur. Als nu bij deze wasautomaten „keurbriefjes“ al verschillen vertonen, hoe moet dan bij onze wedstrijdvogels? Meetapparatuur is niet, de beschikbare hoeveelheid daglicht is zo belangrijk, het tijdstip van de keuring speelt een rol en de keuringsnormen bestaan slechts uit richtlijnen. Natuurlijk is daardoor de interpretatiebreedte vele malen groter en de vraag of een keurmeester voor een bepaalde vogel altijd hetzelfde keurbriefje zal schrijven moet dan ook ontkennend worden beantwoord. Daarbij moet in ogenschouw worden genomen een groot aantal factoren dat de keurmeester niet in de hand heeft zoals het weer, lichtval, de onrust van het te keuren object, de samenstelling van de reeks. Als vandaag goudagaat A als beste uit de bus komt, is het zeer wel mogelijk dat de volgende week goudagaat A als derde in zijn serie eindigt, gewoon omdat er twee beten in die serie zaten. Meestal zullen er twee verschillende namen onder de keurbriefjes staan. Het kan ook gebeuren dat goudagaat A tweemaal door dezelfde keurmeester is gekeurd met een onbepaalde tussentijd. Wedstrijdvoegels worden getoetst aan een niet-bestaand ideaalbeeld; dit ideaalbeeld is zo goed mogelijk in tekst op papier gezet doch niet visueel waar te nemen. Daardoor ontstaat een grote interpretatiebreedte. De ideale vogel die ik voor mijn haal, ziet er anders uit dan de ideale vogel van Pi van Kees en van Klaas. Ze lijken wel ongeveer op elkaar, doch daar houdt het dan ook mee op. Een andere nare bijkomstigheid is het feit dat het been van de voorgestelde ideaalvogel zich kan wijzigen bij het aanschouwen van een uitgesproken toppe en die toppe blijft als het ware hangen, dat been wordt in de herinnering gegrift. Hoelang? Tot er een mooiere opduikt! Ik hoop dat het u duidelijk is geworden dat verschillen in puntentotalen van een bepaalde vogel een volkomen natuurlijke oorzaak hebben. Deze oorzaak is niet, zoals velen menen, tegen in de competitie van de keurmeesters. Keurmeesters doen hun werk zo goed mogelijk, maar dit kan echter alleen als de keuringscondities optimaal zijn, en dat zijn ze lang niet altijd. Wat wel altijd zal blijven, is de interpretatiebreedte. Deze is, zolang als kan worden beschikt over een zichtbaar gemeenschappelijk ideaalbeeld, niet uit te bannen. Keurmeesters zijn ook mensen, gelukkig wel.

De
se

E WARMTEREGULATIE VAN VOGELS

Ing. J. P. Holsheimer

dit artikel zal worden ingegaan op de warmteregulatie van vogels. Er wordt iets verteld over de wijze waarop de lichaamstemperatuur tot stand komt en hoe zij min of meer constant wordt gehouden. Daarnaast wordt aangegeven hoe deze lichaamstemperatuur door inwendige en uitwendige factoren wordt beïnvloed en hoe de vogel zich daaraan beschermt. Tot slot wordt verteld hoe we moeïjrijpen indien vogels het te warm of te koud hebben.

Vogels ontleen hun lichaamswarmte aan hun stofwisseling. Bij de verbranding (chemische omzetting) van voedingsstoffen komen naast deze lichaamswarmte verder verbrandingsstoffen en energierijke bindingen vrij. Indien vogels geen voedsel tot zich nemen en in volledige rust verkeren, zal deze lichaamstofwisseling haar laagste waarde bereiken. Men noemen deze stofwisseling de onderhoudsstofwisseling of het basaalmetabolisme. Er komt dan alleen een geringe hoeveelheid warmte vrij die nodig is om de stofwisseling in het vogellichaam in stand te houden, zoals ademhaling, bloedsomloop, elektrische energie voor hersenarbeid e.d. Bij de produktiestofwisseling komt echter een grote hoeveelheid warmte vrij, die nodig is voor beweging, voor groei, voor de produktie van eieren enz. Bij warmbloedige dieren, zoals de vogels, zijn de produktie en de afgifte van warmte met elkaar in evenwicht, zodat de lichaamstemperatuur vrij constant is. Bij koudbloedige dieren, zoals vissen en reptielen, is deze lichaamstemperatuur echter niet constant.

De verbrandings- en andere chemische reacties in het vogellichaam verlopen het beste bij een vrij hoge temperatuur. De omzettingen van voedingsstoffen vinden plaats met behulp van enzymen, die alleen hun beurt weer geactiveerd worden door hoge temperaturen.

De lichaamstemperatuur van vogels is hoger dan die van de meeste andere warmbloedige dieren. Van de mens is de lichaamstemperatuur ongeveer 36,9° C, van een koe 39,6° C, van een duif 41,4° C en van een kalkoen 42,8° C. Van de vogels hebben kolibries waarschijnlijk de hoogste lichaamstemperatuur en vertonen zij de grootste temperatuurspreiding. Als deze vogels in volledige rust zijn, is hun toestand thargisch en zijn ze enigszins verstijfd. Na ze enkele minuten in de handpalmen te hebben opgearmd, komen ze weer tot „leven“.

De uitwisseling van warmte van de vogel naar zijn omgeving en vice versa kan op vier manieren plaatsvinden.

Door geleiding. Deze geleiding is afhankelijk van de temperatuur van het lichaamsoppervlak van de vogel en de daaraan grenzende buitenluchtlaag. Zou de luchttemperatuur even hoog zijn als de oppervlaktetemperatuur van de vogel, zou er geen geleiding van warmte kunnen plaatsvinden. In zo'n geval zou de vogel spoedig sterven. Een oplossing biedt echter het verenkleed dat een zeer goed isolerende

werking heeft. Een ruiende vogel zal het dan ook moeïjlijker hebben om zijn lichaamstemperatuur constant te houden dan een niet-ruiende vogel.

2. Door straling. Deze straling wordt onder meer beïnvloed door de golflengte van het licht, omdat warmtestralen immers lichtstralen van een grotere golflengte zijn.

De kleur van het oppervlak van de vogel is mede van belang. Lichte en glanzende oppervlakken weerkaatsen het licht, terwijl donkere en dofke oppervlakken het licht absorberen. We kennen een aantal geheel witte en geheel zwarte vogels waarbij deze straling van groot belang kan zijn, hoewel schutkleur en andere factoren ook een rol zullen spelen.

3. Door stroming. In de vogel speelt de bloedsomloop een rol bij de overdracht van warmte, omdat het bloed bij een snellere hartslag vlugger gaat circuleren, waarbij de warmte dan aan koelere plaatsen in het lichaam wordt overgedragen. Dit zijn dan bijv. de longen en de luchtzakken. Het verwijden en vernauwen van de bloedvaten, zoals we dit bij de mens kennen, heeft bij vogels niet plaats. De warmte kan niet aan de huid worden overgedragen, omdat vogels een goed isolerend verenkleed bezitten. Via de ademhaling wordt koele lucht ingeademd en warme lucht uitgedemd. Als vogels met open snavels hijgen, is dit een manier om de ademhalingswegen en de nabij gelegen lichaamsdelen door stroming te koelen; het effect is echter gering.

4. Door verdamping. Het afgeven van overtollige lichaamswarmte via het ademhalingssysteem is voor vogels het belangrijkste en het meest efficiënt. Juist omdat vogels naast de longen nog over 7 luchtzakken beschikken, die met de longen in verbinding staan, zijn ze goed in staat om deze overtollige lichaamswarmte aan de omgeving af te staan. Dit proces vindt plaats door middel van verdamping. Verdampen is het omzetten van een vloeibare of vaste stof in een gasvormige; het omgekeerde noemen we condenseren.

Bij de verdamping is verdampingswarmte nodig die aan het verdampende lichaam wordt onttrokken. Bij de mens geschiedt dit verdampen doordat de zweetklieren vocht afscheiden, waaruit het water verdamt. Bij vogels gebeurt de verdamping van water via de longen en de luchtzakken. Het hijgen heeft dus als belangrijkste doel zoveel mogelijk verdampingswarmte kwijt te raken. De ademfrequentie kan zelfs tot het 25-voudige oplopen.

Bij het verdampen wordt dus waterdamp vanuit de vogel in de lucht gebracht. Hoe droger de lucht is, hoe meer waterdamp hij nog kan opnemen. Dit betekent dat de luchttemperatuur en de relatieve luchtvochtigheid bepalend zijn voor de hoeveelheid op te nemen waterdamp. Indien de lucht met waterdamp verzadigd is, zeggen we dat het dauwpunt is bereikt.

De absolute vochtigheid van de lucht is het aantal grammen waterdamp dat de lucht per kubieke meter (m³) kan bevatten. We drukken dit dus uit als gram vocht per m³ of als millimeter kwikdruk (mm Hg). De relatieve vochtigheid van de lucht is de hoeveel-

heid waterdamp (vocht) die de van vocht verzadigde lucht bevat bij een bepaalde temperatuur en die als percentage van de absolute vochtigheid van de

lucht wordt uitgedrukt. De volgende tabel geeft vochtgehalte van de met vocht verzadigde lucht weer bij verschillende temperaturen.

temp. in ° C	gram vocht per m ³	mm kwikdruk
— 10	2,1	1,9
— 5	3,3	3,0
± 0	4,8	4,6
+ 5	6,8	6,5
+10	9,4	9,2
+15	12,8	12,8
+20	17,3	17,5
+25	23,0	23,8
+30	30,3	31,8
+40	50,9	54,9

Uit de tabel valt te lezen dat bij 20° C de lucht maximaal 17,3 gram vocht per m³ kan bevatten. Bevat zij nu bijv. 14 gram per m³, dan is de relatieve vochtigheid van de lucht $\frac{14}{17,3} = 81\%$. Dit getal lezen we af op de hygrometer. De snelheid waarmee vogels hun warmte verdampen is dus grotendeels afhankelijk van de relatieve vochtigheid van de lucht en van de luchtbeweging langs het verdampende oppervlak. Windstilte of een snerpande wind bij dezelfde luchttemperatuur wordt geheel verschillend ervaren.

Als we aannemen dat de lichaamstemperatuur van een vogel 40° C is en de luchttemperatuur bijv. eveneens 40° C, dan zal de vogel, naarmate de relatieve vochtigheid van de lucht hoger wordt, meer moeite krijgen met het afstaan van zijn overtollige lichaamswarmte. Daarom is het in droge, warme lucht ook beter uit te houden dan in vochtige, warme lucht; vergelijk een woestijnklimaat met een tropisch regenwoudklimaat.

Sommige lichaamsdelen van vogels zijn minder bevederd dan andere delen, zoals de kop, de poten en de onderzijden van de vleugels. Vooral de kop en de onderzijden van de vleugels zijn goed in staat overtollige lichaamswarmte aan de omgeving af te staan. Daarom slapen vele vogels met de kop tussen de veren om gedurende de (koude) nacht het warmteverlies zoveel mogelijk tegen te gaan.

Tussen de veren wordt veel lucht vastgehouden, zodat die een goed isolerende werking hebben. In het geval dit warme lucht betreft, die de vogel wil kwijtraken, zal hij zijn veren gaan schudden; iets dat we vaak bij onze vogels zullen waarnemen.

De temperatuursverschillen van de kop, de poten en de onderzijden van de vleugels kunnen vrij groot zijn in vergelijking met de lichaamstemperatuur, zonder dat de vogel daar schade door lijdt. Om deze reden kunnen vogels door ijs en sneeuw lopen of in het koude water vertoeven zonder dat dit op problemen stuit.

Het acclimatiseren van vogels is het zich aanpassen aan het klimaat; beter gezegd: aan het milieu waar het klimaat weer een onderdeel van is. De stofwisseling kan iets worden verlaagd of verhoogd, zodat minder resp. meer warmte wordt geproduceerd. Ook kan na een ruiperiode de dichtheid van het verenkleed veranderd zijn. Dit komt dan tot stand

door de daglengte en de graad van slijtage, maar r door de temperatuur.

Als de vogels te warm worden gehouden, zullen met open snavel gaan hijgen. De vleugels laten langs het lichaam hangen en worden er enigsz van afgehouden. De vogels zullen zich minder l wegen, minder eten en meer gaan drinken, omv het water weer verdampingswarmte aan het licha onttrekt en dit via de longen, luchtzakken en uri wordt afgevoerd. Baden heeft alleen zin als de c bevederde delen van de vogel met het water in co tact komen. In de natuur zijn vogels meestal wel staat om tijdens warm weer een koel plekje te v den. Maar dat hoeft nog niet het geval te zijn kooi, vitrine, voliëre of ander soort vogelverblijf. bepaalde gevallen is het belangrijk hier meer a dacht aan te besteden, zoals bij huisvesting i zolders, kelders of andere min of meer afgeslot en slecht te ventileren vogelverblijven. Een ke kan op een koele doch tochtvrije plaats worden g zet. In een binnenvlucht worden de ramen aan i schaduwkant geopend en dichtgehouden aan i zonkant. Indien er een redelijke bries staat, ku nen de ramen aan de zonzijde ook worden geopen Warme lucht stijgt, en daarom doen we er goed a de hoogst gelegen ramen te openen. Het spuit van water heeft een verkoelende werking, maar v moeten er wel voor oppassen dat de relatieve voc tigheid van de lucht hierdoor niet wordt verhoog Op deze wijze zou de vogel immers zijn warm moeilijker aan de omgeving kunnen afstaan. Het b spuiten van een cementen vloer in binnenvlucht voliëre heeft dan meestal ook geen zin, omdat d meer moeilijkheden met zich mee kan brengen. H plaatsen van koude, metalen zitstokken heeft me zin omdat de vogel zijn lichaam hieraan kan koel door zijn veren op te zetten en direct huidconta met de zitstok te maken. Maar zulke extreme situ ties zullen hopelijk tot een minimum beperkt blijve Het ventileren met behulp van een ventilator hee alleen dan zin indien koude lucht wordt aangevoer en warme lucht wordt afgevoerd, naast de ree besproken geleiding.

Bij koud weer zullen vogels het warmteverlies z veel mogelijk proberen te beperken. Bij zeer kou weer zitten ze stil en ineengedoken en dicht tege

usel

De,

ar aan. Ze zijn niet actief, omdat de dan ge-
luceerde lichaamswarmte niet opweegt tegen
ze tijdens het vliegen zullen verliezen. De veren
op een bepaalde manier aangelegd, waarbij de
sterven meestal iets zijn opgezet. Verwarmde zit-
ten hebben alleen in dit soort extreme om-
digheden nog een nuttige functie.

ndirect verband met de warmteregulatie staan
nest, het nestmateriaal en het microklimaat
peratuur en vochtigheid) in het nest. Naar mijn

gevoel wordt te weinig aandacht geschonken aan
de versterking van voldoende gevarieerd nestmate-
riaal. Vooral parkietenkwekers hebben soms te
kampen met snel uitdrogende nestblokken, waardoor
de eieren verloren gaan. Vele kanariekwekers schen-
ken hier ook weinig aandacht aan doordat ze slechts
één of twee soorten nestmateriaal verstrekken. In
de natuur wordt door de vogels veel aandacht be-
steed aan het nestmateriaal en de plaats waar het
nest gebouwd wordt, al lijkt het er soms ogen-
schijnlijk helemaal niet op.

Ets: Arja v. d. Berg

Wij bieden u vrijblijvend aan uit binnen- en buitenvolières:

Napoleons, zilver- en loodbekjes	7,50 p.p.	Groenveugelduiven	85,- p.p.	Angola roodbekkevers	12,- p.p.
Vuurvinken, goudmussen en blauwfaz.	9,- p.p.	Witborstrallen	50,- p.p.	Himalayaaijjes	22,50 p.st.
Goudbukjes en Oost Afr. bl. fazantjes	11,- p.p.	Chin. kwartels	12,50 p.p.	Indische nonpareils	20,- p.p.
Geelbuisstridde en Dominicaïnwidas	13,- p.p.	Francoline en rodeboskwartels	25,- p.p.	Roodoor en witoorbulbuls	22,50 p.st.
Muskatvinken en Driekleurnonnoe	8,- p.p.	Zilver Chin. kwartels	20,- p.p.	Kalabulbuls en oevermynaha	20,- p.st.
Helenafazantjes en Angola bl. fazantjes	13,- p.p.	Grasparkieten	10,- p.p.	Witkultgaaien	50,- p.st.
Dubbele goudbukjes	14,- p.p.	Regenboogparkieten	25,- p.p.	Goudvoorhoofdvladvogels	50,- p.st.
Masker en zilverveugel zebrevinken	14,- p.p.	Deensbont, Albino en lutino parkieten	12,- p.p.	Blauwveugelvladvogels	60,- p.st.
Japanees meeuwjes	9,- p.p.	Agapornis peruanata parkieten	80,- p.p.	Grote granaalvladvogels	70,- p.st.
Geelstouder en geelrugwidas	20,- p.st.	Agapornis Fisheri parkieten	55,- p.p.	Rodestenduffjes	35,- p.p.
Jap. nachtegaal mannen	27,50 p.st.	Agapornis Rosecolles	45,- p.p.	Zwartmaskerduffjes	22,50 p.p.
Jap. nachtegaal poppen	15,- p.st.	Roseborstbaard en bruinooyparkieten	70,- p.p.	Geelnevel Peruduffjes	45,- p.p.
Blauwveugelachtigegalen	20,- p.st.	Sandvinken en Elasties	8,- p.p.	Senegal en staalkeduiven	20,- p.p.
Zambiewevers	22,50 p.p.	Oranjekakkes, vissalvinken, lijgervinken	9,- p.p.	Mex. goudvinken	22,50 p.st.
Brillenvogels	25,- p.p.	Mozambique sijjes en edelzangers	12,- p.p.	Regen en witte Jap. kwartels	25,- p.p.
Rijstvogels	13,- p.p.	Geelbuitedelzangers, Dubb. mozamb.	15,- p.st.	Japanees kwartels	17,50 p.p.
Safravinken klein	20,- p.p.	Witkopnonnen en zwartkopnonnen	10,- p.p.	Californische suifkwartels	90,- p.p.
Indigovinken en fazulvinken	20,- p.st.	Blauwgrijze roodstaartjes	10,- p.p.	Groene kardinalen	35,- p.st.
Mex. kernbuiters en Blauwe blascappen	25,- p.st.	Grijske en beige zebrevinken	10,- p.p.	Valkparkieten	35,- p.p.
Rode en roodkultere nalen	20,- p.st.	Witte zebrevinken	12,- p.p.	Mulaparkieten	45,- p.p.
Rode kroonvinken en Botv. kardinelen	20,- p.st.	Drucevinken	22,50 p.st.	Alexanderparkieten	10,- p.p.
Shamajagers en driekleurglanspreeuw	65,- p.st.	Geelnek en koningswidas	32,50 p.p.	Goudvoorhoedparkieten	65,- p.p.
Papoea en grijskopmerels	20,- p.st.	Groene lijgervinken	27,50 p.p.	Edel en pruimkopparkieten	70,- p.p.
Purper glansmerels en Hartenmynaha	25,- p.st.	Zilveroornachtigalen	50,- p.st.	Nendays en tarantaparkieten	60,- p.p.
Jalamerels	35,- p.st.	Grenadierwevers	20,- p.p.	Oranjeveugelpark. en borsteboertjes	60,- p.p.
Purperkopgaaien	100,- p.st.	Roodbekwevers	10,- p.p.	Halsbandparkieten	35,- p.p.
Palmangaras	40,- p.st.	Grote brillenvogels	35,- p.p.	Geelvoorhoedpapaagaaien vanaf	175,- p.st.
Fairybluebirds	125,- p.p.	Witte rijstvogels	45,- p.p.	Kanarieveugelparkieten	55,- p.p.
Diamendduifjes	20,- p.p.	Safravinken groot	20,- p.st.	Dusky lorias	550,- p.p.
Zebrauduffjes	40,- p.p.	Mex. nonpareils	20,- p.st.	Grijze roodstaartpapaagaaien vanaf	200,- p.st.

Tevens bieden wij u aan een grote collectie Tropische vissen, planten en aquariumbenodigdheden.
Breng vrijblijvend een bezoek aan onze magazijnen.
Conditie: niet franco. Retour. Min. orders f 25,-, verpakking f 2,- per kratje. Onze magazijnen
zijn dagelijks geopend tot 6 uur. Zondags om 25 augustus tot 13.00 uur. In onderstaande plaatsen
zijn wij met een grote collectie vogels voor verkoop.
Wormerveer: Hotel de Jonge Prins, Marktstraat 2, van 8.30 uur tot 13 uur, 27 april en 26 mei.
Spijkenisse: Verenigingsgebouw het Contact, Vredshof 14, van 9.30 tot 13 uur, 11 mei en 1 juni.
Schagen: Donboskhuys, Molenstraat 12, van 10 uur tot 13 uur, 4 en 15 mei.

„WIRIKA“ - Elschotseweg 15 - Schijndel - Telefoon 04104 - 2355

Tropische vogels Tropische vissen Aquariumplanten

J. A. H. van der Brugge

DE „ROTSHAAAN DER OUDE WERELD”

EEN GROENE VOGEL
DIE ZICHZELF BEDEK

Ik ben zo vrij te veronderstellen dat u echt niet weet wat ik bedoel met de woorden „rotschaan der oude wereld” en „groene vogel die zich bedekt”.

Dat is ook wel begrijpelijk, want de eerste naam is onjuist en de tweede is de letterlijke vertaling van de naar mijn mening aardig bedachte wetenschappelijke naam *Calyptomena viridus*. *Calyptomena* is Grieks voor: „zij (in dit geval: de vogel) die zich bedekt” en *viridus* is het Latijnse woord voor groen. Als de wetenschappelijke naam er niet bij had gestaan, had ik de vogel uit het volgende citaat waarschijnlijk ook niet zo vlug kunnen thuisbrengen. Er staat namelijk, in een zeer oud boek uit 1857: „De Rotshaan der oude wereld (*Calyptomena viridis*) heeft eenen korten, aan zijnen wortel breedten en platten snavel; eenen zeer korten staart; de vederen van het voorhoofd zijn een weinig verlengd en staan zeer dicht; hij is zes duim lang en fraai emeraudegroen; maar hij heeft voor het oog en achter de wangen eene zwarte vlek en op de vleugels twee zwarte dwarsbanden. Deze vogel houdt zich op de toppen der boomen in de wouden van Sumatra en Borneo op en voedt zich van vruchten en beziën.” Tegenwoordig hebben we voor deze vogel een heel andere naam, namelijk Kleine Groene Breedbek, en bij „rotschaan” denken we alleen nog aan de oranje en rode vogels van Zuid-Amerika.

Toch is het niet zo vreemd dat er vroeg verband tussen de in het geheel niet verwante soorten werd gelegd, want zowel de familie Cotinga's als die der Breedbekken, ofwel hapvogels genoemd, is samengesteld uit soorten die op het eerste gezicht niet veel met elkaar te maken hebben en dikwijls ook in kleurpatroon geen overeenkomst vertonen. Bovendien hebben zowel de rotshanen als de groene breedbekken een dichte kuif van zachte veren die de snavel bijna geheel verbergt (vandaar „de vogel die zichzelf bedekt”). Bovenstaande beschrijving betreft de man; deze is inderdaad helder diepgroen, met boven de teugel een geel vlekje; op het voorhoofd, bijna geheel verborgen onder de kuif, een zwarte vlek, achter de oorstreek een zwarte vlek en op het vleugeldeksel twee tot vier zwarte dwarsbanden. De handpennen hebben een zwarte top, de overige slagpennen een zwarte achtige binnenvlag. De groene staart is breed en zeer kort; de snavel, die zoals gezegd vrijwel geheel onder de voorhoofdkuif verborgen is, is van boven zwart en van onder groen tot geelachtig en de poten zijn geelgroen of hoornkleurig. De pop verschilt maar weinig van de man; ze mist de zwarte vlekken op de neksijden en heeft de andere vlekken dofbruin in plaats van zwart; ook het groen van het gevederde is wat doffer. De nominatvorm (*C.v. viridis*) bewoont Z.-Malakka, Singapore en Sumatra; in Malakka te

nden van Z.-Selangor en Pahang komt de
ersoort *C.v. continentis* voor, en de vogels
Borneo behoren tot de ondersoort *C.v.*
riosa.

vogeltjes leven in de boomtoppen in oer-
den, tot op 3000 voet hoogte, en zijn vrij
emeen, alleen op Sumatra zijn ze nogal
zaam. Meestal worden ze aangetroffen in
ne vluchten, vaak op alleenstaande dode
nen. Ze eten uitsluitend vruchten.

er de broedgewoonten is niet erg veel be-
id. Evenals de andere soorten van de fa-
ie maakt de kleine groene breedbek een
g, buidelvormig nest, dat aan boven- en
derkant spits toeloopt en dat uit gras, wor-
jes en vezels bestaat; het geheel hangt
n een draad van hetzelfde materiaal, die
n een tak of liaan is bevestigd, vaak boven
ter; de ingang bevindt zich aan de zijkant
heeft dikwijls een afdakje. De 3 tot 5 eie-
n zijn wit tot bruinachtig en aan het stompe
de gevlekt.

Maleise namen voor deze soort zijn:
urong takau", „burong seluwit" en „burong
npo-pinang"; op Sumatra worden ze „ulah-
idaun" genoemd.

halve de kleine groene breedbek, die al
ids lange tijd in dierenparken te bezichti-
n is maar sinds kort in de gewone vogel-
ndel wordt aangeboden (als Groene Breed-
avel, een vertaling van de Engelse naam
ireen Broadbill"), telt het geslacht *Calyp-*
mena nog twee soorten, die in grote trek-
n met *C.viridis* overeenkomen, maar een
el beperkter verspreidingsgebied hebben.
t zijn de Prachtbreedbek of Hosa's Hap-
gel (*C. hosii*), die alleen in Noord-Borneo
orkomt en dan nog zeldzaam, en de Sma-
gdbreedbek of Zwartkeelbreedbek (*C. white-*
iadi), die eveneens uitsluitend op Borneo
ordt gevonden. In tegenstelling tot de Klei-
e Groene eten deze twee soorten behalve
uchten ook insecten.

Prachtbreedbek is ca. 20 cm groot en
aakt een geluid dat doet denken aan het
eren van een duif. Het gevederte is gras-
oen, maar onderborst, buik, anaalstreek
n onderstaartdek zijn lichtblauw; de vleugel-
ekveren hebben een zwarte, groengezoom-
e top; op de oorstreek bevindt zich een
eine en op voorkruin en achterkop een gro-
re zwarte vlek. De bruine ogen zijn omge-
en door een witte ring. De snavel is zwart-
chtig, de poten zijn dof olijfgroen. De pop
doffer groen, heeft alleen op de vleugels
warte vlekken en alleen in het midden van
e buik blauw. De derde *Calyptomena* is in-
erdaad smaragdgroen, heeft een zwarte

keel en bovenborst en een zwarte oor- en nek-
vlek. Zoals gebruikelijk lopen over het vleu-
geldek enige zwarte banden; de handpennen
en staart zijn zwartbruin; de kruinveren zijn
aan de top zwart gezoomd. De snavelkleur
wordt niet vermeld, maar deze is toch bijna
onzichtbaar; de poten zijn groengrijs. Smyth-
les vermeldt dat deze soort knerpemde en
piepende geluiden maakt, verder een schrill
„saaat" laat horen en een gaaiachtige roep.
Men heeft in de buidelnesten twee glanzend
crèmwitte eieren gevonden, met afmetingen
van 33 x 26 mm (ongeveer zo groot als de
eieren van een ekster). Deze laatste is de
grootste soort, namelijk ca. 25 cm.

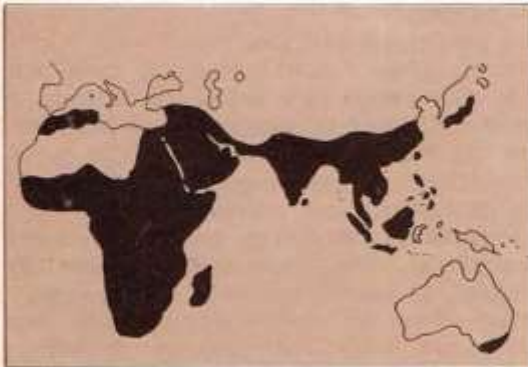
De familie breedbekken, die uit 14 soorten
bestaat, wijkt nogal af van andere zangvo-
gels, en er is daarom een aparte onderorde
Eurylaimi voor gecreëerd in de orde *Passeri-*
formes (zangvogels); de afwijkende kenmer-
ken zijn een eenvoudig gebouwde syrinx (het
„stemorgaan" van de vogels) met maar één
paar spieren, gedeeltelijk vergroeide voort-
enen en 15 in plaats van 14 halswervels. Een
en ander maakt de verwantschap met andere
vogelgroepen onzeker, en misschien staan de
Breedbekken toch wel vrij dicht bij de *Cotin-*
ga's, hoewel verwantschap dan een te
groot woord is. In dit opzicht is de naam
rotshaan dus niet zo gek en zou het vermelde
boek zijn tijd vooruit zijn geweest, al denk ik
dat de schrijver meer de overeenkomst in
kuif voor ogen stond. In de familie Breed-
bekken of Hapvogels, waarvan vier soorten
in Afrika en de overige in Zuidoost-Azië voor-
komen, nemen de smaragdbreedbekken (*Cal-*
lyptomena) weer een aparte plaats in (onder-
familie *Calyptomeninae* – Smaragd – of
Groene Breedbekken) omdat zij een voor-
hoofdkiuf hebben, een korte, vierkante staart
en tien handpennen; de elf soorten eigenlijke
breedbekken, die wellicht een volgende keer
aan de orde kunnen komen, hebben geen
kuif, een smal toelopende afgeronde staart
en elf slagpennen.

Als men er het geld voor over heeft – ik vind
de in „Onze Vogels" vermelde prijs wel
aan de vrij hoge kant, terwijl het de vraag is
of er ook poppen zijn geïmporteerd – bezit men
met de Kleine Groene Breedbek niet alleen
een juweel van een vogeltje maar ook een
ornithologisch zeer interessante soort. Wie
ermee kweekt, bewijst de wetenschap tevens
een dienst, want alleen nest en eieren zijn
bekend, en het feit dat beide ouders voeren,
maar of ze alle twee broeden en hoe lang
dat duurt, schijnt men nog niet te hebben
vastgesteld.

DE ZWARTE BUULBUULS

De familie der buulbuuls (**Pycnonotidae**) telt 16 geslachten, met niet minder dan 119 soorten! De buulbuuls, die ook wel kortvoetlijsters worden genoemd, van het geslacht **Pycnonotus** zijn en bij de volièrehouders verreweg het best bekend, want daartoe horen onder meer de roodoorbulbul, kalabulbul, witwangbulbul, roodkeelbulbul, roodogbulbul en de koetlang. Het bij dit artikelte afgebeelde paartje hoort tot het geslacht **Hypsipetes**, de zogenaamde „zwarte buulbuuls“, die echter lang niet alle volkomen zwart zijn. Maar laten we eerst de buulbuuls eens in het algemeen bekijken.

De naam buulbul is waarschijnlijk afkomstig uit het Arabisch en is een zogenaamde onomatopoeie, ofwel klanknabootsend woord. In de „Rubaiyat“ van de Perzische dichter Omar Chajjam (ook wel geschreven als Khayyam, maar beide betekenen „tentemaker“) wordt de witwangbulbul (**Pycnonotus leucogenys**) altijd weer vertaald met nachtegaal. Dat is niet zo verwonderlijk, daar de opgewekte, melodieuze zang doet denken aan die van „Filomele“. De grootte van de verschillende buulbuuls varieert van die van een huismus tot die van een merel.

Verspreiding van de buulbuuls-Pycnonotidae

De meeste soorten leven graag troepsgewijs, en I komt nogal eens voor dat verschillende soorten zij bij elkaar aansluiten. De meeste buulbuuls geven de voorkeur aan bossen of althans boomrijke streken, maar er is ook een aantal dat vindt dat het u stekend toeven is in dorpen en steden, iets dat I mers ook onze merels de laatste decennia hebben ontdekt. In bepaalde streken kunnen deze „kooften“ enorme schade aanrichten aan de fruitoogst. Als een zwerm van deze vogels neerstrijkt in een kersenbongerd, is de eigenaar nog niet „erig“! In minder dan geen tijd is er geen vrucht meer over, en men doet dan ook alle mogelijke moeite de plundersaars te verdrijven. Dit heeft echter la niet altijd succes, te meer omdat veel buulbuuls zo brutaal „als de beul“ zijn. In Indonesië (en oewel elders) tracht men de rijstvogels (glatiks) van de rijstvelden te houden door middel van geklepte touwen met glinsterende voorwerpen en dergelijk. Fruittelers bevestigen vaak lange touwen aan de bovenste takken van hun fruitbomen. Strijken buulbuuls neer, dan wordt aan de lijnen getrokken zodat de bomen heen en weer schudden. Daarv hebben de rovers veelal niet terug.

Het geslacht **Hypsipetes**

Het geslacht **Hypsipetes**, waartoe wij ons nu verder zullen bepalen, telt niet minder dan negentien soorten en diverse ondersoorten. Het is algemeen bekend dat de buulbuuls nu niet bepaald uitstekende vliegers zijn. De meeste hebben korte vleugels, wat dit vliegen veelal niet ten goede komt. Het geslacht **Hypsipetes** vormt hierop echter een uitzondering, want deze vogels hebben relatief lange vleugels, iets dat op de gekleurde afbeelding goed te zien is. De geportretteerde vogels zijn de donkerst van het geslacht, hebben een lange staart, lakrodsnavel en pootjes en komen uitsluitend voor op Formosa. Vandaar dat de Duitsers deze buulbul

nosa-Fluchtvogel noemen, de Britten van Formosa-black bulbul spreken en de Fransen hem kennen Bulbul noir de Formose. De overige „zwarte bulbuuls” treft men aan in Zuidoost-Azië en op eilanden Ceylon en Madagascar.

Voedsel van deze bulbuuls bestaat voornamelijk uit bessen en vruchten, maar krijgen ze een er of ander insectje voor de snavel, dan wordt heus ook smakelijk veroverd.

In de wintermaanden zwerven deze vogels in grote groepen rond. Ze zijn erg luidruchtig, en zo'n troep kan men al op grote afstand horen. Maar bij het uitbreken van de broedtijd lossen de zwermen op en vindt de paarvorming plaats, die gewoonlijk geïerdeerd gaat met een uitbundig baltsvertoon, dat later bij de verschillende soorten nogal afwijkt. Voorkeur wordt een geschikte nestplaats gezocht in de regenwouden, maar toch dalen sommige paars af naar lagere regionen en bouwen daar hun onvormige toekomstige kinderkamer in een boomgaard of park. De wieg wordt vervaardigd van takken en twijgjes, droog gras en bladeren. De buitenkant wordt omweven met spinseel van insecten, de binnenzijde wordt gevoerd met zacht, plantaardig materiaal. Op dit zachte bedje komen de drie of vier eieren te liggen. Deze zijn witachtig van kleur en voorzien van bruine vlekjes.

Woonlijk worden de eitjes alleen door het vrouwebroed, terwijl het mannetje zorgt dat zij voldoende snavelkost krijgt. Het kroost wordt na tien vijftien dagen geboren, waarna beide ouders zorgen dat het de kindertjes aan niets ontbreekt.

LET OP bij het verstrekken van groenvoer

Steeds wordt erop gewezen dat bij het verstrekken van groen aan onze vogels men uiterst voorzichtig moet zijn waar het betreft **BESPOTEN** groente.

Enkele dagen geleden werd ik bij een kweker van kleurkanaries geroepen, welke kweker aan zijn vogels sla had gevoerd. Voordat hij die groente aan zijn vogels verstrekke, had hij deze **DRIE MAAL** goed gewassen en gedroogd. Nadat hij die sla aan zijn vogels had gegeven vielen binnen de tien minuten reeds de eerste slachtoffers. Ik heb met eigen ogen gezien hoe de vogels zich met uitgestrekte vleugels van de zitstok lieten vallen, waarna zij op de grond terecht kwamen en hevig begonnen te trillen alsof zij vreselijke krampen hadden. Uit hun bek kwam slijm, waarna de vogels na enkele minuten doodgingen.

Hieruit blijkt weer overduidelijk dat het zorgvuldig wassen van groenvoer niet voldoende is. Voor degenen die nog niet door het lot getroffen zijn zou ik een waarschuwende vinger willen opsteken. Voert u aan uw vogels alleen groenvoer **WANNEER U ERVAN OVERTUIGD BENT DAT HET NIET BESPOTEN IS**. Het is als vogelliefhebber verschrikkelijk om aan te zien dat ten gevolge van een dergelijke oorzaak uw vogels doodgaan. Vorenbedoelde kweker was goed met zijn kweekseizoen begonnen en binnen enkele minuten had hij niets meer over. Ik hoop met dit schrijven dat veel narigheid bij de kwekers wordt voorkomen.

A. van Dun
Goirle

DUIZENDEN SIER-, ZANG- EN VOLIÈREVOGELS

Bladvogels, schamelijsters, bulbuuls, spreeuwen, gaaien, duifjes, kwartels, kardinalen, kleurvinken, senegalvogels en andere kleine tropen.

Zaterdag tot 17 uur, andere dagen volgens afspraak, niet op zondag.

Verzending rembours, brieven met betaald antwoord.

DE VOGELSPECIALIST, IMPORT - EXPORT
Panweg 66 - Zeist - Tel. 03404 - 18276

HEEFT U ONZE STANDAARDEISEN AL??

ONMISBAAR BIJ EEN DOELBEWUSTE KWEKER

Grasparkieten	f 15,-
Neophema's	f 6,-
Agaporniden	f 7,50
Zebra-vinken	f 3,50
Kleurkanaries	f 6,-
Beknopte erfelijkheidsleer	f 4,-

Losbladig, op te bergen in ringband welke niet wordt bijgeleverd.

Even onmisbaar zijn onze **KWEEKKAARTEN**, 25 stuks voor slechts f 4,-.

Bestellingen **UITSLUITEND** op giro 1148324 t.n.v. N.B.v.V. te Bergen op Zoom, met duidelijke vermelding van hetgeen u wenst.

BOEKENNIEUWS

In verband met het grote aantal boeken dat wij ter recensie ontvangen, hebben wij besloten om voortaan de besprekingen te beperken tot een korte vermelding van de inhoud en onze meerdere of mindere waardering van het betreffende boek. Alleen op deze wijze is het mogelijk actueel te blijven in de vermelding van nieuw verschenen boeken, zonder dat dit al te veel plaatsruimte vraagt.

„VOGELS HOUDEN“ door P. Faber, Nederlandse bewerking M. de Jong. Een boek voor de beginnende liefhebber, die een overzicht krijgt van de vogels die voor een beginner geschikt zijn en hoe hij ze verzorgen moet. Vele goede kleur- en zwartwit foto's. Een aardig en prettig leesbaar boek, dat uitstekend verzorgd is. Uitgave: Uitgeverij Helmond/Uitgeversmij J. H. Kok B.V.

„VOGELS UIT DE GORD VAN SMARAGD“, 2 gramfonoplaten (17 cm) met zang van 26 vogels uit Indonesië en een korte beschrijving van iedere vogel, aangevuld met een tekening van H. Slijper. De uitstekende opnamen zijn van G. J. Teeuwen. Samenstelling: Ko Zeeuw. Uitgave: Wetenschappelijk Uitgeverij N.V., prijs f 16,50

„GESCHÜTZTE UND JAGDBARE VÖGEL“ door Burkard Stephan en Johannes Breitmeyer. Dit boek is toegespitst op de situatie in de D.D.R., zodat de meeste Nederlandse vogelliefhebbers er niet veel aan zullen hebben. Toch is er voor degenen, die wat diepgaander belangstelling hebben voor de Europese vogels, nog wel het nodige interessants in te vinden. Uitgave: Urania-Verlag (Leipzig), prijs M. 9.- (Oostduitse Marken).

„IN DE POLDER“ door Hulsbos. De auteur laat ons delen in zijn zeer rijke ervaringen over het leven in de polder. Uiteraard gaat het voor een groot deel over de daar voorkomende vogels. Een bijzonder fijn boek, dat we gaarne aanbevelen. Uitgave: Elsevier Nederland B.V., prijs f 12,90.

Advertentie

HOE BOVENSTAANDE BOEKEN AAN TE VRAGEN:

U zendt een brief(kaart) zonder postzegel aan **Koens algemene boekhandel**, antwoordnummer 1085, 's-Gravenhage, met de tekst:

Ik verzoek vrijblijvend zichtzending van (titel van het boek dat U wilt ontvangen) plus uw naam en adres.

MIJN ERVARINGEN MET EEN PROBLEEMVOGEL

ben sinds enkele jaren in het bezit van een paar zebra-vinken. Het betreft hier een normale natuurkleurige man en een spierwitte pop. Dit paartje leeft bij mij al diverse jongen goed grootgebracht. Ige tijd geleden legde het popje vijf eieren in een stkastje. Dit was het eerste legsel van 1973. Er werd goed gebroed, en het resultaat was dat ik drie jonge zebra-vinken erbij kreeg. De beide andere jonges waren schier. Van de drie jonge vogels bleek de eerste later één een normale natuurkleur te hebben, de tweede was bruin van kleur en de derde was grauwt van kleur. De natuurkleurige was de grootste van de drie. Toen de vogels groter werden, ging de eerste dood op een voor mij onverklaarbare wijze. De tweede was bruine en de witte groeiden voorspoedig verder op en vlogen beide uit.

Na enige tijd hadden de ouders van de jonge zebra-vinken weer een nieuw legsel van zeven eitjes, waarvoor het popje meestal zat te broeden. De beide jonge vogels van het vorige nest waren dus al aardig groot. De eerste zag namelijk dat de bruine vogel zelf at en dronk, de witte zag ik echter maar sporadisch iets eten en nooit drinken. Hij werd nog veel door de ouders gevoerd. Verder zag ik dat de bruine vogel zijn of haar vader in een leeg nestkastje lokte, waar beide aan hevig zaten te keuvelen alsof het een paartje was. Ook joeg de bruine vogel alle andere vogels veral weg en stoorde andere vogels bij het broeden. Ik achtte nu de tijd ruimschoots aangebroken om deze nestverstoorder van de andere broedende vogels te scheiden en heb hem dus apart gezet.

De witte zebra-vink heb ik nog ongeveer een week bij de ouders gelaten, omdat deze nog veel werd gevoerd. Na deze week heb ik toen ook maar de witte apart gezet bij zijn of haar broertje of zusje. Echter na ongeveer een dag werd de witte steeds wakker. Het diertje at namelijk heel weinig. De bruine vogel (even oud dus als de witte) had toen ongeveer ruim een week zelfstandig geleefd. Omdat ik verwachtte dat de witte van honger zou doodgaan, heb ik ten einde raad maar besloten om de witte ogel weer bij de ouders te zetten. Ik heb dit gedaan, en prompt werd hij weer door beide ouders gevoerd.

De beide ouders hebben inmiddels alweer een nest met in de veren komende jongen (zes stuks van de zeven eitjes), die ook voortreffelijk gevoerd worden. Toch wordt de witte vogel uit het vorige nest ook nog steeds gevoerd en eet zelf maar heel weinig. Ik wacht nu met spanning af wanneer deze witte vogel eindelijk zelfstandig zal zijn. Ik ben echter bang dat het tweede nest jongen deze vogel voorbij zal gaan en eerder onafhankelijk van de ouders zal zijn. Ik vraag mij daarbij af wat de oorzaak daarvan kan zijn.

Ik moet echter nog vermelden dat de witte zebra-vink vaak sliep en altijd met opgezette rugveren zat, doch hij is niet kleiner dan de bruine vogel uit hetzelfde nest. Ook is de witte vogel niet bijzonder bedreven in het vliegen.

Ongeveer een week later zijn de andere jonge zebra-vinken van het tweede nest inmiddels ook uitgevlogen. De betreffende witte zebra-vink uit het vorige nest wordt nog steeds door de ouders gevoerd en eet zelf maar heel weinig. Drinken heb ik hem nog nooit zien doen. Maar weer verder afwachten.

Nog ongeveer een week later zie ik dat de jonge zebra-vinken uit het tweede nest al veel meer eten dan de witte zebra-vink. De witte zebra-vink heeft zich aangesloten bij dit tweede nest jonge vogels en bedelt het meest bij de ouders. Ik heb wel gezien dat de witte aan het baden was. Vliegen ging ook iets beter. Hij zat nog wel steeds gedrongen met opgezette rugveren.

Een dag later werd de jonge witte zebra-vink door mijn echtgenote gevonden. Hij was dood. Bij controle kon ik niets aan de vogel ontdekken. Wel was hij licht en mager. Vermoedelijk is hij van ondervoeding en mogelijk in combinatie met een afwijking of ziekte doodgegaan.

De vogels kunnen bij mij zowel in binnen- als zonnige buitenvolières vertoeven. Zij krijgen diverse soorten zaden en ander voedsel, en sterfgevallen doen zich bij mij haast nooit voor. Dit was voor mij een uitzondering. De vogel was al helemaal op kleur.

De legsel

De legsel

Vogelhandel REIN v. d. VEEN, Goor

Valkparkiet	35,— p.p.	Bandvinkjes	6,— p.p.	Bronzemannetjes	8,— p.p.
Grasparkiet	10,— p.p.	Zilverbekjes	5,50 p.p.	Witkopnonnen	8,— p.p.
Albinoparkiet	12,— p.p.	Indische nonpareil	20,— p.p.	Zwartkopnonnen	8,— p.p.
Lutinoparkiet	12,— p.p.	Muisparkiet	40,— p.p.	Driekleurnonnen	7,— p.p.
Deensbonite parkiet	12,— p.p.	Turquoiseinpark.	75,— p.p.	Grijze Rijstvogels	12,— p.p.
Chinese dwergkwartel	10,— p.p.	Roodrugpark.	55,— p.p.	Middel beo	85,— p.st.
Idem, zilver	15,— p.p.	Splendidpark.	160,— p.p.	Bonte boertjes	45,— p.p.
Idem, isabel	20,— p.p.	Pracht Rosella's	175,— p.p.	Rozeborstbaardparkieten	85,— p.p.
Napoleons	5,50 p.p.	Ag. Personata	55,— p.p.		
Diamantvinken	50,— p.p.	Ag. Roseicollis	45,— p.p.	1 paar chin. dwergkwartels	
Roodkop gouldamadine	65,— p.p.	Ag. Taranta	50,— p.p.	1 paar zilver chin. dwergkwartels	
Driekleur pap. amadine	52,50 p.p.	Roodkuifkardinalen	22,50 p.st.	samen voor f 20,—	
Spitstaartamadine	35,— p.p.	Bruinborstrietvinken	65,— p.p.		
Ceresamadine	35,— p.p.	Teugelastriden	8,— p.p.		
Binzenastrilde	45,— p.p.	Roodkop pap.am.	100,— p.p.		
Gordelgrasvinken	40,— p.p.	Halsbandparkieten	30,— p.p.		
Ag. Fisheri	50,— p.p.	Pruimkopparkieten	45,— p.p.		
Rode druppelastrilde	70,— p.p.	Langstaartparkieten	150,— p.p.		
Japane meeuwtes	7,— p.p.	Rode Molukken loris	300,— p.p.		
Grjze Roodstaart- papegaal	175,— p.st.	Jap. nachtegale man	22,50 p.st.		
Diamantduifjes	20,— p.p.	Jap. nachtegale pop	12,50 p.st.		
Idem, zilver	40,— p.p.	Rode kroonvinken	35,— p.p.		
Zebravinken, grijs	7,— p.p.	Mex. nonpareil	45,— p.p.		
Zebravinken, isabel	7,— p.p.	Palzner saffraanvinken	25,— p.p.		
Zebravinken, wit	9,— p.p.	Roodoorbulbul	17,50 p.st.		
Zebravinken, masker	11,— p.p.	Soldatenspreuw	45,— p.p.		
Zebravinken, zilverveugel	11,— p.p.	Schamalijsjer	65,— p.st.		
Loodbekjes	5,— p.p.	Rode kardinaal	25,— p.st.		
		Kuifkwartels	50,— p.p.		
		Muskaatvinken	6,50 p.p.		

GROTESTRAAT 69
TEL. (05470) 2623

Verzending onder remb. verp. f 1,50

VRACHT REKENING KOPER

's Maandags de gehele dag gesloten — 's Zondags van 09.00 tot 13.00 uur geopend.

Rotabator

de nieuwste Canadese
doorzichtige broed-
machine - met keer-
inrichting - voor 28
kwartel - 20 dwerg-

hoender of fazanten - 14 hoendereieren.
Tevens kunstmoeder voor het opkweken.
fl. 95,- franko - 40 w 220 V. met micro
thermostaat. Folder op aanvraag.

Amerik elektr.
broedmachientje
voor 18 kwartel-
eitjes of andere
met handleiding.

fl. 30.-

franko remb.
Vele
dankbetuigingen

Van Waardhuizen Leiderdorp - v. d. Valk Boumanweg 204 telefoon 01710-3 08 37

„ANIMAL“ INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK

POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303 - TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

**STEEDS VOORRADIG EEN RUIME COLLECTIE
TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS.**

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst.

Vogelliefhebbers bezoekt ons park! — Verkoop ook gedurende het weekeinde.

DOHYFRAL W.M. FORTE VOOR SIERVOGELS

ANTISTRESS-PRODUCT VOOR KOOI- EN VOLIÈREVOGELS

Een speciaal multi-vitaminen-preparaat aangevuld met sporenelementen en extra "biotine"! Bedoeld als Konditiehersteller.

Dohyfral W.M. Forte voor Siervogels vermindert of voorkomt zelfs teleurstellingen zoals:

- veel onbevuchte eieren, meestal in de eerste ronde;
- slechts uitkomen van de eieren of jongen met weinig levensvatbaarheid;
- afgebroken vruchtontwikkeling in het ei, zgn. "dood in dop", doffe en dorre bevedering;
- stoornissen tijdens de rui-periode;
- zgn. "bol zitten", traag in de bewegingen.

witte molen

moeilijk te missen tijdens de kweek...

Als jonge vogels voorspoedig moeten groeien, dan is het noodzakelijk, dat de juiste voedingsgrondstoffen daarvoor aanwezig zijn. Naast het zaadmengsel als basisvoeding hoort Cédé eivoer dagelijks aan uw kweekvogels verstrekt te worden.

De controle van al onze producten hebben we in handen gelegd van Dawe's Laboratories, Chicago U.S.A., St. Niklaas, België.

Cédé vogelvoeders

Tilburg, Langestraat 104, Tel: 013-423156

ysel

De